ИНТЕРВЮ
Проф. Чавдар Славов за стъпките в здравеопазването 10

ПОРТФЕЙЛ
С 2% паднаха лихвите по потребителските кредити 6

ИЗБОР
Владимир Писанчев оглави ДАНС 3

ПРОЕКТ
Брюксел иска да улесни строежа на нови АЕЦ 7

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
1 лв.
www.duma.bg
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 20-21 ЮЛИ | 2013 ГОДИНА/23 | БРОЙ 166 (6570)

Неделник
Нека силата бъде с теб, или отново „Междузвездни войни” 14

ПЕГАС
Българската култура след поразиите на Вежди 22

# Плевнелиев и Прокопиев отклонили 7 милиона

## Източването станало от продажбата на „Каолин” чрез офорки

Офшорки, свързани с държавния глава Росен Плевнелиев, са пренасочили 7 млн. лв. към Кипър от продажбата на акции на добивната компания “Каолин”, сочи разследване. На 27 май холдингът на Иво Прокопиев “Алфа финанс” купува 3,5 млн. акции на “Каолин” за 1,73 лв. След това препродава 2 млн. от тях на две офшорки, регистрирани в Никозия - “Столбърг” и “Уиклеф Холдинг Лимитид”, за 1,45 лв. за акция. Така акционерите на “Алфа финанс холдинг” са ощетени засега с половин млн. лв. В същия ден, в който е извършена сделката между двете кипърски компании и тази на Прокопиев, “Столбърг” и “Уиклеф” продават за близо 4 лв. всяка акция от “Каолин” на немската “Кварцверке”. Така само за тези 2 млн. акции към Кипър потичат 5 млн. лв., а понеже “Столбърг” притежава още 400 хил. акции на “Каолин”, сумата набъбва с още 1,5 млн. лв. За финал сметката показва, че ако е на минус, “Алфа финанс холдинг” отклонява около седем милиона лева от кредиторите си, а ако е на плюс, преразпределя приходите си към Кипър, като ощетява бюджета със 700 хил. лв. корпоративен данък.

6

Снимка БГНЕС




*Повече от 200 граждани дойдоха вчера пред Съдебната палата в София, за да защитят Гергана Червенкова от екстрадиция в САЩ*

4



Неофит полага първия камък на храма „Св. Киприян” в Москва

2



По-стари от динозаврите, или красивото, опасно и полезно морско желе

34



Лудогорец - Партизан, ако се класират, Щутгарт чака Ботев Пд

38

НЯКОЛКО ДУМИ



Юрий БОРИСОВ

## ВЪПРОСИТЕ ЗА ТЪМНОТО

Страшна скука вее от главната информация на вестника. Вместо “Каолин” да продаде директно акции на германски партньори, прави се двойно салто и някъде на някого в Кипър за един ден печалбата е от порядъка на 5 милиона лева. Българският бюджет да духа супата. Този въпрос, естествено, ще потъне в мъглата.

У нас животът се дели на две ясни части. Светла и тъмна. На светло са “Писанчев”, “Бат Сали”, “Долу мафията!” и “Олигархията вън!”. За тъмната обаче никой не пита. Няма интерес.

Кои богати у нас плащат данъци и какви? А кои богати не плащат? Възможно ли е фирма да има 80% печалба? Защо лесно научаваме, че световната верига “Метро” за миналата година има 1% норма на (нетна) печалба, а в авторитетното издание на “Капитал” - “Най-големите компании в България 2013 г.”, срещу печалбата на българското “Метро” пише “няма данни”? Как така мастита банка в челните редици на всички професионални показатели обявява солидна загуба за миналата година и съответно няма да плати данък печалба? Колко европейски предприятия в областта на енергетиката имат нормата на печалба на ЕИ и ЕС - 3С Марица - Изток I - 24%?

Изобщо, това с печалбите и данъците у нас е голям купон. Великото гражданско общество защо не пита? Не е ли интересно? Или мнозинството сме лапнишарани, които по професорски глаголим за демокрация, олигархия, октоподи, преход и всякакви други учени думи, за които без разшифроване са необходими само две гънки мозък.

29
6

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 | USD: 1.49038 | GBR: 2.27435 | CHF: 1.58226

www.duma.bg

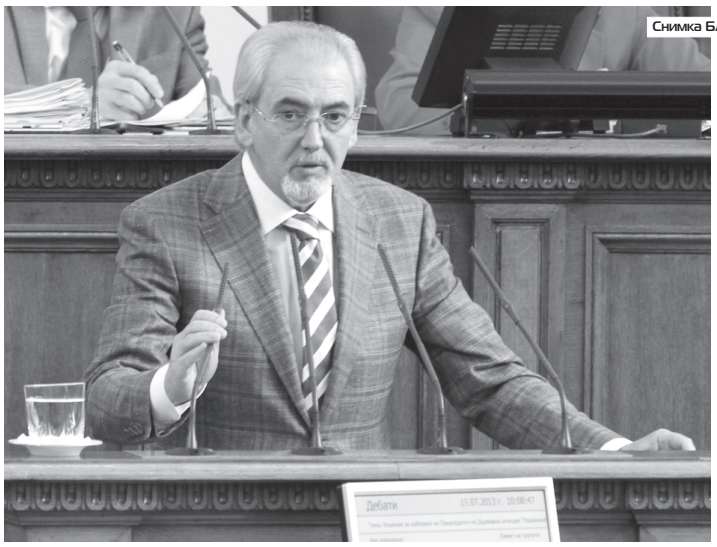

ЛЮТВИ МЕСТАН:

# Ако Борисов не се разграничи от инициалите, е главатарят

**Готови сме да чуем гласа на протестиращите, но трябва да чуем и президента за съдържанието на тефтерчето, настоява ДПС**

Веселка ВЕНКОВА

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА



*Очакваме ГЕРБ да заеме мястото си - това, което й е отредено от суверена, и да започне разговорите за националните приоритети, настоя Лютви Местан*

Съдържанието на това тефтерче е уникалният последен шанс на Бойко Борисов да се разграничи от инициалите в тефтерчето. Ако го направи, добре, ако не го направи, обаче, понеже не е в състояние, ще се окаже част от всичко това и не просто част, а главатарят. Коментарът е на лидера на ДПС Лютви Местан по повод тефтерчето, което прокуратурата намери в председателя на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси. Това е технологията на злото, което ни управляваше през последните 4 години, това тефтерче съдържа технологията на властовата система на ГЕРБ, посочи Местан в нарочна позиция на ДПС по последните разкрития на прокуратурата.

Лидерът призова Борисов да не подценява събуденото гражданско общество и да не се крие зад удобното. "Не знам какво значи И.Ф. или Ц.Ц., никой няма да повярва, че И.Ф. може да бъде Искрен Фидосов, а Ц.Ц. - Цветанка Цветанова, понеже изключвам да е Цецко Цачев", каза Местан.

Протестите днес са за ценности, посочи Местан. Имаме призив и към основния говорител на ценностите - президента Росен Плевнелиев, който за съжаление се оказа един от списъчния състав в тефтерчето. Нека се ангажира с това тефтерче, "защото трябва да го е усетил на гърба си, че няма по-арогантна гавра с ценностите. Нека президентът да не се ограничи с оправданието, че всичко му е чисто, а да изрази отношение към нечистотите в тефтерчето", призова Лютви Местан.

Готови сме да чуем гласа на протестиращите, но трябва да чуем гласа и на президента за съдържанието на това тефтерче. В него е персонализацията на институционалния цинизъм на 4-годишното управление на ГЕРБ, на извратената от ГЕРБ и нейните лидери демокрация. Не вярвам, че протестите навън, които са срещу кабинета "Орешарски", наред с това да са за реставрацията на тъжната действителност от тефтерчето - не вярвам, каза Местан от парламентарната трибуна.

ДПС не вярват, се казва в позицията, че събуденото общество ще допусне енергията на протеста да се ползва за реализирането на сценария за дестабилизация и бързи избори, след които инициалите от тефтерчето да вземат своя реванш.

Местан заяви, че обществото е разделено днес. Изборите бяха скоро, кога ще бъдат следващите, не е въпрос на самоцелно решение, а въпрос на отчитане на публичния интерес, на националния интерес. Ако има воля, може да се намери пресечната точка на националния интерес, но затова е необходим диалог, парламентарен диалог.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ:

## Борисов не знаел за действията на Цветанов и Фидосова

Бившият депутат от ГЕРБ Емил Димитров предположи вчера, че Бойко Борисов не е знаел какво вършат някои от знакови фигури в партията му. "Може би много неща е знаел Бойко Борисов, но много неща той не е знаел и беше поставен пред свършен факт. В последните 2 години Цветанов и Фидосова придобиха смелост да действат самостоятелно", коментира по БТВ бизнесменът във връзка с тефтерчето на шефа на Комисията за конфликт на интереси Филип Златанов, което прокуратурата осветли.

В записките става ясно, че становището на КПУКИ за обвинения срещу Димитров е забавяно и консултирано с лицето ИФ. "Моят казус е, че получавам поканата да се явя в комисията август месец, когато парламентът не работи и аз съм в чужбина. И Цветанов много добре го знаеше. Целта е била "да се удари" Емил Димитров", обясни експредседателят. Той се обадил на Борисов да му "благодари" за номерата, които са му скроили неговите подчинени, а бившият премиер му показал есемеси, които писал до Цветанов и Фидосова с текст: "Защо правите тези простотии?"

"Тази комисия, съставена от чиновници, има право да извика при себе си председателя на Народното събрание, президента, премиера", припомни той. Според него важността на тази комисия не бива да се подценява, а зад нея стоят Искра Фидосова и Цветан Цветанов. "Прави чест на г-жа Фидосова, ако сама си е подала оставката, но може да е била принудена", допълни Димитров.

## Неофит полага първия камък на храма „Св. Киприян" в Москва

Патриарх Неофит ще присъства на тържествата по случай 1025-годишнината от Кръщението на Русия. Той ще посети Русия по покана на Московската патриаршия от 23 до 30 юли. Патриархът ще положи основния камък на храма "Св. Киприян", който ще бъде въздигнат в руската столица. Строежът на храма е по инициатива на осем русофилски организации у нас, а националната кампания за набиране на средства бе обявена в края на май. Българската църковна делегация ще посети Сретенския манастир, който е свързан с личността на св. Киприян, митрополит Киевски и Московски, който е българин по произход от прочутия Търновския род Цамблак. Той е духовен син на св. Теодосий Търновски и духовен брат на св. Евтимий патриарх Търновски.

Неофит ще посети и Българското подворие в Москва, където ще се срещне с българската диаспора. Патриархът ще вземе участие в празничната св. Литургия в храма "Христос Спасител" в Москва, в официалния прием в Трапезната палата при храма, както и в молебена на Владимирски горке в Киев и в божествена св. Литургия пред Успенския събор на Киево-Печорската лавра.

В програмата на празненствата са предвидени двустранни срещи на Руския патриарх Кирил с делегациите на Поместните православни църкви, както и срещи на главите на православните църкви с президента на Русия Владимир Путин и президента на Украйна Виктор Янукович.

## МОН отпусна четири ваканции на учениците

През следващата учебна година учениците ще имат четири ваканции - есенна, коледна, зимна и пролетна. Това предвижда проект на Министерството на образованието и науката. Документът обаче още не е подписан от министър Анелия Клисарова и следователно подлежи на промени.

Според проекта първата ваканция ще е есенната, която за първи път беше въведена преди две години. Предвижда се тя да е от 1 до 3 ноември, включително. Коледната ваканция ще продължи от 24 декември до 5 януари 2014 г., включително, и така учениците трябва да са на училище на 6 януари.

Зимната ваканция е планирана между 1 февруари и 4 февруари. Пролетната почивка за учениците от 12 клас ще е по-кратка. От 1 до 11 клас тя ще е от 29 март до 6 април, а за 12 клас - от 29 март до 1 април.

Лятната ваканция за учениците от различните класове ще започне по различно време.

## ПОВЕЧЕТО ОТ ЛЕКАРИТЕ В ДОБРИЧКО СА БЕЗ СПЕЦИАЛНОСТ

Дана РУСЕВА

Повечето лекари в Добричко са без специалност, съобщи директорът на Бюрото по труда Васил Сивков. Според него постоянно има предложения за работа, а кандидати няма. Минимум десетима лекари спешно са необходими в региона, а общопрактуващите лекари алармират, че много села в Добричка област са на практика без медицинско обслужване.

В структурата на лекарите по специалности най-голям е делът на общопрактикуващите лекари - 143, или 27,2%, следвани от педиатрите - 36, или 6,9% и гинеколозите - 27, или 5,1%.

В края на 2012 г. на основен трудов договор в лечебните и здравните заведения в Добричка област са 525 лекари. Стоматолозите са 121, а медицинските специалисти по здравни грижи - 952. На основен трудов договор работят и 828 души друг персонал с немедицинско образование, сочат данните на регионалното статистическо бюро.

## Тръгва проверка на всички таксита в страната

Засилена проверка на всички таксита в страната започна официално вчера. Преди няколко дни Върховната касационна прокуратура разпореди тотална проверка на всички таксиметрови компании. Тя бе възложена на полицията и на изпълнителна агенция "Автомобилна администрация". Техните служители започват масов контрол дали такситата са законни, безопасно ли превозват пътниците, спазват ли Закона за автомобилните превози и наредбата от 1999 г. за таксиметров превоз на пътници и Закона за движението по пътищата.

Проверката е провокирана от публикации в медиите за системно нарушаване на нормите и правилата от таксиметрови превозвачи, съобщават още от Върховната административна прокуратура.

Необходимо е да се затегне режимът за сертифициране на таксиметровите шофьори, коментира транспортният министър Данаил Папазов. Когато един шофьор на такси има вече досие и бъде хванат пил, никога повече няма да получи възможност за сертифициране като таксиметров водач, каза още той. Според министъра трябва да се промени психотестът, през който минават кандидатите за таксиметрови шофьори, а в законодателството да се направят някои промени. Освен това е необходимо всеки водач в обществения транспорт да има досие, в което са вписани всичките му нарушения.



**Лицемерно е да кажеш, че се бориш срещу олигархията, а да протестираш рамо до рамо с нея**

**МИШО ШАМАРА**

# НС избра Писанчев за шеф на ДАНС

## Премиерът му препоръча тясно сътрудничество с приходните агенции

**Веселка ВЕНКОВА**

Парламентът избра досегашния временен председател на Държавната агенция "Национална сигурност" Владимир Писанчев за титуляр със 104 гласа "за" - 31 от ДПС и 75 от Коалиция за България. Младен Червеняков гласува "против", а 13 депутати от "Атака" и Георги Кадиев от БСП се въздържаха.

Като директор в ДАНС през 2008 г. изпълних разпореждане да открия делото "Галерия", но като председател на ДАНС никога няма да дам разпореждане за откриване на такова дело. Това заяви Владимир Писанчев в кулоарите на парламента след избора. "Намирам нещо нередно в целесъобразността на такова дело. Изпълних разпореждане на тогавашното ръководство на агенцията, делото беше отворено във връзка с изтичане на класифицирана информация. Сега не бих дал такова разпореждане. Всички хора и служители, свързани с изтичане на информация по "Галерия", вече не са в службите", подчерта председателят на ДАНС.

"Хората имат право на протест и да изразяват своето мнение по този начин. Не бива да се допуска това да излиза извън границите на закона и да се стига до сблъсъци и физически конфликти". Така Писанчев отговори, попитан от ДУМА как влияят върху националната сигурност продължаващите 36-и ден протести в София и има ли ДАНС законови лостове за въздействие. Писанчев не видя връзка между кандидатурата си за поста и "гнева на хората" и каза, че не се чувства наследник на Делян Пеевски, "тъй като той беше няколко часа председател на ДАНС". Агенцията не може да съществува без подкрепата на институциите, не може да си гледа работата нормално, ако не бъде подкрепена, аз усещам тази подкрепа, обясни Писанчев предложението на премиера.


Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

*Новоизбраният председател на ДАНС трупа опит в пряк контакт с медиите*

За мен най-добрият критерий за оценка на дейността на председателя на ДАНС ще бъде степента на сътрудничество с приходните агенции и подобряването на събираемостта на приходите, отсече Пламен Орешарски от парламентарната трибуна, мотивирайки пред депутатите предложението си за поста. Той се зарече лично да наблюдава дейността на шефа на ДАНС и на приходните агенции. "Ще държа председателя на ДАНС периодично да се отчита не само пред мен, а и пред специализираната парламентарна комисия. В моите отчети пред вас също ще включвам раздел за това как върви събираемостта на приходите и къде са проблемите", заяви Орешарски в парламента.

Премиерът определи предложението като "запазване на статуквото", мотивиран до голяма степен от високата обществена чувствителност към тази длъжност. "Силно се надявам кандидатурата, която предлагам, да се справи с огромните отговорности, които стоят пред тази позиция", добави министър-председателят.

Очакванията към ДАНС са високи, заяви лидерът на БСП и председател на ПГ на Коалиция за България. За съжаление, ДАНС досега не е успяла да се превърне в такъв инструмент на държавата, който да убеждава гражданите, че сигурността на страната е осигурена и че постига конкретни резултати по отношение на корупцията и организираната престъпност, посочи Сергей Станишев. "Много са предизвикателствата. Вярвам, че с добра воля, със сериозна работа, гарантирана с отчетност пред министър-председателя и пред НС, те да бъдат постигнати". Станишев изрази убеденост, че трябва стъпка по стъпка да се преодолява пропастта между хората и институциите, трупана в продължение на повече от 20 години, за което всички политически партии, обществени институции, медии, НПО носят отговорност. Това е кортовска работа и тя няма да бъде постигната за един ден, заключи Станишев.

**** Изказването на Димитър Дъбов, председател на комисията за контрол над службите за сигурност, използването и прилагането на СРС, е на 11 стр.***

# Бат' Сали от Самоков се закле като депутат

**Веселка СПИРИДОНОВА**

"Аз съм Сали и съм циганин. Виждате ме, досега ме гледахте по снимки, сега ме гледате на живо. Циганин съм и се гордея от произхода си. Но това, че съм черен циганин, не ме прави престъпник. И оттук натам, предупреждавам, който се опита без доказателства да намесва моето име, ще има съдебни дела, в които ще се виждаме в съда с някои хора". С това предупреждение към журналистите Александър Методиев-Сали зае след клетвата в НС мястото на депутата от ДПС Емил Иванов, който бе назначен за управител на София-област.

Методиев е скандално известен с купуване на гласове и мошеничество, а разследване на Нова ТВ го уличи като "шеф на частното енерго" в ромската "Седма махала" в Самоков. Александър Методиев се смята за участник в побоя над футболния съдия от Сливница Марио Спасов.

През представителите на медиите Методиев обяви, че не е търсен за информация по случая с "частното енерго" и дори да имало подобно нещо, той нямал участие в него. Категорично бе отхвърлено и твърдението, че е организирал купуване на гласове. За снимка с фараонските одежди, тиражирана в социалните мрежи, Методиев заяви, че е колаж.

Депутатът призна, че е бил кандидат за народен представител от левицата като зам.-председател на "Евророма". "Симпатизирам на партията Движение за права и свободи", отговори Бат' Сали, попитан коя все пак е неговата партия, и подчерта, че ДПС е единствената партия, която дава възможност на циганите да отразят всичко, което се случва с циганския етнос и да се изявят в политическото пространство.

# Люта битка за Руското училище във Варна

**Напливът на първокласници в Руското училище във Варна и тази година е много голям. Постъпиха 350 заявления, а свободните места са само 4, съобщи директорът на школото Светлан Илиев. Той поиска от общината бившата ученическа поликлиника, която се намира в непосредствена близост от училището. Руското училище ще поеме част от децата на 5 и 6 години, с което ще се отворят места за по-малките в забавачките, обяви от кметската администрация. В училище "Александър Пушкин се обучават 1500 ученици. Заради целодневното обучение на най-малките ученици приемът в първи клас е намален от 4 на 3 паралелки, заяви Илиев. Съветниците от образователната комисия разрешиха бившата поликлиника да се ползва от Руското училище.**

# ИНТЕЛЕКТУАЛЦИ ПРИЗОВАВАТ ПРОТЕСТИРАЩИ И РЕФОРМАТОРИ ДА СЕ СЛЕЯТ

**В обръщение към демократичната общност на България 14 университетски преподаватели и писателят Димитър Бочев призовават протестиращите от всички градове на България и десния реформаторски блок да се слеят в единна формация.**

**"Необходимо е сега да се мисли, да се чертаят стратегии не как една или друга партия ще бъде представена в следващото Народно събрание след неизбежните и скорошни избори, колкото как гражданите да се чувстват истински представени", пишат учените. Не става въпрос само за необходимите промени в Изборния кодекс (въвеждане на преференциално гласуване или мажоритарен елемент в изборите, машинно гласуване, повече възможности за независими кандидати, намаляване на изборната бариера и др.). "Същинският проблем е наистина пределно гражданско активните сега, заливащите цяла България и площадите и булевардите на София протести, да родят увереността на всеки гражданин, че точно той лично може да избира, да определя бъдещето си, да осигури за себе си контрола над депутатите и представителите на другите власти, които ще определим с гласа си през следващия парламентарен цикъл."**

**Интелектуалците дават пример с "великия син Орлов мост на 1990 г.", след който първият СДС бил съюз на възстановени и новосъздадени политически партии и клубни формации, но и могъщо движение на симпатизиращи и участващи граждани, които не желаеха да получават политическа идентичност чрез партийно членство. "Нека всички заедно осигурим за новите поколения на България достойно гражданско и политическо участие в общите ни дела", завършва обръщението.**

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013




Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

*Близо 200 души се събраха пред Съдебната палата в подкрепа на Гергана. Там бе и актрисата Цветана Манева*

## ОТЛОЖИХА ДЕЛОТО ЗА ЕКСТРАДИЦИЯТА НА ГЕРГАНА ЧЕРВЕНКОВА

**Делото за екстрадицията на Гергана Червенкова беше отложено, а следващото е насрочено за 25 юли. В началото на съдебното заседание председателят на съдебния състав съобщи, че в четвъртък в 16.55 часа се е получило във ВКП писмо от прокуратурата на САЩ и министерството на правосъдието с червена лента и червен печат по повод делото. Заради изключително краткия срок нито обвинението, нито защитата са могли да се запознаят новопристигналите материали. С този аргумент прокурорът по делото поиска да не му се дава ход. Адвокатът на Гергана Червенкова Златка Стефанова настоя за същото.**

**Съдиите поискаха и допълнителни заверени материали от Специализираната прокуратура, както и изземте веществени материали при задържането на Червенкова.**

**На излизане от залата Гергана Червенкова каза, че вярва не само на своите адвокати, които са приели защитата ѝ като своя кауза, но и на българското правосъдие. За първи път Гергана е усетила ангажимента на държавата с писмото на председателя на Народното събрание до правната комисия в парламента, но заради кратките срокове не знае дали може да ѝ се помогне по този начин. Парламентарната правна комисия започва разглеждането на договора за екстрадиция, сключен между правителствата на България и САЩ след писмото на Михаил Миков. "Ще продължа да се боря", категорична е Гергана.**

**Залата по време на съдебното заседание беше препълнена, както и фоайето пред нея в Съдебната палата от хора, дошли да изразят съпричастността си към младата жена.**

### МИШО ШАМАРА:

# Сегашните протести имат най-шумно рекламираната кампания

### По времето на Бойко Борисов демокрацията умря, категоричен е скандалният рапър

**Павлета ДАВИДОВА**

Сегашните протести са с най-шумно рекламираната кампания - те се рекламират повече от "Данон", "Макдоналдс" и "Кока-кола". Така рапърът Михаил Михайлов, по-известен като Мишо Шамара, коментира недоволството срещу кабинета през последния месец. Изпълнителят даде вчера специална пресконференция в защита на министър-председателя Пламен Орешарски.

Шамара подчерта, че каквото и да е управлението в момента, добро или лошо, то не може да е по-зле от това на Бойко Борисов. Според него бившият премиер "мъти водата от много време насам". Той бе категоричен, че ако кабинетът на Орешарски падне, то Борисов моментално ще връща на власт, което народът не може и не трябва да позволява. "Само малоумен човек може да си помисли, че падне ли Орешарски няма да дойде Бойко. На всички ни е ясно, че Бойко държи администрацията в общините, комисиите, данъчните, полицаите, които все още са лоялни на този престъпник", анализира рапърът. Той не спести и доста пипърливи епитети по адрес на бившия премиер, дори иронизира атрактивно поведението му на международни срещи. "Искат да ни отнемат свободата и диктаторът Борисов да се върне, за да заличат престъпленията, които са извършили", възмути се рапърът.

Според Шамара Орешарски заслужава подкрепа заради мерките, които е предприел - намаляване на цените на тока и увеличение на майчинските. "Това са социални мерки. Ние отдавна сме изчистили комунизма, има лява идея и тя е в цяла Европа. Да помагаш на бедните, а не само на корпорациите. Да има среден и малък бизнес, и работниците да са осигурени", аргументира се той. Изпълнителят се възмути от лицемерието на протестиращите срещу правителството. Според него не е коректно да определяш като подстрекатели хората, издигнали плакати срещу ГЕРБ, да протестираш срещу олигархията и да вървиш рамо до рамо с "Плевнелиева, Лилянчето Павлова и Асенчо Василев".

"Срам за всеки, който подкрепя протеста на холивудските усмивки - милионери срещу Орешарски и обижда всички бабички без зъби, които са пред НДК. Срам за всеки, който подкрепя милионерите в протеста им срещу бедните", възмути се шоуменът. Той бе категоричен, че в борбата за демокрация няма бедни, богати, красиви или грозни, а всички са равни. "По времето на Бойко Борисов демокрацията умря", категоричен бе скандалният рапър. Шамара подчерта, че не бива да има посегателства срещу живота на Борисов, за да може той да си понесе последствията и да влезе в затвора, както е по законите на демокрацията.

## БСП ИСКА РАБОТНА ГРУПА ДА ПРОВЕРИ ПЛАНА ЗА ИНВЕСТИЦИИ НА „СОФИЙСКА ВОДА"

**Деси ВЕЛЕВА**

Да се сформира нова работна група с външни експерти, която да предложи становище по повод бизнес-плана на "Софийска вода" за периода 2014-2018 г., поискаха вчера общинските съветници от БСП. По време на последната сесия на Столичния общински съвет за този сезон бе утвърден докладът за резултатите от дейността на работната група, създадена да проследи изпълнението на договора с концесионера. Убедихме се за пореден път, че документът е неизгоден за общината и е изцяло в полза на "Софийска вода", която не изпълнява целите, заложени в него, увеличава цената на водата, не намалява загубите и не следи достатъчно качеството ѝ, заяви Панайот Бончев от БСП. Като член на работната група той изрази неудовлетворението си от заключенията на доклада, тъй като в тях се говори за преразглеждане на някои клаузи, а не за развалянето на целия договор, както от месеци настояват от левицата. Според Бончев е притеснителен и фактът, че в новия си план за развитие през следващите четири години концесионерът не предвижда почти никакво намаляване на нивата на загубите на вода, а в същото време има претенции за скок на цената ѝ до 62 на сто за периода. Според него трябва да се информират и акционерите на "Веолия", за да знаят какво правят представителите им в България и защо се иска разваляне на концесията.

Общинският съветник от ВМРО Ангел Джамбазки пък поиска представителите на управляващите в ДКЕВР да излязат със становище, че договорът се нарушава и така да има основание за развалянето му, без да се търсят неустойки. От ГЕРБ също признаха за неизгодността на документа, но продължиха да поддържат тезата си, че разтрогването му ще наложи общината да плаща огромни обезщетения.

# Орязват увеселителните площи в парка „Заимов"

**Деси ВИОЛЕТОВА**

Столичният общински съвет намали площта на атракционните и акционни обекти в парка "Заимов" в София, тъй като пречели на хората, които живеят наоколо или се разхождат в него. Губят се функциите на парка и се получава панаир, обоснова доклада си главният архитект на София Петър Диков. Той обеща, че някои от обектите ще бъдат премахнати напълно. Затова пък ще бъде поставена автоматизирана самопочистваща се тоалетна и фитнес на открито.

Павилион, детски увеселителен обект и заведение пък ще бъдат изместени от зоната пред театър "София" след оплакване на неговия директор Иреней Константинов. Той е предложил пред театъра да бъде поставена "открита библиотека", както и да се отдели място за други културни инициативи и арт-програми на театъра, в подкрепа на кандидатурата на София за европейска столица на културата през 2019 г.

Архитект Диков съобщи още, че Столичната община ще си поиска от държавата терена на бившия стадион "Юнак". Теренът с площ 18,4 дка беше придобит от държавата през 2005 г.

# Издирват затрупаните миньори и през почивните дни

**Преди да станем политици, преди да станем бизнесмени, ние сме преди всичко хора. Основната ни цел е да намерим двете затрупани момчета, коментира икономическият министър Драгомир Стойнев. Според него ситуацията е кризисна и нищо няма да бъде скрито. В момента инспекторът и контролните органи правят проверки и всичко ще бъде изнадено на показ, но сега нека първо да стигнем до двамата миньори, посочи Стойнев.**

Издирването на затрупаните в рудник "Ораново" миньори продължи и вчера и няма да спре през почивните дни на трисменен режим на работа. До момента са прокопани близо 24 м от тунела, който води към затрупаните. Всички укрепителни дейности са извършени, увери областният управител на Благоевград Муса Палев, който бе на мястото на инцидента.

Министърът на труда и социалната политика Хасан Адемов съобщи, че около 3 ч. през нощта срещу петък в мината е била отстранена скала с диаметър 2 метра, като за целта се е наложило да бъдат направени контролирани взривове. Допълнително се е появила и вода, която се извлича с три нови помпи.

Предполага се, че в дъното на сляпата галерия след свлачището има кухина от няколко метра, в която може да са миньорите.

Междувременно собственикът на рудника Красимир Михайлов вчера дойде с адвоката си в полицията. Той бе обявен за общодържавно издирване по искане на прокуратурата.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013

# Съдът даде две 18-годишни присъди за убийството на Стоян Балтов

## Третият подсъдим беше оневинен, осъдените имат право да обжалват в 15-дневен срок

Повече от четири години и половина след трагичния инцидент в Студентския град Софийският градски съд призна вчера за виновни двама от тримата подсъдими за убийството на студента Стоян Балтов. Това са Александър Данаилов и Светлозар Стоилов. Те получиха тежки 18-годишни присъди за убийството. Третият подсъдим, Вили Георгиев, бе оневинен.

Данаилов и Стоилов ще трябва да изтърпяват наказанията си при първоначален строг режим.

В заключителната си пледоария по делото във вторник прокуратурата поиска по 20 години затвор за всеки един от тримата подсъдими - Вили Георгиев, Александър Данаилов и Светлозар Стоилов. Осъдените и държавното обвинение могат да обжалват присъдите в срок от 15 дни пред Софийския апелативен съд.

Експертизите по делото показаха, че Стоян Балтов е убит пред бившата дискотека "Амнезия" в Студентския град с множество целенасочени ритници в областта на главата и шията.

Делото започна още през 2009 година, но бе спряно през 2010 година, защото първоначално прокуратурата обвини за убийството само Александър Данаилов и Вили Георгиев. След показанията на Мирослав Станчев се наложи делото да бъде върнато и да започне разследване и срещу Светлозар Стоилов, който до този момент бе само свидетел.

Експертизите показаха още, че ударите са довели до тежка черепно-мозъчна закрита травма и смъртта е настъпила за минути.

В нощта на инцидента на 5 декември 2008 г. Балтов и негови приятели излизат от новооткритата тогава дискотека, но на метри от заведението са застигнати от 7-8 момчета. След спречкване и няколко обидни думи започва бой, в който на Балтов са нанесени смъртоносни ритници в главата.


Снимка БГНЕС

*Вили Георгиев (в средата) бе оправдан по делото за убийството на Стоян Балтов. Останалите двама получиха по 18 години затвор*

## ХАСАН АДЕМОВ:

### ЖЕЛАНИЕТО НА МС Е ДА ИМА КОЛЕДНИ ДОБАВКИ ЗА ПЕНСИОНЕРИТЕ

Очевидно е, че желанието на това правителство е да бъдат намерени пари за коледни добавки за пенсионерите, но това е въпрос, който ще трябва да бъде решен през следващите месеци. Това обясни в кулоарите на парламента социалният министър Хасан Адемов. Той припомни, че в този смисъл са били и предизборните ангажименти на БСП и ДПС - двете партии, които подкрепят кабинета. Това не би могло да се случи само с обещания, да видим следващата бюджетна процедура и в рамките на нея и на възможностите на Министерството на финансите ще обсъдим този въпрос, разясни Адемов. От състоянието на бюджета към края на годината зависели добавките. То не може да бъде определено към края на юли, да изчакаме какво ще стане с приходите, с разходите, с предстоящата актуализация на бюджета, поиска социалният министър и добави, че все още е много рано за тази тема.

## ПРЕЗ ЮЛИ

### ПОВЕЧЕ ОТ 400 РАБОТНИ МЕСТА ОБЯВИХА НА ТРУДОВИТЕ БОРСИ

Две трудови борси за младежи е организирала Агенцията по заетостта през юли. На тях 26 работодатели са обявили 427 свободни работни места. Борсите се организират по схемата "Повишаване на качеството на предоставяните от Агенцията по заетостта услуги за гражданите и бизнеса с фокус върху уязвимите групи на пазара на труда". Реализират се по проект "Да успеем заедно" по ОП "Развитие на човешките ресурси". 336 безработни са потърсили реализация. На специализираната трудова борса за младежи в Стара Загора 14 работодатели са обявили 47 свободни работни места. Търсят се настройчици на металорежещи машини с цифровопрограмно управление, продавач-консултанти, кредитни консултанти, ресторантски работници, химици-лаборанти, машинни и електроинженери, инженери ДВГ, софтуерни и хардуерни специалисти с английски език. Борсата са посетили 116 търсещи работа младежи с различни специалности и умения.

На общата трудова борса в Ямбол 12 работодатели са обявили 380 свободни места. Работодателите са от хранително-вкусовата промишленост, машиностроенето, строителството и охраната. Най-голям брой от обявените места са в областта на хранително-вкусовата промишленост. Трудовата борса са посетили 220 безработни.

## СЪДЪТ ОТМЕНИ УВОЛНЕНИЕТО НА ГЕОРГИ РАЙКОВ ОТ НСО

**Административният съд в София отмени заповедта на ген. Тодор Коджейков за уволнението на Георги Райков заради инцидента с Ахмед Доган. Райков обжалва уволнението от НСО след нападението над бившия председател на ДПС. Разпит на служители на НСО, очевидци на случилото се, потвърди казаното от Райков, че е искал по-сериозна охрана за националната конференция на ДПС.**

**Освен наложеното дисциплинарно наказание "уволнение" бе прекратен договорът на полк. Георги Райков за изпълнение на военна служба на длъжността "главен инспектор" в сектор "Масови мероприятия, гости и делегации" на отдел "Охранителен". Съдът е приел, че заповедта подлежи на отмяна поради липса на мотиви, в които и.д. началник на НСО анализира подробно приетата фактическа обстановка и причините за инцидента с охраняваното лице. Не е доказана по безспорен начин вината на жалбоподателя. Има несъответствия между разпоредби на Закона за отбраната и въоръжените сили на РБ и поведението на уволнения служител, са записали магистратите.**

**През януари ръководството на НСО уволни двама служители, а шестима бяха наказани. Началникът на авангарда полк. Георги Райков обяви незабавно, че ще обжалва заповедта за уволнението си.**

# Евродепутат пита НСТС за наредбата за закрила от уволнение на хронично болни

Подкрепата си за приемане на промени в Наредба 5 на МЗ изрази Филиз Хюсменова - депутат от Групата на либералите и демократите (АЛДЕ) в Европейския парламент. Тези дни тя е изпратила писмо до Зинаида Златанова - председател на Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС), зам. министър-председател и министър на правосъдието, както и до здравната министърка д-р Таня Андреева. Хюсменова изразява надеждата си, че възможно най-скоро на свое заседание НСТС ще разгледа проекта за промени в Наредба 5 от февруари 1987 г. В сегашния си вид наредбата предоставя особена защита при уволнение на работници или служители, боледуващи от исхемична болест на сърцето, активна форма на туберкулоза, онкологично, психично или професионално заболяване и диабет. Проектът добавя още няколко класа заболявания, сред които е и множествената склероза. Хюсменова припомня, че преди повече от 3 години именно пациенти с МС инициираха подписка с предложения за промени във въпросния документ. "Изразявам своята подкрепа и надежда, че ще проявите необходимата инициатива този нормативен акт да бъде разгледан на заседание на Тристранния съвет към МС, както и на заседание на правителството, за да се окаже необходимото съдействие в защита на трудовите права на пациентите със социално значими заболявания, срещу проявите на дискриминационен подход към тях и напълно в духа на европейските ценности и изисквания", пише евродепутатката.

Припомняме, че едва в края на м.г. МЗ предложи да бъде увеличен списъкът на защитените от уволнения работници с хронични заболявания, сред които и МС. Но проектът спря в Тристранния съвет, който повече от 6 месеца не бе свикван от тогавашния му председател Симеон Дянков - вицепремиер и министър на финансите в кабинета Борисов. В същото време немалко работодатели търсят експертен съвет в МТСП и ГИТ по такива казуси заради отправени към тях съдебни искове от съкратени работници с хронични заболявания.

Ангажираността на Хюсменова със социалната защита на българските пациенти с МС не е нова. В края на 2009 г. тя отправи писмено питане към тогавашния еврокомисар по здравеопазването Андрула Василиу как се защитават трудовите права на пациентите с тежки диагнози; хармонизирани ли са нормативните документи за трудовоправна защита при заболявания; контролира ли ЕК как се защитават трудовите права на болните от МС в ЕС и конкретно защитени ли са от уволнение?

В ЕС е приет през 2007 г. Европейски кодекс на добрите практики, изработен от МС-платформа, и повечето европейски правителства са го припознали и прилагат политиките, заложени в него. Но не и България. В Европарламента няколко пъти е разглеждан проблемът с интегрирането на хората с МС в обществото. В България и това е пренебрегнато. Страната ни е на последно - 33-то, място в Европа по осигуряване на заетост на хора с МС.

Само преди няколко месеца Европарламентът излезе с нарочна писмена декларация във връзка със спазването на трудовите и социални права на европейците с МС. В нея се призовават Еврокомисията и Съветът на Европа да насърчават равноправния достъп до лечение на хората с хронични заболявания, в частност с МС, и препоръчват да бъдат разработени политики на гъвкава заетост във всяка от страните членки. Декларацията препоръчва държавите членки да насърчават и равноправен достъп до качествени грижи, например "професионална медицинска сестра в областта на МС", за разработване, стандартизиране и поставяне на целеви показатели в обучението на специализирания помощен медицински персонал.

В декларацията е изказана и подкрепа на европейския регистър за МС и се призовават държавите членки да събират информация на национално равнище.

Един регистър би улеснил работата на специалистите, категорични са българските лекари. Според тях той трябва да съдържа ясна и прецизна информация за вида и фазата на заболяването, за проведените изследвания, лечения, за болните, включени в клинични проучвания с нови лекарства. Пациентите пък смятат, че към тази информация може да бъде добавена и такава за проведена рехабилитация, за това дали работи или не даден пациент.

На стр. 15

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013

# Плевнелиев и Прокопиев отклониха 7 млн. лв. към Кипър

## Източването станало от продажбата на „Каолин" чрез офшорки

Две офшорки, свързани с държавния глава Росен Плевнелиев, са пренасочили 7 млн. лв. към Кипър от продажбата на акции на добивната компания "Каолин", сочи разследване на ТВ7.

Фирмите са регистрирани в Никозия и се казват "Столбърг" и "Уиклеф Холдинг Лимитид". Акционер в "Каолин" е била "Алфа финанс холдинг", притежавана от бизнесмена Иво Прокопиев. На 27 май холдингът на Порокопиев купува 3,5 млн. акции на "Каолин" за 1,73 лв. След това препродава 2 млн. от тях на двете офшорки за 1,45 лева за акция. Така акционерите на "Алфа финанс холдинг" са ощетени засега с половин млн. лв.

В същия ден, в който е извършена сделката между двете кипърски компании и тази на Прокопиев, "Столбърг" и "Уиклеф" продават за близо 4 лв. всяка акция от "Каолин" на немската "Кварцверке".

Така само за тези 2 млн. акции към Кипър потичат 5 млн. лв., а понеже "Столбърг" притежава още 400 хил. акции на "Каолин", сумата набъбва с още 1,5 млн. лв. За финал сметката показва, че ако е на минус, "Алфа финанс холдинг" отклонява около седем милиона лева от кредиторите си, а ако е на плюс, преразпределя приходите си към Кипър, като ощетява бюджета със 700 хил. лв. корпоративен данък.

Такова "великодушно" отпускане на печалба от мажоритарния продавач към неясни търговски субекти е рядкост





и за да се случи, има две възможности. Или продавачът иска целенасочено да източи част от сделката, като отклони средства, които иначе би трябвало да отчете пред кредиторите си, или собственикът "се отчита" към някой друг. Случаят може би обединява и двата варианта, защото зад двете офшорки изскача сянката на държавния глава Росен Плевнелиев.

Имената на двете офшорки изникват около "Българиън резиденшъл парк", чийто управител през 2005 г. е бил сегашният държавен глава Росен Плевнелиев.

От 2008 г., когато започва активна търговия с жилища, двете кипърски компании "Столбърг" и "Уиклеф", заедно с фирмата "Плевнелиеви ООД", купуват по 33% от акциите на строителя. През 2009 г., когато Плевнелиев вече е част от кабинета "Борисов", мястото на фирмата "Плевнелиеви" се заема от "Ателадиа", еднолична собственост на Юлиана Плевнелиева, която заемя съпруга си и като управител на "Българиън резиденшъл пропъртис".

Справка в Агенцията по вписванията показва, че от 2010 г. Десислава Недкова - бивша секретарка на Иво Прокопиев, вече представлява кипърските "Столбърг" и "Уиклеф". Според Търговския регистър Недкова е управител и на компанията "Ева Пропъртис", която е еднолична собственост на "Столбърг".

През 2010 г., стреснати от първите сигнали, че Росен Плевнелиев ще бъде номиниран за президент, всички акционери в "Българиън резиденшъл пропъртис" - "Столбърг", "Уиклеф" и "Ателадиа", решават вкупом да продадат дяловете си срещу 257 хил. евро всеки. Собствеността преминава в "Резиденшъл парк София" - компания от групата "Линднер", с която Плевнелиев си партнира и чрез офшорката "Инокс" на първата си съпруга Вероника.

"Каолин" пък стана печално известен с изключително високите цени на варовика, който продава на така наречените американски ТЕЦ-ове. "Марицете" са сред основните причини за скъпия ток, който българите плащат. Преди продажбата в добивната компания акционер беше "Алфа финанс холдинг" на Прокопиев.

### ОРЕШАРСКИ:

## България получава най-малко пари от ЕС, ГЕРБ не договорили обещаното

България ще получи най-малко средства в следващия програмен период на ЕС до 2020 г. от всички страни членки. Извода направи премиерът Пламен Орешарски, след като внесе яснота в парламента за договорените от предишния кабинет средства за следващата рамка на ЕС.

От документацията на преговорите между София и Брюксел става ясно, че предишните управляващи дори не са поставили въпроса за искането на помощ за бедните райони на страната. През февруари почти всички страни членки получават бонуси, за да приемат многогодишната финансова рамка, но българската делегация не е договорила подобни средства, въпреки че най-бедните райони в ЕС са в България, посочва премиерът. Той е убеден, че дори да са водени неформални разговори, от тях няма резултат. Това означава, че България няма да получи нито цент допълнително, извън новия бюджет на ЕС. За сравнение, страни като Гърция, Португалия, Испания, Ирландия и дори Германия са успели да договорят стотици милиони евро т.нар. бонуси за приемане на фискалната рамка, а някои - дори над 1 млрд.

На заседанието на Европейския съвет на 7 и 8 февруари тази година държавите членки одобриха общата позиция по многогодишната финансова рамка на ЕС, включително и националния пакет и финансирането за България, припомни Орешарски. За следващия програмен период от 2014 до 2020 г. средствата, заделени за България по линия на фондовете за сближаване, възлизат на 7 милиарда евро, като сумата е подобна на тази през текущия финансов период, обясни премиерът.

Поради натрупаната инфлация обаче покупателната способност на тези средства е с около 10% по-ниска. По-малко са и парите спрямо БВП.

Орешарски подчерта, че нарастването на парите за директните плащания през следващия програмен период всъщ-ност е договорено още през 2005 г. и заслугата за това изобщо не е на кабинета "Борисов". Правителството не договори нищо и по отношение на преките плащания за фермерите, остана в сила договорената схема от 2005 г., заяви Орешарски. За развитие на селските райони страната ни ще разполага с над 10% по-малко от досегашните средства, въпреки че за някои други страни от ЕС се очаква уве-личение. България ще получи и двойно по-малко средства за извеждането от експлоатация на 3 и 4 блок на АЕЦ "Козлодуй" - 260 млн. лева, докато други страни са ги увеличили с 90%.

## С 5% да поевтинее токът от 1 август, предлага ДКЕВР

**Средно с около пет на сто намаление на цените на тока от 1 август предлагат от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране. От страницата на регулатора става ясно, че предложението на комисията е за клиентите на ЧЕЗ нощната тарифа да поевтинее с малко над 6 на сто, а дневната - с 4,4 на сто. При ЕВН намалението на тока през нощта е с повече от 6,8 на сто, а през деня - с малко над 4 на сто. Най-малко ще бъде намалението при Енерго про. Клиентите на дружеството ще плащат дневна тарифа с 4,5 на сто по-евтина. През нощта цената на тока, продаван от Енерго про, ще бъде с 3,4 на сто по-ниска. ДКЕВР предлага цената за достъп до електропреносната мрежа също да се намали. От 6,46 лв./МВтч, утвърдени цени за периода 2012/2013 г., тя да стане 2,40 лв./МВтч, утвърдени цени за периода 2012/2013 г., което е спад от 62,96%. Износът на електроенергия също се облекчава. Пълна цена на мрежови услуги за свободния пазар и износ на ток спада с 20,23% - от 34,26 лв. на 27,33 лв./МВтч. Цената за пренос през електропреносната мрежа обаче се увеличава с 2,75% - от 9,47 лв. на 9,73 лв./МВтч.**

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" № 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

## Лихвите по потребителските кредити с до 2% спад за юни

Лихвите по потребителските кредити са спаднали с между половин и два процента при юнските оферти на банките, отчитат от Кредит Център. Според финансовите анализатори лихвите по потребителските заеми в лева в момента се движат в границите от 7 до 14,5%, а в евро - от 7,5 до 11%. Допълнително при промоционалните предложения има и други подобрения. Анализът обхваща състоянието на пазара през юни. По отношение на ипотечните кредити финансовите консултанти отчитат стабилизиране. Все по-нарастващ е и интересът към рефинансирането на кредити. Резултатите от анализа за юни идват, след като в началото на този месец управителят на БНБ Иван Искров предупреди банките да внимават с по-нататъшното понижаване на лихвите.



## Министър се бори за повече български стоки в търговските вериги

Проблемите на гъбопроизводителите са подобни на тези в зеленчукопроизводството и предприетите мерки за пресичане на нелегалния внос са общи и за двата сектора. Това заяви министърът на земеделието и храните проф. Димитър Греков на среща с представители на Съюза на гъбопроизводителите в България, съобщиха от министерството.

Министърът посочи, че предстоят нови срещи с представителите на големите търговски вериги, на които отново ще се повдигне въпросът за защитата на българската продукция и отдаването на по-висок дял от стоки с български произход в търговските мрежи.

На срещата председателят на УС на Съюза на гъбопроизводителите в България Илиана Димитрова подчерта, че въвеждането на минимални цени би подобрило прихода в бюджета от ДДС при внос и би извадило сектора на светло. Зам.-министър Явор Гечев бе категоричен, че точно по тази причина е наложително да се идентифицират реалните представители на сектор Гъбопроизводство и те да попаднат в новия Консултативен съвет по зеленчукопроизводство, чието създаване предстои.



Снимка ПРЕСФОТО/БТА

*Няколко души, включително седем полицаи, бяха ранени по време на протестите срещу корупцията в Мадрид. "Оставка", "Да отиват в затвора", викаше тълпата от хора, събрали се чрез социалните мрежи в интернет по призива на кръга около Движението на възмутените. Хората бяха разгневени от новите разкрития за тайните партийни сметки на консерваторите в Испания. Междувременно председателят на испанския Конституционен съд Франсиско Перес де лос Кобос призна, че е бил член на Народната партия, докато е изпълнявал длъжността на магистрат в съда*

# ЕК улеснява строежа на нови АЕЦ?

## Според проектонаредба енергийните концерни ще получават субсидии не само за зелена, но и за ядрена енергия

Европейската комисия подготвя завръщането на ядрената енергия на Стария континент. В бъдеще енергийните компании ще могат да получават субсидии за нови атомни електроцентрали, както и производителите на зелена електроенергия, пише "Зюддойче цайтунг", цитиран от investor.bg. И двата вида енергия са "нисковъглеродни", твърдят защитници на тезата, цитирани от "Зюддойче цайтунг", който разполага с проект за нова директива за подпомагане на европейския комисар по конкуренцията Хоакин Алмуния. В него разширяването на ядрената енергетика се счита за основна цел на Европейския съюз.

За постигането на тази цел може да има нужда от субсидии специално за "създаването и експлоатацията на атомните електроцентрали", пише в проекта. Инвеститорите трябва да разполагат с предварителна правна сигурност за такава евентуална бъдеща помощ. Алмуния се е застъпил за набор от правила, които да определят ясно условията за субсидии. Така например властите ще трябва да доказват, че централата е необходима за сигурното електрозахранване на страната, както и че разходите са твърде високи, за да може проектът да се финансира частно.

Дали Еврокомисията ще успее да се наложи при прилагането на директивата, според "Зюддойче цайтунг" е отворен въпрос. Федералното правителство на Германия вече е отхвърлило плана. Подкрепа за проекта идва обаче от Великобритания, Франция, Литва и Чехия. Еврокомисар Алмуния ще представи новия проект след лятната ваканция. До пролетта на следващата година той следва да бъде приет. Тъй като обаче става дума за правило, касаещо конкуренцията, Германия няма да има правото да наложи вето, пише още вестникът.

След ядрената катастрофа във Фукушима, Япония, през март 2011 г. Германия гласува за постепенно премахване на ядрената енергия. До края на 2022 г. всички германски атомни електроцентрали трябва да преустановят дейността си. Други европейски страни обаче залагат все по-силно на ядрената енергия и планират отчасти и изграждането на нови електроцентрали.

В средата на юни в дневния ред на разговорите между България и Русия на ниво министри отново влезе и евентуалният рестарт на проекта АЕЦ "Белене". При разговор с новоназначения министър на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев по време на посещението си в България руският зам.-министър на енергетиката Анатолий Яновски обсъди някои от енергийните проекти, сред които и за втората ядрена централа в Белене. Според Яновски Русия е склонна да оттегли иска си срещу НЕК, чиято стойност е 1,25 млрд. евро, ако страната ни рестартира проекта.

## Г-20 погва укриването на данъци

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) представи на срещата на страните от Г-20 план за попълване на дупките в техните бюджети чрез действия, ограничаващи възможностите на корпоративни гиганти да укриват средства от облагане с данъци.

От Г-20 бяха поискали от ОИСР разработване на пакет от спешни мерки, след като страните от двайсетицата се споразумяха по-рано тази година да направят свой приоритет борбата срещу избягването от плащане на данъци. От ОИСР съветват правителствата да хармонизират в по-голяма степен законодателствата си, за да ограничат възможностите големите инвеститори да вкарват огромни суми в т.нар. данъчни оазиси, за да избягват сериозно данъчно облагане.

В Москва на двудневна среща вчера се събраха финансови министри и ръководители на централни банки от Г-20 с надеждата, че форумът ще завърши с консенсусно комюнике за борба срещу укриването на данъци.

## Частична данъчна амнистия въвежда Кипър

**Правителството на Кипър обяви данъчна амнистия за тези, които върнат до края на годината изнесените от тях капитали от острова, пишат вестниците в Никозия. Правителството обещава, че тези, които върнат капиталите си до края на годината, ще бъдат освободени от данък върху доходите. Смята се, че до 15 март, когато Еврогрупата обяви решението си депозитите в кипърските банки да се обложат с еднократен данък като условие за отпускането на спасителен заем за Кипър, от острова са били изнесени огромна част от депозитите в евро. Общата сума се изчислява на около 700 млн. евро.**

## Корабособственици ще помагат на гръцката икономика

Асоциацията на гръцките корабособственици ще дарява по 140 млн. евро годишно за срок от три години, за да бъде съживена икономиката на южната ни съседка. Гръцкото правителство съобщи, че общо 441 корабни компании, притежаващи 2769 плавателни съда, са се съгласили да допринасят по този начин за запълване на дупките в бюджета.

Секторът на гръцкото търговско корабоплаване съставлява 48% от плащанията към хазната за периода 2009-2011 г. и изпреварва туризма.

## УВЕЛИЧАВАТ СЕ ФАЛШИВИТЕ ЕВРО БАНКНОТИ

Европейската централна банка заяви, че размерът на фалшиви евро банкноти се е повишил с повече от една четвърт до общо 317 000 банкноти през първата половина на тази година спрямо същия период на 2012-а. Това е най-високото ниво на фалшиви евро купюри от края на 2010 г.

Европейската централна банка все пак се опита да успокои страховете сред населението на еврозоната и в цяла Европа, като посочи, че рискът за получаване на фалшиви банкноти е много нисък, тъй като в обращение има цели 15,1 млрд. евро банкноти, съобщава БНР. Любими за криминалния контингент и фалшификаторите си остават банкнотите от 20 и 50 евро, като те представляват четири от всеки пет фалшиви купюри.

## кратки

### „Шеврон" ще търси шистов газ в Румъния

*Американската компания "Шеврон" е получила разрешително за търсене на шистов газ в Източна Румъния, предаде АФП, позовавайки се на румънската агенция за опазване на околната среда. Агенцията е издала разрешително на американската компания да изгради сондажен кладенец в окръг Васлуй.*

### ПКК с „последно предупреждение" към турското правителство

*Сепаратистите от Кюрдската работническа партия (ПКК) в Турция отправиха "последно предупреждение" към турското правителство, като го призоваха да вземе мерки за реализирането на напредък в мирния процес, предаде АФП. "Ако то не вземе конкретни мерки възможно най-скоро в определените от нашия народ и обществено мнение области, процесът няма да напредне повече и кабинетът ще бъде отговорен за това", заяви ПКК в свое комюнике, обвинявайки турското правителство в опити да саботира процеса на помирение.*

### Пуснаха Навални

*Съд в руския град Киров разреши освобождаването от ареста на руския опозиционер Алексей Навални до назначаването на дата за апелативен процес по делото за злоупотреби, по което беше осъден, съобщава РИА "Новости". В съдебното решение се подчертава, че задържането на Навални ще наруши правото му на участие в изборите за кмет на Москва на 8 септември.*

### Бомба уби 20 души в джамия в Ирак

*Най-малко 20 души загинаха и други около 40 бяха ранени при самоубийствен атентат срещу сунитска джамия близо до североизточния иракски град Баакуба. Във вторник в близкия град Мукдадия при подобна експлозия в сунитска джамия четирима души загинаха и 15 бяха ранени. От началото на юли такива атентати взеха повече от 450 жертви.*

### Термити заплашват древен виетнамски град

*Властите в древния виетнамски пристанищен град Хойан обявиха война на термитите, които заплашват съществуването на този обект на световното културно наследство на ЮНЕСКО. Вредителите са се появили през 2006 г. През следващата половин година всички дървени постройки, възрастта на много от които е над 200 г., ще бъдат най-внимателно обработени.*




Снимка БГНЕС

*Жени протестираха пред албанското Министерство на правосъдието, настоявайки за по-строги закони за домашното насилие срещу жени. През изминалата седмица 4 жени са загубили живота си именно от домашно насилие*

КАРЕЛ ВАН КЕСТЕРЕН:

# Централен въпрос не е оставката на правителството

## Широко съгласие относно промените в политическата култура може да бъде изходът от кризата в момента, смята посланикът на Кралство Нидерландия в София

**Посланикът на Холандия Карел ван Кестерен изрази в сряда подкрепата си за публикуваната неотдавна обща позиция на колегите му от Германия и Франция - Матиас Хьопфнер и Филип Отие, които призоваха България да се откаже от олигархичния модел на управление. По този повод потърсихме посланик Карел ван Кестерен, за да разясни своята позиция за напрегнатата ситуация в България.**

Интервю на
Кристиела СИМЕОНОВА



*Г-н Кестерен, как оценявате политическата обстановка в България в момента?*

- Нов елемент от политическата ситуация в момента са продължаващите протести на граждани, които изискват нов стил политика, базирана на прозрачност при вземането на решения, откритост, липса на неясни сделки зад сцената, отчетност и др. Аз гледам на тях като на положителна сила за модернизацията на българската държава и общество, тласкаща ги по пътя към истинска европейска демокрация, уважаваща европейските ценности и даваща активна роля на гражданите. Надявам се демонстриращите да бъдат чути от политическата класа.

*Защо се присъединихте към мнението на френския и германския посланик за ситуацията в страната? Не е ли намеса във вътрешните работи на страната такава оценка?*

- Според мен френският и германският посланик направиха един коректен анализ на ситуацията. В частност аз съм съгласен с тяхното мнение, че "институциите и политическите партии трябва да обединят силите си и да намерят начини за постигане на прогрес, взимайки предвид исканията на обществото".

По отношение на "намеса във вътрешните работи" - в Европейския съюз ние живеем заедно в една къща и под един покрив. И ако нещата потръгнат зле в една държава, ние неизбежно чувстваме последиците и в другите страни. Нашите съдби са тясно свързани и ние се подкрепяме едни други, като например ЕС-механизмите за трансфер на фондове от по-богатите страни към по-бедните региони на други страни. Като гражданин на ЕС аз съм горд с тази солидарност. Ние имаме обща отговорност за нашия съюз, особено когато се отнася за защитата на фундаментални европейски ценности като върховенство на закона, свобода и демокрация. Следователно аз не мисля, че има нещо погрешно в това да говорим открито помежду си по тези въпроси.

*Какъв сценарий предвиждате, ако правителството подаде оставка? Няма ли да се задълбочи още повече политическата криза?*

- За мен централен въпрос не е оставката на правителството или внезапни избори. За мен важният въпрос е желанието на всички сили, правителство, опозиция, демонстриращи и други представители на обществото, да започнат диалог за определяне на общ изход от настоящото патово положение. Аз смятам, че широко съгласие по въпроса как България да бъде управлявана по по-добър начин, с други думи относно промените в политическата култура, може да бъде изходът от кризата в момента.

*Защо обсъждането на присъединяването на България в Шенгенската зона непрестанно се отлага? Защо все още сме пред портите на Шенген?*

- Нидерландия винаги е подчертавала, че преди да бъдат допуснати България и Румъния изцяло в Шенгенското пространство, ние се нуждаем от увереност и доверие, че нашите външни граници ще бъдат сигурни и добре охранявани. Не само от гледна точка на техниката, цялото оборудване и човешки ресурс да бъдат налични (те са), но също и да има достатъчно гаранции, че няма риск от корупционни и криминални практики, които могат да направят тези технически мерки безполезни. Съгласно Механизма за сътрудничество и проверка на ЕС, България все още не е постигнала напълно стандартите в тази посока и затова холандските политици и общество хранят съмнения. Но аз вярвам, че тези препятствия ще бъдат преодолени и то в недалечно бъдеще.

*Има ли страната ви проблем с имигрантите от България? Доста европейски страни са сериозно уплашени от тях. Преди време в холандския парламент пък назря сериозен скандал заради наши роми, източващи социалната система на Холандия...*

- Бих искал да подчертая, че в случая, за който споменавате, бедни българи са били използвани от хитри посредници за незаконно придобиване на средства от системата. Така че проблемът не е "българска измама", а "измама". Ние открихме, че нашата система за социални грижи може да бъде манипулирана твърде лесно и работим по затягането на контрола. Това е наша отговорност.

По отношение на въпроса в неговата цялост, бих желал да цитирам кмета на град Ротердам г-н Абуталеб - той е от мароканки произход, който по време на работното си посещение в България каза, че за него българите са добре дошли, защото неговият град има нужда от още работна ръка. Обаче той допълни, че това трябва да става по един организиран и подходящ начин, за да няма експлоатация на работници и други подобни нежелани ситуации, като съжителство на твърде много хора в малки къщи в някои райони на града.

Още нещо, което трябва да предотвратим, е преместването на хора в друга страна не за да работят, а за да получават социални помощи. Министрите на труда и социалните въпроси на България и Нидерландия наскоро подписаха съвместна декларация за сътрудничество за избягване на негативните ефекти от трудовата миграция и аз имам пълно доверие, че ще бъдат създадени подходящите условия, за да могат българите след 1 януари 2014 г. да използват правото си на европейски граждани да работят, където пожелаят в ЕС, включително и в Нидерландия.

## МАНСУР ЩЕ СЕ БОРИ СРЕЩУ ХАОСА В ЕГИПЕТ

**Временният президент на Египет Адли Мансур обеща да се бори срещу тези, които се опитват да хвърлят страната в хаос, съобщи Ройтерс. "Преминаваме през критичен етап и някои хора искат да бъдем тласнати към хаос, но ние искаме да вървим към стабилност. Някои предпочитат кървавата пътека", заяви Мансур в първата си телевизионна реч, откакто положи клетва на 4 юли. "Ние ще водим битката за сигурност докрай", добави той. Поддръжниците на "Мюсюлмански братя" излязоха за пореден път по улиците на Кайро, настоявайки за връщането на сваления от армията първи свободно избран президент на Египет. Същевременно движението показа първи признаци, че е склонно да преговаря с опонентите си. Представител на "Мюсюлмански братя" заяви за Ройтерс, че движението е предложило рамка за преговори с посредничеството на Европейския съюз.**

## 2000 спасители от АЕЦ „Фукушима" заразени с висока радиация

Почти 2000 участници в аварийните работи в японската АЕЦ "Фукушима" са получили потенциално опасни за здравето дози облъчвания, съобщава вестник "Асахи". В рисковата група влизат 1973-ма ликвидатори, които били подложени на радиоактивно облъчване в размер на над 100 милисивлера. Така броят на облъчените сътрудници на "Фукушима" се оказва 10 пъти по-голям от оповестения по-рано от компанията-оператор ТЕПКО. Това е установено при допълнителни проверки, след като ТЕПКО признава, че няма пълните данни за здравословното състояние на своите служители. Около 3000 ликвидатори в първите две седмици след аварията са работили без индивидуални дозиметри и не са могли да следят получените дози радиация.

## Австралия ще заселва нелегалните имигранти в Папуа Нова Гвинея

Австралийският министър-председател Кевин Ръд обяви, че всички нелегални имигранти, които пристигат в Австралия с лодки, ще бъдат заселвани в островната държава Папуа Нова Гвинея, съобщава АП.

Кевин Ръд е подписал споразумение с колегата си от Папуа Питър О'Нийл, което позволява на Австралия да депортира бежанци към развиващата й се съседка, с населения от близо 7 млн. души, които говорят над 800 наречия и диалекти.

Решението според Ръд е насочено към сдържане на ескалиращия брой бежанци, които пътуват към Австралия на рибарски лодки от бедните си, разкъсвани от конфликти държави, преминаващи през Малайзия и Индонезия. През тази година общият брой нелегални имигранти, пристигнали в Австралия възлиза на 15 728 души, в сравнение с 17 202 за цялата 2012 г.

## МОСКОВЧАНИ ПРЕДЛАГАТ ПОМОЩ НА СНОУДЪН

Руският адвокат Анатолий Кучерена, който е посредник в процедурата по отдаването на временно политическо убежище в Русия на бившия сътрудник на американската Агенция за национална сигурност (АНС) Едуард Сноудън, разказва пред агенция "Интерфакс", че последните дни е засипан от телефонни обаждания на московчани, които предлагат своята помощ и услуги. Според Кучерена най-много му звънят хора, които предлагат на Сноудън помощ. Дамите най-често му предлагат жилище и брак, докато мъжете финансова подкрепа.

## ПАПАТА ДАВА ИНДУЛГЕНЦИИ В ТУИТЪР

Папа Франциск отново доказа, че обича да е в крак с новите технологии, като обяви, че ще раздава индулгенции чрез социалната мрежа туитър, предаде ИТАР-ТАСС, като се позова на Ватиканското радио. Папата ще дава по този начин пълни индулгенции - тоест пълно освобождаване от наказанията, наложени за вече опростени грехове.

По принцип се смята, че специфичният акт на индулгенцията съкращава времето за пребиваване в чистилището на сгрешилите, затова мнозина го наричат на шега пропуск за рая.

За три месеца акаунтът на папата в туитър привлече 7 млн. последователи. Ако тази тенденция се запази, Франциск може да се превърне в конкуренция на всепризнатите лидери в социалната мрежа. В акаунта Франциск отправя послания на девет езика, подобно на предшественика си Бенедикт XVI.

## ЯПОНЦИ ЩЕ ОЗЕЛЕНЯВАТ ПУСТИНИ

Японски учени разработиха технология за озеленяване на пустини. Учени от университета Киото разработиха съвместно с корпорацията "Панасоник" нова технология, с която градинарството да се популяризира дори в най-сухите райони в света. Специалистите предложили да се сложи в сухия пясък специален реагент, който да задържа влагата. С помощта на това вещество можете да създадете плодороден слой, който да съхранява 70% от водата. Новият метод, за разлика от съществуващите начини, не пречи на циркулацията на въздух в почвата, което допринася за растежа на растенията.

Разходите за производството на един тон реагент са около 10 000 йени, което се равнява на приблизително 100 долара. Технологията ще бъде представена на пазара през 2016 г. Очаква се най-голям интерес да проявят от Африка, Близкия изток и Централна Азия.

# Детройт фалира

## Банкрутът ще засегне хиляди пенсионни фондове и ще попари надеждите за край на рецесията в САЩ


Снимка БГНЕС

Печален рекорд беше поставен в САЩ - Детройт стана най-големият град в историята на страната, който обяви фалит. Извънредният администратор на Детройт Кевин Ор подаде документи за защита от кредитори във федералния съд по банкрут, подкрепен от губернатора на щата Мичиган Рик Снайдър. Фалитът е "единственият начин за създаване на един стабилен и здрав Детройт", коментира Снайдър.

През март губернаторът нае Кевин Ор - експерт по възстановяването, който получи всеобхватни правомощия да управлява отчаяната финансова ситуация в Детройт. Ор се е надявал градът да не обявява фалит, поясни Снайдър, като допълни, че "сега е време да погледнем истината в очите: градът не може да плаща дълговете си и е в несъстоятелност".

Ор подчерта, че Детройт ще продължава да плаща заплатите на десетте хиляди държавни служители. На редовите жители фалитът на града няма да се отрази по никакъв начин, увери специалистът. Фалитът ще засегне хиляди пенсионни фондове и ще попари надеждите за край на кризата и рецесията в икономиката на САЩ, коментират обаче анализатори.

Детройт може да бъде изведен от състоянието на фалит в края на 2014 г., заяви обаче Ор.

Някога "Ford и Co." издигнаха Детройт до център на автомобилната вселена и символ на американската мечта, коментира в. "Таймс". Сега бившата индустриална столица е напълно унищожена. Още от юни нямаше повече пари за кредиторите.

Детройт се превива под планина от дългове на стойност 18,5 милиарда долара (14 милиарда евро). Данъците на града не могат да продължат да бъдат увеличавани поради правни причини. Освен това гражданите не могат да понесат по-високи данъци.

В средата на миналия век Детройт с неговите 1,8 милиона жители бе четвъртият по големина град в САЩ. Днес там живеят около 685 000 души. Престъпността, бягството в предградията и празнотата, която автомобилната индустрия остави, буквално ликвидираха неговите основи, казват анализатори.

## 2100 УЧИТЕЛИ ОСТАВАТ БЕЗ РАБОТА В ЧИКАГО

**Властите в Чикаго, щата Илинойс, уволняват 2100 учители и други служители в училищата с цел борба с бюджетния дефицит. "Загубата на тези учители ще се отрази негативно върху качеството на образованието в училищата в Чикаго", коментира президентът на градския профсъюз на учителите Карън Люис. Това не е първата вълна от масови съкращения на педагози в Чикаго. През юни градът освободи първите 850 квалифицирани кадри в сферата на образованието. Порано беше съобщено, че се очаква преди началото на новата учебна година да бъдат затворени 50 училища. Според властите, те са принудени да предприемат подобни тежки мерки, за да запушат дупката в бюджета на града, която в момента възлиза на 1 млрд. долара.**

## Иран не е плащал задълженията си към СБ над половин година

Иран не е плащал задълженията си към Световната банка (СБ) над половин година, което вероятно е поредният сигнал за тежкото положение на иранската икономика и недостига на ликвидни средства на фона на наложените върху страната санкции. Това съобщи СБ, цитирана от Ройтерс и ИТАР-ТАСС.

Към 30 юни Техеран е дължал на институцията 697 млн. долара, като просрочените задължения са се равнявали на 79 млн. долара. Поради тази причина СБ е включила Иран в списъка на неплатежоспособните длъжници, което означава, че банката няма да му отпуска нови кредити, докато проблемът не бъде разрешен.

Решението на СБ означава, че за Иран ще стане по-трудно да получава кредитиране от търговските банки на световния финансов пазар. Единствената друга страна със статут на неплатежоспособен длъжник пред СБ е Зимбабве, която не е покривала задълженията си от 2000 г., припомня ИТАР-ТАСС.

## Русия създава орбитална база за обслужване на космически кораби

**Руски специалисти от ракетно-космическата корпорация "Енергия" започнаха работа по създаването на орбитална база за обслужване и изпробване на космически кораби. За това съобщи ръководителят на полетите на руската част на МКС Владимир Соловьов. "Базите от такъв тип, освен научно-изследователски задачи, трябва да имат и сервизно-изпитателни функции. Това трябва да е база, на която космически апарати за Далечния космос, в това число и пилотирани, да могат да се тестват, настройват, дозареждат и изпращат към Луната и Марс" - заяви Соловьов, цитиран от ИТАР-ТАСС.**

# КОМБИНАТЪТ НА БАЙКАЛ ЩЕ БЪДЕ ЗАТВОРЕН

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

**Владимир КУЗМИН,
Олег ПРАСОЛОВ**

Правителството е готово да затвори Байкалския целулозен комбинат, за което за развитието на моногрда Байкалск ще са необходими близо 40 милиарда рубли.

Неотдавна руският премиер Дмитрий Медведев прекара един ден на езерото Байкал, където основна тема бяха мерките по опазването на околната среда. За екологията на езерото най-актуален въпрос остава действащият Байкалски целулозен комбинат. На срещa с актива на иркутското регионално отделение на "Единна Русия" представителите на районните власти, където се намира предприятието, повдигнаха въпроса за бъдещето му. Самите те не виждат за него никакви перспективи. За първите четири месеца на тази година въпреки помощта на държавата загубите на комбината достигнаха 342 милиона рубли.

- Време е да покажем малко мъжество и да вземем отговорни решения. Какви? Това ви питам вас - преадресира въпроса Медведев.

- Комбинатът еднозначно трябва да бъде затворен. В такъв вид той не може да работи - чу той еднозначния отговор.

Местните власти вече са се определили - те искат да закрият комбината, за да се заемат с развитието на туризма, където могат да се прехвърлят да работят много от сътрудниците на засега действащото предприятие.

- Напълно съм съгласен с това, което вие всички предлагате - заяви премиерът. - Всички принципни решения по тази тема са взети от правителството и ние ще ги изпълняваме. Обратен път няма.

Премиерът помоли за още малко търпение, докато в Белия дом (сградата на руското правителство - бел. прев.) се работи по програмата за развитието на моногрда Байкалск. "Към края на лятото трябва да имаме съответния план", подчерта Медведев. Общо ще са необходими 40 милиарда рубли, от които 26 милиарда ще даде федералният бюджет.

На последалата среща с експертите ръководителят на правителството още веднъж потвърди, че Байкалският целулозен комбинат ще бъде затворен. "Решението не бе лесно за нас, защото това винаги е баланс между интересите на околната среда и съдбите на хората, работещи в производството - отбеляза той. - Задачата ни е да решим този проблем така, че никой да не пострада".

Дейността на Байкалския целулозен комбинат е само една от многобройните точки на екологична вреда на картата на страната ни. Общо Министерството на природните ресурси е определило 77 най-замърсени територии.

Премиерът отбеляза, че го радва променящото се отношение към темата за екологията: преди такива въпроси по принцип не са се обсъждали. "Това е признак, че се променя мисленето на хората. И на смяна на съвсем битовите проблеми идват въпроси, свързани с осъзнаването за нашето място в света", заяви Медведев.

След като чу обаче данните на ВЦИОМ, получени по време на едно от социалните изследвания на общественото мнение, вярата на ръководителя на правителството в екологичната съзнателност на руснаците леко се раз-



колеба. Изясни се, че повечето хора не знаят нищо за реализираните екологични програми. "Това показва, че интересът не е толкова висок, както е в другите страни", подчерта Медведев.

Още повече го натъжи отношението на хората към ролята им за подобряване на екологията. "В целия свят хората смятат този проблем за свой", припомни премиерът. В Русия обаче, показва проучването на общественото мнение, населението смята, че това е работа на федералното правителство и местните власти.

Еколозите смятат, че държавата може да се заеме с въпроса по-сериозно, а не просто да санкционира предприятията, замърсяващи околната среда. Още повече, че съдът не спира дейността им и замърсяването просто продължава. Затова директорът по програмите на "Грийнпийс" в Русия Иван Блоков предложи да се върнем към практиката на административното спиране на дейността на предприятията, които доказано замърсяват.

- Важно е да се установят рамките, как ще се използва това - започна да разсъждава ръководителят на Министерството на околната среда Сергей Донской.

- Рамките ще ги установим. Важното е с това да не се манипулира. Това ме притеснява - призна Медведев.

- Ако някое предприятие в продължение на много време не изпълнява предписанията, нанася вреди, които могат да се оценят, то първо то може да бъде предупредено, а след това и спряно - заяви Донской. - Не е необходимо веднага да идва инспектор и да спира предприятието.

По-широк кръг от теми бе дискутиран по време на разговора на Дмитрий Медведев с иркутските му съпартийци. "Единоросите" традиционно задаваха на своя председател най-различни въпроси, в това число актуални не само за Иркутска област, но и за цяла Русия.

"Ключовата роля на нашата партия е в това да говорим на хората истината", смята премиерът. Не можем да храним хората с приказки, че всичко ще е стерилно, няма да има никакви промени. "Не бива да обещаваме това, което не можем да направим", каза той.

### ПРОФ. ЧАВДАР СЛАВОВ:

# Даваме глътка въздух на малките болници

**Улесняват се специализациите на младите лекари, за пръв път ще специализират и медицински сестри, казва здравният зам.-министър**

Интервю на Аида ПАНИКЯН

*Проф. Славов, какви промени подготвя ръководството на МЗ в Наредба 34 за специализациите и как те биха задържали младите медици в България?*

- Очакваме промените да дадат повече шансове на медицинските специалисти за професионално израстване. Затова, от една страна, работим по изменения в наредбата, а от друга - бърза актуализация в медицинските стандарти по отделни специалности. Двете неща са свързани. От една страна, специализацията на лекари, дентални лекари, специалисти по здравни грижи, от друга - възможността за реализацията на младите кадри, и то не само като база за специализация, но и като работно място за в бъдеще. В момента по-малките болници, общопрактикуващите лекари, както и спешните центрове имат затруднение с провеждането на специализациите. Подготвяните промени ще улеснят този процес. Ще се даде приоритет на по-малко атрактивните специалности като анестезиология и реанимация, патоанатомия, педиатрия. Стремежът ни е да се даде възможност за по-добър достъп и мотивиране на специализиращите.

*На какъв етап е развитието на проекта "Нови възможности за лекари в България" по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"?*

- По програмата са кандидатствали 479 млади лекари, от които 374 са одобрени, а договори са сключени със 188 от тях. Предстои сключване с още 96 одобрени кандидати. По проект е трябвало да бъдат финансирани 1000 служители от доставчици на здравни услуги до май 2014 г. Кандидатите трябва да са на основен трудов договор, за да получават и тези допълнителни стипендии...

*Все пак, с какво ще задържите младите медици в България?*

- Една от промените предвижда гарантиране на работно място след специализацията. Специализиращите са три групи: държавна поръчка, по сключен договор и нужда от такъв специалист в съответен район и съответна болница и платена специализация. Идеята ни е първо специализиращите лекари да имат договор с лечебно заведение или медицински център, за да получават допълнително субсидиране. Другата страна на проблема е да бъде улеснен достъпът до специализация чрез акредитиране на нови лечебни заведения като база за обучение в това число и частни болници, които отговарят на критериите и стандартите.

*Такава акредитация няма ли да отнеме много време?*

- Има възможност да ускорим процеса, но без да нарушаваме законодателството.

*За пръв път се заговори за специализация на специалистите по здравни грижи.*

- Да, предвижда се такава специализация в определени сектори, важни за здравеопазването. Визираме преди всичко специализация за медицинските сестри. Нещата ще бъдат по-ясни, когато заработи работната група. В нея ще бъдат включени представители по следдипломно обучение от медицинските университети и от медицинските колежи, представители на съсловните и на пациентските организации, юристи и други технически лица. Всеки момент ще бъде утвърдена тази работна група.

*При изслушването на кандидатите за управител на НЗОК в здравната комисия стана ясно, че дори има стандарти, които взаимно се изключват. Как този проблем може да бъде преодолян и как промените в стандартите биха улеснили достъпа на хората до лечение?*

- Стандартите не засягат пряко пациентите, а специалистите и здравните и лечебни заведения. Стандартите са правила, при които работи едно лечебно заведение и се вкарват критерии за оценка на тази дейност, т.нар. нива на компетентност. Те са заложени в Закона за здравето въпреки желанието на някои организации едва ли не да отпаднат. Ние сме склонни да вървим в такава посока, но те трябва да се заменят с друг тип критерии за оценка. Ако изцяло отпаднат нивата на компетентност, например в болницата Х някому може да хрумне да направи трансплантация, а в същото време няма ресурса и потенциала за такава операция. Наистина медицинската професия е свързана с много високо ниво на морал, но все пак контрол е необходим.

*Но в момента са доста строги, поради което голям брой малки общински болници загубиха около 25% от клиничните пътеки, фалираха, а хората в такива населени места останаха без достъп до адекватна медицинска помощ...*

- Да, така е. В изготвени наскоро стандарти тези критерии не са толкова строги. Например стандартът по урология, на чиято комисия по изработване бях председател, предвижда промяна на изискванията за нивата на компетентност. Тази промяна вече ще даде шанс с по-малък брой специалисти, но с високо ниво на компетентност, да се изпълняват дейности по по-сложни клинични пътеки и лечебните заведения да сключват договори с НЗОК. Идеята ни е да задоволим нуждите на малките общински болници, като смекчим строгостта най-вече на първо ниво на компетентност. По този начин ще се даде възможност на дейности от компетентността на първо ниво да се извършват в почти всички болници, включително и малките, където някои от дейностите може да се изпълняват и от общ хирург. Например малките урологични операции може да се изпълняват от общ хирург. Това наистина ще улесни достъпа на хората от малки населени места до медицинска помощ и хората да не се разхождат за нещо толкова малко на по 70-100 км.

*Затова ли най-напред се заехте със стандартите за педиатрия и вътрешни болести?*

- Причината е, че това са най-важните специалности, които биха останали да фигурират в малки болници в отдалечените райони. В такива заведения, съгласете се, не може да се развива например кардиохирургия или миниинвазивна хирургия, но хората могат да получават необходимата им медицинска помощ... Но това, разбира се, ще се уточнява и със завършването на Националната здравна карта. Тя ще формулира какви дейности според нуждите на определен регион е добре да се изпълняват.

*Значи с тези промени се дава глътка въздух на малките общински болници?*

- Не само на тях, но определено посоката е такава, защото в тази сфера са едни от сериозните проблеми в здравеопазването.

*Част от ангажиментите ви като зам.-министър са свързани и с ресора "Обществено здраве". Какви са най-наболелите проблеми там?*

- Приоритет на общественото здраве е профилактиката. В този смисъл бих казал, че липсва отношение на самия гражданин (не пациент!) към профилактичните прегледи. Не става въпрос за неинформираност, а за липса на желание. В масовия случай българинът не отива на преглед, ако нещо не го боли нетърпимо. Струва ми се, че българинът се страхува от профилактичния преглед и си казва: "Абе, сега кой знае какво ще ми намерят". Разбира се, има и хора, които са много отговорни към здравето си. Например включването в пакета профилактични прегледи на прегледа за рак на простатната жлеза. Аз лично съм участвал в изработването й в качеството ми на национален консултант. За 2 години, откакто е въведен въпросният преглед, рязко се промени статистиката на заболяването: повиши се процентът на заболелите, което се дължи на навременната диагностика, и в същото време намаля процентът на смъртност. Най-важното е, че сред новооткритите случаи вече преобладават тези, които са в ранен стадий. Това означава, че тези пациенти започват навреме да се лекуват, а у нас има всички най-съвременни възможности за лечение на заболяването - и оперативно, и медикаментозно, и лъчетерапия. Така болестта може да бъде години наред добре контролирана и дори човек може да се излекува. А България само допреди 2 години бе на едно от първите места по смъртност от рак на простатата.

*С доста неща сте се заели, но кои все пак са най-спешните задачи, които трябва да решите до края на 2013 г.?*

- Пред МЗ стоят за решаване голям брой задачи и всяка от тях е спешна. И все пак, приоритетът ни е спешната помощ - стабилизиране на организацията, доокомплектоване на оборудването, възможност за професионална реализация на работещите там, допълнителна специализация. Приоритет е и укрепването на общинските болници, както и ефективната им работа. Дори смятам, че във възможно най-спешен порядък трябва да се променят стандартите. Това ще даде възможност на малките болници да се подготвят своевременно за сключване на договори с НЗОК за 2014 г.

*Какво предвиждат промените в наредбата за националните консултанти?*

- Министърът на здравеопазването вече ще може да определя национални консултанти не само по определени медицински специалности, но и по специфични дейности в рамките на специалността. Например "инвазивна кардиология", "асистирана репродукция" и пр. Така ще може да се ползва експертният потенциал на специалисти, които са профилирани в специфични, високоспециализирани области. Освен това, поради липсата на достатъчно специалисти особено в определени специалности, занапред един републикански консултант ще може да оказва консултативна помощ при спешни състояния на територията на повече от една административна област. Разбира се, министърът ще определя един републикански консултант с дадена специалност на територията на кои области може да оказва помощ при спешни състояния. Дава се право на националните консултанти да предлагат създаването към тях на експертни съвети по съответната специалност по конкретни проблеми или отделни дейности.



**Проф. д-р ЧАВДАР СЛАВОВ е роден на 3 юли 1953 г. Възпитаник е на Медицинската академия в София. Специалист е по урология. Трудовият му път започва през 1979 г. като цехов лекар и ординатор в хирургичното отделение на Окръжна болница-Кюстендил, но година по-късно спечелва конкурс за асистент в Катедрата по урология в Медицинската академия-София. През 2008 г. става професор. От 2009 до т.г. е началник на Клиниката по урология в Александровска болница в София. От 2010 до 2013 г. бе национален консултант по урология. Има множество специализации в чужбина, както и над 260 научни публикации.**

**„Българинът не отива на преглед, ако някъде не го боли нетърпимо"**

www.duma.bg


ДУМА

СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013

ЗА ПЪРВИ ПЪТ

# Прозрачен избор на шеф на ДАНС

**Изказване на народния представител от КБ Димитър Дъбов, председател на парламентарната комисия за контрол над службите за сигурност, при вчерашния избор на председател на ДАНС в НС**

Днешното (б.р. - вчерашното) гласуване за председател на Държавната агенция "Национална сигурност" ще се проведе в наистина тежка обстановка. Продължаващите и в момента протести показват, че обществото е свръхчувствително към този избор. Справедливите очаквания за прозрачно вземане на решението ескалираха до радикални искания за "граждански" номинации и едва ли не за налагане на кандидатури от улицата. Народното събрание отново понесе обвинения в "задкулисие", че кадрува "на тъмно" и не зачита волята на суверена за прозрачност и отчетност. На този фон дясната половина на залата продължава да бъде празна. Част от българските депутати отказват да носят отговорност за пълноценното протичане на парламентарните процедури, в които решенията на поддържащите управлението срещат коректива на опозицията.

Давам си сметка, че в тази обстановка трудно ще срещне разбиране обяснението, че изборът на шеф на агенция, чиято основна дейност е контраразузнаването, е наистина специфичен случай. Че не само световната практика, но и националният интерес налагат в този случай процедурата по избора да не излиза от строгата рамка на държавните институции, определени изрично в закона.

Следвайки именно тази логика, председателстваната от мен комисия за контрол над службите за сигурност, използването и прилагането на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения осъществи процедура по

### предварително парламентарно изслушване на кандидатите

за председател на ДАНС, с която бих искал да ви запозная.

Такава процедура при избора на шеф на контраразузнаването се следва за пръв път. При назначаването на нито един от предишните ръководители на ДАНС, а преди това и на Националната служба "Сигурност", не е консултирано Народното събрание. В интерес на истината, не е имало и искания в обществото за това. Широката публика научаваше името на новия председател едва от президентския указ за назначаването му. Част от философията на промените в Закона за ДАНС, с които изборът се възложи на парламента, беше именно тази - председателят на агенцията да се избира от най-представителната от трите власти. С това се целеше да се осигури максимално възможната за тази чувствителна дейност публичност.

Конкретното предложение за изслушване на кандидатите на заседание на комисията, която контролира службите за сигурност, с широко участие на други институции, имащи отношение към националната сигурност, дойде от министър-председателя г-н Пламен Орешарски. Това стана с писмо, получено в комисията в късния следобед на миналия петък, 12 юли. В него бяха предложени двете кандидатури - на и.д. председател на ДАНС г-н Владимир Писанчев и на директора на специализирана дирекция в агенцията г-н Недялко Недялков. Бяха приложени и техни подробни кадрови справки.

В най-краткия възможен срок - на 16 юли, вторник, се проведе извънредно заседание на комисията, на което присъстваха и вицепремиерът с ресор "Сигурност" и министър на вътрешните работи, секретарите на президента по вътрешни работи и правни въпроси, председателите на комисиите по вътрешна сигурност и обществен ред и по отбрана. Поставената цел на изслушването не бе да се избере единият от двамата кандидати, защото правото да предложи на Народното събрание кандидат според Закона за ДАНС принадлежи единствено на министър-председателя. Членовете на комисията и поканените за участие в заседанието представители на други институции трябваше да преценят дали двамата кандидати отговарят на законовите изисквания и дали имат професионалните качества за председател на ДАНС.

В първата част на заседанието двамата кандидати имаха възможност да направят експозета, в които да изложат концепциите си за управлението и развитието на агенцията. Експозетата трябваше да съдържат в себе си отговори на четири предварително зададени от комисията тематични кръгове от въпроси.

Тази част от заседанието беше открита за акредитираните в Народното събрание представители на медиите. Такова



Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

нещо се допусна отново за пръв път в българската парламентарна практика в заседание на комисията, която контролира служби за сигурност, откакто съществува отделна такава комисия. Целта беше обществото да получи информация за

### визията за развитие на ДАНС

на всеки от кандидатите.

Втората част на заседанието беше закрита според изискванията на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и вътрешните правила на комисията. В продължение на близо два часа кандидатите отговаряха изчерпателно на въпроси, които им поставяха членовете на трите парламентарни комисии, които присъстваха на заседанието. По много от тях се разви дискусия. Част от обменената информация съдържа елементи на класифицирана информация с оглед естеството на работата на ДАНС. По тази причина в тази зала ще ви запозная само най-общо с някои по-важни от обсъжданите теми:

- Бе обсъден въпросът за интегрирането на бившата ГДБОП в структурата на ДАНС. Бе изразено опасение от възможността ГДБОП да премине само "под шапката на ДАНС", като остане де факто агенция в агенцията. За предотвратяването на това се посочи, че е необходимо да се търси баланс между една сравнително обособена в автономна структура дейност и пълното сливане на функциите, както и премахването на дублиращите функции в досегашната структура на ДАНС. Кандидатите описаха механизмите за преминаването на служителите на ГДБОП, което ще стане не механично, а след доказване, че всеки един от тях отговаря на условията за работа в агенцията, включително с преминаване на психологически тест и изследване с полиграф. И.д. председател на ДАНС докладва за няколко случая на

### доказано нелоялно поведение

както и за служители, които доброволно се отказват да преминат на работа в новата служба.

- Друг, свързан със структурата, въпрос бе за звеното, експлоатиращо СРС в ДАНС, и дали то няма да дублира новосъздадената Държавна агенция "Технически операции". Кандидатите смятат, че със запазването на това звено може да се постигне взаимен контрол на службите, но че все пак това е въпрос на законодателно решение.
- Постави се въпрос за прогнозируемите ползи за бюджета от предотвратените икономически и финансови престъпления, както и за обсъждането на механизъм за материално стимулиране на служителите на агенцията в разкриването на такива по модела на НАП.
- Много чувствителен въпрос бе за прекратяване на всички практики за използване на ДАНС за политически поръчки и политически чадър, както и на разследване на всички такива случаи, за които има сигнали, от близките години, които нанесоха немалко вреди по авторитета на службата.
- Кандидатите дадоха информация за партньорството на ДАНС с аналогични служби както от евроатлантическите страни, така и от Черноморския регион, и за степента на координация и взаимодействие с тях.
- Потърсена бе информация за най-голямата

### разузнавателна активност на чужди държави

срещу България и всички рискове за националната сигурност, свързани с това.

- Бе попитано за противодействието срещу засилващото се влияние на съседна държава в България.
- Друга подобна тема бе за заплахата от развитие на ислямския фундаментализъм в страната.
- На фона на навършването на 1 година от атентата в Сарафово, кандидатите бяха попитани за изводите за ДАНС след този терористичен акт и за мерките срещу международния тероризъм, незаконното разпространение и притежаване на оръжие и общоопасни средства, пролиферацията, защитата на държавните граници и границите на ЕС.
- Бяха зададени и въпроси за безпристрастните действия на ДАНС срещу местни олигарси и бе изразена готовност от кандидатите, че подобни действия биха се предприели при подаване на конкретни сигнали за доказана престъпна дейност.
- Не бе спестен и въпросът за информационното дело "Галерия". Питането отправи председателят на ПГ на Коалиция за България г-н Станишев. Г-н Владимир Писанчев получи възможност да обясни участието си в разработката, по начин, който постави извън съмнения името му. Той също докладва пред комисията, че всички материали по нея вече са публикувани в интернет, с изключение на частите, които съдържат лична информация.

Имаше много други обсъдени теми, които няма как сега да намерят място в това мое изложение.

След изслушването комисията прие становище, че и двамата кандидати - г-н Писанчев и г-н Недялков, отговарят на законовите и професионалните критерии да бъдат избрани в ръководството на ДАНС. Становището бе изпратено чрез председателя на Народното събрание до президента на Република България г-н Плевнелиев и до министър-председателя г-н Пламен Орешарски.

От името на Министерския съвет вчера бе внесено предложение да изберем за председател на ДАНС г-н Владимир Писанчев. Вероятно за избора на премиера е натежал опитът му в ръководството на държавната агенция.

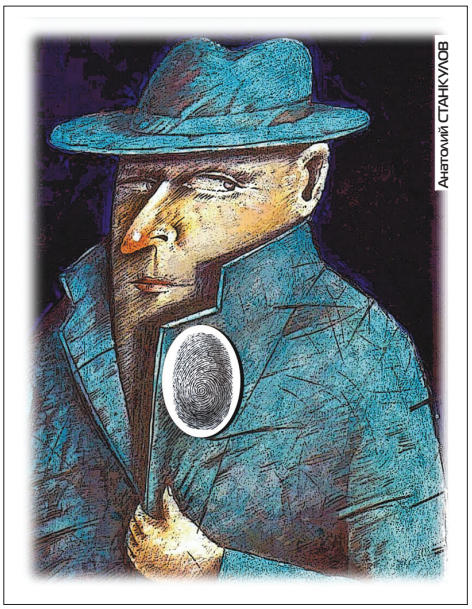


*Недялко Недялков и Владимир Писанчев по време на изслушването им в комисията за контрол над спецслужбите*



ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

# Разграден двор


Анатолий СТАНКУЛОВ

За пръв път в най-новата ни история шефът на спецслужбите бе избран публично от парламента - по процедура и правила, неприсъщи за този вид назначения на властта през годините назад. Очаквано, и сега отговорът на протестиращите бе в по-силно надуване на вувузелите и в саркастични пърформанси, свързани с фамилията на Владимир Писанчев. В познатия стил на задкулисието и конспирацията тръгнаха и политически коментари за орезиляване на този и онзи от системата, за да се внуши в крайна сметка, че "който не се води по свирката ни, трябва да си ходи".

Интересно кога и как би могъл да бъде задоволен разрушителният им нагон? Сигурно са си представяли избора на шефа на ДАНС като вид пазарлък с улицата, с всякакви NGO-та и хора, събрани от кол и въже? Сори, ама чак такова чудо по света никой никъде няма да види.

Вярно, на 35-ия ден от циркаджилъка по жълтите павета "героите" видимо изглеждат уморени. Затова и призивите за събуждане на съчувствие и внимание са насочени най-вече към чуждите посолства и мисии. Вдъхновението да черпиш сили оттам изглежда още работи. Друго си е да видиш жив посланик сред полегналите на Орлов мост, защото и това няма как другаде да се случи. А представяте ли си наш амбасадор публично да се изтъпани на нечий протест в чужбина? Или посланическата ни в САЩ да поучава властите там как при назначения на шефа на ЦРУ или на ФБР трябва да има "публични изслушвания, публично представяне на тяхното минало, хората да знаят техните биографии", както ни посъветва г-жа Марси Рийс по повод плановете за назначение на Боян Чуков като секретар на Съвета по сигурността. И тя виждала "позитивен момент" в протестите. Дипломатично. И не съвсем. Защото, ако бяхме държава, която държеше на реномето си, външният ни министър начаса трябваше да извика въпросните посланици и с всички общоприети правила на дипломацията да им потърси сметка за намесата във вътрешните ни работи. Докато демонстрираме дипломатична сервилност и липса на самочувствие, ще си търпим и прозвището "разграден двор".

# ГЕРБ профука шанса на фермерите



СВЕТЛА ВАСИЛЕВА

В парламентарния контрол вчера премиерът Орешарски обяви, че вече са известни сумите, заложени в европейския бюджет за развитие на селските райони. През настоящия програмен период (2007-2013 г.) България разполагаше с над 2.6 млрд. евро за тях. За настъпващия след по-малко от половин година нов период (2014-2020 г.) в Програмата за развитие на селските райони ще имаме едва 2,383 млрд. евро. Редукцията е почти 10%. Някои може да кажат, че това е незначително, пренебрежимо малко и разбираемо на фона на общото съкращаване на евросредствата, случило се за пръв път в историята на съюза.

За най-бедната страна член на ЕС обаче, каквато е България, всяко евро е от значение, а тук става въпрос за загуба на 31 млн.евро средно всяка година за периода 2014-2020 г. Макар че са оповестени сега през юни, финансовите параметри са договаряни в края на 2012 г. от правителството на ГЕРБ, което избяга от отговорност, подавайки оставка през февруари. Днес народните представители на същата политическа сила "нацупено" не ходят на работа, да не би някой да им поиска обяснение.

А има много да обясняват. Като например как така през февруари почти всички страни членки на ЕС договориха и получиха бонуси, за да приемат многогодишната финансова рамка, а българската делегация не успя, въпреки че няма по-беден район в ЕС от нашия Северозападен. За сравнение Гърция е получила допълнително 1,375 млрд. евро, Португалия - 1 млрд. евро, Германия - 710 млн. евро, Чехия - 900 млн. евро. За България - 0 евро бонус и редукция от 10% на средствата за новия период. Впрочем не е съвсем така - бонуси има. Само дето не са за България, нито за българските фермери. Раздаваха си ги чиновниците от министерството на земеделието за "добре" свършена работа, която излиза наяве днес - участие в (без)бонусните преговори.

# Различният протест



ИНА МИХАЙЛОВА

19 юли 2013 г. София. 9,30 ч. Протест пред Съдебната палата... Не е новина.

200 души не крещят, не свирят и не мразят. Те подкрепят и съчувстват, те настояват държавата да се върне. Това е новина.

Подкрепят Гери, чийто живот се преобърна на 180 градуса, когато след визита в САЩ в края на м.г. Цветан Цветанов заяви по телевизията, че е разкрит "основният организатор" на българо-американска организирана престъпна група. Вчера съдът отложи делото за исканата от американските власти екстрадиция на Гергана Червенкова и отдалечи с шест дни края на кошмара. Или началото на нов - 68 години затвор в САЩ.

"Коя е тази държава, която допуска един невинен човек да бъде екстрадиран и да го очаква дълъг затвор. Това е вина не само към Гери, това е вина към всички нас и към децата ни. Знаят ли хората, ако това се случи, как ще продължат да живеят", каза вчера актрисата Цветана Манева, която дойде пред Съдебната палата, за да подкрепи една гражданска кауза.

"Вярвам в съда като институция. Много е страшно да не вярваме на институциите", заяви Гергана на излизане от съда. Тя все още има надежда, че държавата ще застане зад нея и ще я подкрепи. Че случилото се е огромно недоразумение. Че трагедията с медицинските сестри в Либия няма да се повтори с нея и семейството ѝ.

Една българка, която осем месеца живее в кошмар, вчера посрещна седмия рожден ден на дъщеричката си все още на свобода. Тук, в родината. Кой ще плати за страданията ѝ заради несправедливия затвор? Стига ли едно извинение от Цветан Цветанов?

Искаме държава. И тя да застава зад всеки от нас, за да го защити, казаха защитниците на Гери.

Този протест е различен. Не е като онези, които от месец телевизии наливат в главите ни. Не е симфония на креативността в различните ѝ измерения - кич, карнавал и пърформанс. Този протест не излъчва омраза, не иска да разрушава и да събаря, да демонтира и да обругава. Той има кауза - гражданска. "Да спасим Гери!"

## Датата 20

СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013

**ИЛИНДЕН.** Денят на пророк Илия е сред най-почитаните от българския народ празници. Народните вярвания са, че св. Илия носи дъжд и влага и закриля живота. Заради силата, която притежавал, го наричали Илия Гърмодолец, Гърмоломник, Гръмовник. В народните представи той препуска по небето със златна колесница, от която изпраща огнени стрели. На Илинден се правят курбани за здраве, организират се и големи общоселски събори и тържества. Освен носещите името на светеца, на този ден празнуват още занаятчийските еснафи на кожарите, кожухарите, самарджиите и керемидчиите. На този ден професионалния си празник отбелязват пивоварите.




**МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ШАХМАТА.** На тази дата през 1924 г. в Париж е основана Международната организация по шахмат. ФИДЕ е сред най-големите спортни организации в света със своите 170 членове и над 40 официални първенства за юноши, жени, мъже и шахматисти старша възраст. Тя организира международни турнири, включително шахматните олимпиади и световните шахматни първенства, изчислява личния рейтинг на шахматистите ЕЛО, определя шахматните правила, дава званията майстор, международен майстор и гросмайстор за мъже и жени, и назначава съдиите.



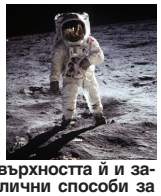
**792 - ХАН КАРДАМ НАНАСЯ СЪКРУЩИТЕЛЕН УДАР НАД ВИЗАНТИЙСКАТА ВОЙСКА.** При крепостта Маркели (дн. Карнобат - на снимката) е пленен целият ромейски обоз заедно с императорската шатра и прислугата. Император Константин VI едва успява да се спаси, разказва византийският хронист Теофан Изповедник. Според него българите преследват императора до столицата Константинопол. След победата Константин VI е принуден да сключи мир, според който Византия се задължава да плаща годишен данък на България.



**1903 - ИЗБУХВА ИЛИНДЕНСКО-ПРЕОБРАЖЕНСКОТО ВЪСТАНИЕ.** Най-масовото народно въстание след Освобождението на България, върхна точка в националноосвободителното движение на Македония и Одринско. В битките срещу 350 000 редовни войници и башибозук участват над 26 хил. въстаници. Опожарени са 205 села, разрушени са 12 440 къщи, избити и заклани са 4694 души, оставени без подслон са 70 835 души, а други 30 000 са принудени да напуснат родните си огнища и да търсят спасение в България.



**1969 - ЗА ПЪРВИ ПЪТ ЧОВЕК СТЪПВА НА ЛУНАТА.** С думите "Една малка крачка за човека - един голям скок за човечеството..." Нийл Армстронг (на снимката) от екипажа на американския космически кораб "Аполо 11" оставя първите следи по повърхността на Луната. Петнадесет минути по-късно Едуин Олдрин също стъпва на повърхността ѝ и започва да експериментира различни способи за придвижване при слабата лунна гравитация. Най-удачни се оказват дългите "кенгурови" подскоци, при които се прелитат над 2 метра.



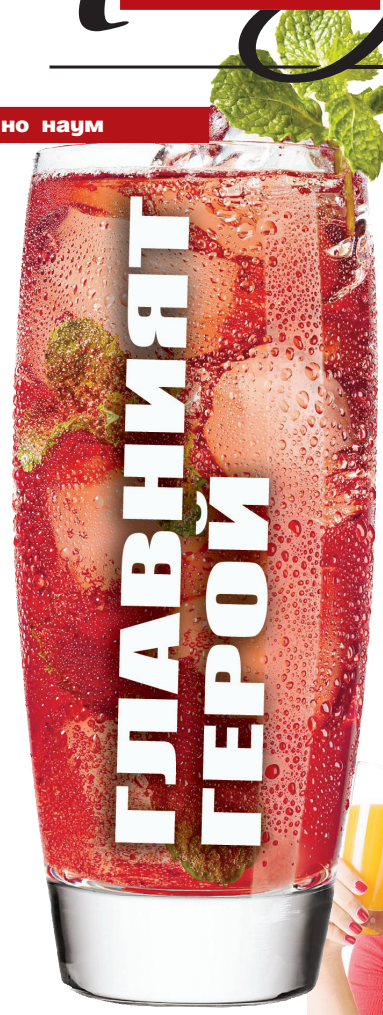
**1973 - УМИРА БРУС ЛИЙ, АМЕРИКАНСКИ АКТЬОР И МАЙСТОР НА БОЙНИТЕ ИЗКУСТВА (Р. 1940 Г.).** Лий Юен Кам остава в историята с артистичния си псевдоним, като е смятан от мнозина за най-великата и най-влиятелната личност в бойните изкуства през XX в. Влиза в митологията на кунгфу и става легенда на 33-годишна възраст, точно когато започва да се радва на истинската слава след последния си филм "Операция Дракон". Неочакваната му смърт предизвиква много въпроси поради факта, че здравословното му състояние никога не е предизвиквало съмнения. (На снимката - статуя на Брус Лий в Хонконг.)



Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
20 ЮЛИ 2013
ДУМА

Едно наум

# Плодово-млечните коктейли са главният герой в горещините



Ани ДИМИТРОВА

**Плодово-млечните коктейли се приготвят с прясно или кисело мляко, като може да добавите сметана, сметанов сладолед и различни видове плодове. За целта най-подходящи са ягоди, вишни, малини, киви, банани, ананас. Коктейлите са по-вкусни, ако сложите какао на прах, няколко капки разтопен шоколад, листенца мента, настърган джинджифил, мед, ванилия, а за освежаващ ефект - натрошен лед.**

**Плодово-млечните коктейли се приготвят лесно и бързо. Всички съставки се смесват в блендер, като по-едрите плодове предварително се нарязват. Разбиват се, докато се образува пухкава пяна. Млякото за коктейлите е добре да бъде със средна масленост, и най-важното - да е студено, защото се разбива по-лесно. Ако желаете да направите плодово-млечен коктейл със сладолед, трябва да го разбиете в блендера с малко мляко.**



**Жега, всеки търси сянка и начин да се разхлади. В такова време има ли нещо по-хубаво от домашно приготвено разхладително питие? От плодови и зеленчукови сокове, от прясно и кисело мляко, сметана, сладолед...**



### С ПРЕСНИ СЕЗОННИ ПЛОДОВЕ

**Продукти:** 1 л прясно мляко, 250 г плодове (ягоди, малини, вишни, кайсии, праскови), 4 с. л. захар или мед, няколко стръка мента, лед.

Плодовете се измиват, отделят се костилките и ако е необходимо, се нарязват на парчета. Всички съставки се поставят в блендера и се разбиват на максимална скорост, докато се образува пяна. При поднасянето се добавят лед и няколко листенца мента.

### С ЯГОДИ

**Продукти:** 300 г ягоди, 1 л прясно мляко, 1 банан, 4 топки ванилов сладолед, листа мента, лед.

Ягодите се измиват и се подсушават. Бананът се обелва и се нарязва на едро. Плодовете с млякото и сладоледа се разбиват в блендера до образуване на пяна. При поднасянето се добавя лед и се украсява с листа от мента.

### С КИВИ

**Продукти:** 1 кофичка кисело мляко, 5 плода киви, 3 с. л. захар или мед, 2 с. л. течна сметана, лед.

Кивитата се обелват и нарязват. Поставят се в блендера заедно с киселото мляко, захарта и сметаната и се разбиват на средна скорост, докато се получи еднородна смес. Поднася се във високи чаши, като на дъното се слага лед.

### С МАЛИНИ

**Продукти:** 150 г сладолед, 250 мл прясно мляко, 250 г малини, 4 лъжици малинов сироп, няколко стръка мента, лед.

Малините се измиват и се поставят в блендер заедно с прясното мляко, сладоледа и малиновия сироп. Разбиват се на максимална скорост, докато се получи красива пяна. Коктейлът се сервира във високи чаши с лед и се украсява с листенца мента.

### С ПРАСКОВИ

**Продукти:** 1 кофичка кисело мляко, 4 праскови, няколко ледени кубчета.

Прасковите се обелват, махат се костилките и се нарязват на четвъртинки. Оставят се във фризера за 2 часа.

Замразените плодове, киселото мляко и ледените кубчета се поставят в блендер и се разбиват на висока скорост. Коктейлът се сервира в коктейлни чаши, като може да се украси с резен лимон.

### ЗА МЛАДОСТ, ЗДРАВЕ, ЖИЗНЕРАДОСТ

Според френски учени прясно изстисканите плодови и зеленчукови сокове са по-полезни от самите плодове и зеленчуци. Те тонизират организма, подпомагат изхвърлянето на токсините, засилват имунната система и запазват здравето и младостта. Повечето ензими, които подпомагат преработката на храната, се намират в суровата растителна храна и най-вече в плодовите и зеленчукови сокове. Да си приготвите сок е проста работа - нужна ви е само сокоизстисквачка и добре узрели и пресни плодове и зеленчуци.

### СОК ОТ ДИНЯ

**Продукти:** 1 кг диня, половин лимон, джинджифил, 1-2 с. л. мед, листенца мента и лед.

Динята се нарязва, почиства се от семките и се поставя в блендера. Към така получения микс се прибавят лимоновият сок, медът и настърганият джинджифил.

Сокът се налива във високи чаши. По желание се прибавя лед и се украсява с листенце от мента.

### СОК ОТ ПЪПЕШ

**Продукти:** 1 добре узрял пъпеш, 2-3 с. л. захар, 200 мл минерална вода, лед.

Пъпешът се обелва, почиства и се нарязва на малки парчета. Поръсва се със захар и се разбива в блендера, докато се получи еднородна смес и захарта се разтвори напълно. Прибавя се минералната вода и се сервира във високи чаши.

### СОК ОТ ПРАСКОВИ

**Продукти:** 1 кг узрели праскови, 150 мл минерална вода, 3 супени лъжици захар, лед.

Плодовете се измиват, обелват, нарязват се на едри парчета и се посипват със захарта. Оставят се да престоят известно време, след което се пасират в блендера. Към сместа се долива минералната вода, разбърква се и се сервира във високи чаши. По желание добавяме 1-2 кубчета лед.

### СОК ОТ ЧЕРВЕНО ЦВЕКЛО

**Продукти:** 2 глави червено цвекло, 3 моркова, 2 ябълки, 1 ч. л. зехтин, 1 лимон, няколко стръка босилек.

Цвеклото, морковите и ябълките се обелват и почистват. Нарязват се на парчета и се поставят в сокоизстисквачката. Към сока се добавят 1 ч. л. зехтин и лимоновият сок. Сервира се във високи чаши, по желание може да се украси с листенца босилек.

### ДОМАТЕН СОК

**Продукти:** 3 големи домата, 1 краставица, няколко стръка целина.

Зеленчуците се измиват и се пускат през сокоизстисквачката. Сокът се поднася във високи чаши, като се украсява с листенца целина.

### СОК ОТ МОРКОВИ И ЯБЪЛКИ

**Продукти:** 500 г моркови, 500 г ябълки, няколко листенца магданоз.

Морковите и ябълките се измиват и почистват. Нарязват се и се изцеждат в сокоизстисквачката. Сокът се поднася украсен с листенца магданоз.

### СОК ОТ МОРКОВИ И ЗЕЛЕ

**Продукти:** 500 г моркови, 500 г зеле, 1 малка краставица, няколко стръкчета копър.

Зеленчуците се измиват и подсушават, след което се пускат в сокоизстисквачката. Сокът се сервира във високи чаши, украсен с копър.

## БОЛЕ С МАЛИНИ

**Продукти: 500 г малини, 250 г захар, 1 бутилка сухо бяло вино, 1 бутилка газирана вода, лед.**

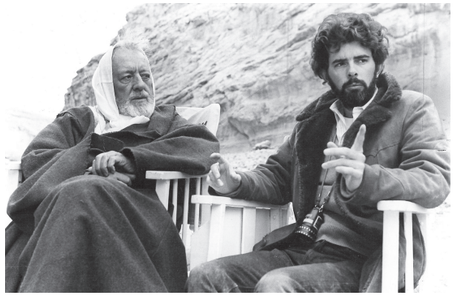
**Малините се измиват, отцеждат и се слагат в голяма купа. Поръсват се със захарта и се оставят да престоят в хладилника 2-3 часа. След това се заливат с една бутилка бяло вино и сместа отново се охлажда. Преди сервирането се добавя газираната вода и по желание бучки лед.**

# НЕКА СИЛАТА БЪДЕ С ТЕБ!

# MAY THE FORCE BE WITH YOU

## Вселената на „Междузвездни войни” вече 36 години се разраства, осъвременява и продължава да печели нови верни почитатели



“Преди много години в една далечна галактика...” С тази фраза започват всички епизоди от “Междузвездни войни” - филмовата космическа опера на американския режисьор Джордж Лукас, създадена през 70-те години на XX век и разработена от неговата компания “Лукасфилм”. Поредицата се състои от шест филма, премиерата на първия от които (“Нова надежда”) е на 25 май 1977 г. Оттогава “Междузвездни войни” оказват огромно влияние върху съвременната поп-култура и са третата най-печеливша филмова поредица на всички времена след “Джеймс Бонд” и “Хари Потър” със спечелените до момента 4,3 милиарда долара. Шестте филма от поредицата през годините са номинирани за общо 22 награди на Американската филмова академия и спечелват 7.

Майкъл Арндт, който получи “Оскар” за сценария на “Мис Сълничице”, ще пише продължението на “Междузвездни войни”. Той е автор и на сценария на “Играта на играчките 3”, номиниран за “Оскар”, и е съавтор на втория филм “Игрите на глада”.

Продължението на “Междузвездни войни” ще е за ново поколение герои, пише “Холивуд рипортър”. В него обаче може да участват и актьорите Марк Хамил и Кери Фишър, като героите им Люк Скайуокър и принцеса Лея от оригиналната трилогия ще са повъзрастни. Харисън Форд също е склонен отново да се изяви като Хан Соло.

През октомври м.г. “Дисни” купи компанията “Лукасфилм” от Джордж Лукас за 4,05 милиарда щатски долара и се ангажира да заснеме три нови филма. Продуценти ще са Джордж Лукас и Катлийн Кенеди. Режисьор ще бъде Джей Джей Ейбрамс. “Междузвездни войни: Епизод 7” ще излезе по екраните през 2015 г.

### Германският град Есен се превръща в Мека на космическата сага от 26 до 28 юли

Фенове на космическата сага “Междузвездни войни” се събират на двудневен фестивал в германският град Есен от 26 до 28 юли, за да отбележат глобалния културен и кинофеномен. Събитието в Есен ще даде възможност на всички да се срещнат с познати кинолегенди, да обменят спомени, да се видят отново със стари приятели или да завържат нови запознанства, обединени от страстта и интереса си към постоянно разрастващата се вселена на “Междузвездни войни”, научи ДУМА от Стойка Йорданова от “Форум филм България”.

Сред специалните гости на събитието са няколко души, тясно свързани с легендарната космическа сага - продуцентката Катлийн Кенеди и актьорите Антъни Даниълс и Кери Фишър.

Катлийн Кенеди, която е президентка на “Лукасфилм” и продуцентка на “Междузвездни войни: Епизод VII”, ще разкаже за своята забележителна кариера в киното и за настоящите си планове в компанията: “Когато се присъединих към “Лукасфилм”, веднага разпознах истинската страст, която споделят феновете на “Междузвездни войни” по света. Вълнувам се за първото си появяване на фестивала, на което ще мога да усетя на живо енергията, превръщаща “Междузвездни войни” в толкова неповторимо изживяване.”

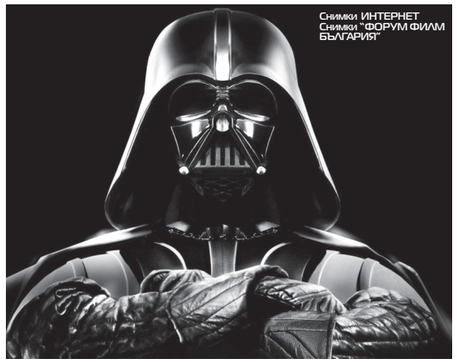
С осем номинации за “Оскар” Катлийн Кенеди е един от най-успешните и уважавани продуценти във филмовата индустрия днес. Лично избрана от Джордж Лукас, тя се присъединява към “Лукасфилм” през 2012 г. Кенеди има реализирани над 60 филма, които общо са спечелили над 120 номинации и 25 награди “Оскар”. Сред тях са исторически за киното продукции като “Джурасик парк”, “Индиана Джоунс” и “Извънземното”. Някои от режисьорите, с които Кенеди е работила, са Стивън Спилбърг, Дейвид Финчър, Мартин Скорсезе, Клинт Истууд, Робърт Земекис и др.

Друг очакван от феновете гост на фестивала в Есен е актьорът Антъни Даниълс, който озвучава С-3РО, златния друид и централен персонаж във всичките шест епизода на “Междузвездни войни”. Даниълс не за първи път присъства на честванията на “Междузвездни войни”, но винаги се забавлява. В допълнение към неговия значителен принос към филмите, актьорът е и виден ерудит по отношение на наследството на космическата сага, тъй като през последните три години е диктор на грандиозното събитие Star Wars In Concert - поредица от концерти с участието на симфоничен оркестър и хор, по време на които на огромни екрани се излъчват кадри от филмовата сага.

За радост на феновете към него ще се присъедини своенравната принцеса с винаги изразено отношение - актрисата Кери Фишър, която направи незабравима роля като принцеса Лея Органа в оригиналната трилогия “Междузвездни войни”. Кери е едва на 19 години, когато става културна икона с ролята на принцеса Леа в “Нова надежда”. Филмовата й кариера започва още по-рано, с роля в “Shampoo” през 1975 г., където играе с Уорън Бийти. Кери Фишър е дъщеря на актрисата Деби Рейнълдс и певеца Еди Фишър. Освен в “Нова надежда”, “Империята отвръща на удара” и “Завръщането на джедая”, Фишър участва и в няколко други кино- и телевизионни продукции, сред които “Блус брадърс”, “Когато Хари срещна Сали” и др.

### Джордж Лукас с първа награда „Еми”

Джордж Лукас получи награда “Еми” за анимационния тв сериал “Междузвездни войни: Войната на клонингите”. Това е първата “Еми” в кариерата на Лукас. Тя му бе връчена от актрисата Кери Фишър. Анимационният сериал “Междузвездни войни: Войната на клонингите” започна да се излъчва от октомври 2008 г. по тв канала Cartoon Network. Зрителите можаха да видят 5 пълни сезона, състоящи се от общо 108 епизода, последният от които бе показан на 2 март т.г., обобщава БГНЕС. Първоначално Лукас имаше намерение да прави и 6-и сезон, но впоследствие се отказа, за да се съсредоточи върху седмата част на игралния “Междузвездни войни”.




### Star Wars Federation Bulgaria

Фенове на безсмъртната сага “Междузвездни войни” през 2003 г. решават да се обединят и онлайн да демонстрират, че не са сами и имат какво да покажат на света. За официална дата на създаване на Български Джедайски Орден се смята 10 март. Тогава официално е пуснат онлайн сайтът http://bjedi.com. По това време феновете, членуващи там, се броят на пръсти. Постепенно интернет обществото се разраства, а с това и популярността на сайта, четем в http://starwarsbg.org/. През 2005 и началото на 2006 г. редица промени довеждат до реорганизации в структурите на ордена. Налага се създаването на федерация “Междузвездни войни България”, като в наши дни джедайският орден е само една част от нея. Федерацията има основен портален сайт, който съдържа главно информация и новини и форум на Федерацията, където се провеждат дискусии. Холопедия е българската енциклопедия за “Междузвездни войни”.

На адрес http://bg.starwars.wikia.com/ може да се прочетат най-актуалните новини, свързани с “Междузвездни войни”, авторски екип, актьори, сюжет, подробни анализи на всеки от филмите, списък на всички герои до най-епизодичния включително, легендарни цитати, местности, кораби и превозни средства, животни, модели друиди, организации, както и множество интересни факти, свързани с историята и заснемането на всеки от филмите. Там има информация за книги, посветени на сагата, комикси, игри, музика, продукти, видеоклипове, картинки, картички, вицове, онлайн игри и пъзели, форум и електронен вестник.



### 2500 предмета и фигури радват деца и колекционери

Изложба на детски играчки от филмовата поредица “Междузвездни войни” бе открита през февруари т.г. в Париж. Именно тази филмова сага вдъхновява създаването на множество фигури и предмети, позволяващи на децата не само успешно да пресъздават любими сцени от филма, но и увлечени в играта, на крилете на своето въображение, те откриват и нови сцени, където предпочитаните герои участват. Във връзка с филма първоначално са създадени около 400 предмета и фигури, разкриват организаторите на изложбата. Към момента те вече са около 2500, като най-търсени и ценни за колекционерите са първите дванайсет, сред които Люк Скайуокър, принцеса Лея, Хан Соло, Чубака и, разбира се, Дарт Вейдър.

### Държава пусна монети с образи от поредицата

Ниуе - остров и едноименна държава в централната част на Тихия океан - получи в качеството на законно платежно средство сребърни монети с цветни изображения на героите от киносагата “Междузвездни войни”, съобщи по-миналото лято Днес.бг. Монетите с персонажи на култовия филм на Джордж Лукас се секат в Новозеландския монетен двор (о. Ниуе е владение на Нова Зеландия със самостоятелно управление и населението използва като разплащателно средство новозеландски долар) по договор с компанията на режисьора “Лукасфилмс”. Изсечени са 7500 монети с няколко дизайна. Така на платежните средства с номинал два новозеландски долара са изобразени командващият армията на Галактическата империя Дарт Вейдър, принцеса Лея, Хан Соло, Чубака, R2D2, Звездата на Смъртта, учителят Йода и др. Монетите са пуснати в два комплекта с по четири бройки във всеки. Единият от комплектите е в опаковка във вид на шлема на Дарт Вейдър и при отварянето й се чува тежкото дишане на кинозлодея. Другият комплект е във вид на космическия кораб “Хилядолетен сокол” - при отварянето той издава звук, който се чува при излитането на машината. Необичайните пари представляват интерес както за нумизматите, така и за почитателите на “Междузвездни войни”. Цената на един комплект е 399 американски долара.

### Главни герои

**Люк Скайуокър** е главният герой във филмовата трилогия “Междузвездни войни”: епизод IV “Нова надежда”, епизод V “Империята отвръща на удара” и епизод VI “Завръщането на джедаите”. Неговата роля изпълнява актьорът Марк Хамил. Във филма Люк от малък копнее да изучи изкуството на джедаите. Вече възрастният Оби-Уан Кеноби се наема с джедайското обучение на младото момче. Тъй като е син на известния джедай Анакин Скайуокър (още известен като Дарт Вейдър, ученик на легендарния Лорд Сидиус), Люк е притежател на голяма част от Силата (тайнствена енергия, която се крие във всяко живо същество в галактиката). Майка му е бившата кралица на Набу - Падме. След смъртта на Оби-Уан Кеноби, Люк трябва да довърши джедайското си обучение. За целта той търси помощта на учителя Йода. Йода усеща Силата в Люк Скайуокър и решава да му помогне, но заръката на Йода към Люк е: “Само, само и единствено когато убиеш злия Дарт Вейдър, само тогава ти ще станеш джедай.” Люк по-късно разбира, че всъщност дясната ръка на Лорд Сидиус, Дарт Вейдър, е неговият баща.



**Оби-Уан Кеноби** е джедай, който заедно с учителя Йода оцелява след заповед 66. По един или друг начин той се появява във всичките 6 епизода. Ролята на Оби-Уан Кеноби изпълнява Алек Гинес в епизоди IV-VI и Юън Макгрегър в епизоди I-III. Той води отшелнически живот и посвещава Люк Скайуокър в джедайското изкуство. В епизоди I-III се появява като млад джедай. Той е добър, мъдър и търпелив. Обучавал е Анакин Скайуокър, известен още като Дарт Вейдър - баща на Люк Скайуокър и Принцеса Леа. Негов учител и ментор е Куай-Гон Джин, като правилото за това че ученикът надминава учителя си важи в пълна сила. Много хора смятат Оби-Уан Кеноби за най-силния сред джедаите, тъй като той никога не е губил битка.

**Дарт Вейдър** е може би най-важният и ключов персонаж и в двете трилогии. В първата (епизоди IV, V и VI) ролята изпълнява Дейвид Прауз и няколко каскадьори, озвучава я Джеймс Ърл Джоунс. Във втората трилогия (първите три епизода) ролята му е поверена на Хейдън Кристенсен. Вейдър е един от най-известните злодеи във филмовата история (на трето място в класацията на Американския филмов институт за 100-те най-големи герои и злодеи в киното). Вейдър се появява за първи път в “Междузвездни войни: Епизод IV - Нова надежда” като дясната ръка на Императора на злата Галактическа империя. В следващия епизод от сагата (“Епизод V - Империята отвръща на удара”) е разкрита и истинската самоличност на Вейдър - това е Анакин Скайуокър - бащата на Люк Скайуокър. Вече десетки години култова остава реплика-та на Дарт Вейдър към Люк Скайуотър “Нека силата бъде с теб!”



**Хан Соло** е един от главните герои в сагата, втората най-важна фигура в редиците на бунтовниците, след Люк Скайуокър. В “Епизод IV”, с който сагата дебютира на големия екран през 1977 г., той е представен като контрабандист, който по неволя се присъединява към бунтовниците срещу злата галактическа империя. С развитието на сагата Соло се превръща в основна фигура и генерал от армията на бунтовниците. Създателят на “Междузвездни войни” Джордж Лукас го описва като “самотник, който разбира необходимостта от това да бъдеш част от група и да помагаш за общото добро”. Хан Соло остава изключително популярен герой десетилетия след първата си поява на големия екран в “Епизод IV”, като неговата популярност надминава тази на повечето от героите в сагата. През 2007 г. списание “Емпайър” го определи като най-великия от поредицата. През 2003 г. Американският филмов институт го постави под номер 14 в класацията на 100-те най-големи герои и злодеи в историята на киното.

**Принцеса Лея Органа Соло** е измислена героиня, родена на планетата Набу като Лея Амидала Скайуокър, дъщеря на Анакин Скайуокър (Дарт Вейдър) и сенатор Падме Амидала. Неин брат е Люк Скайуокър. След събитията в “Завръщането на джедаите” Лея се омъжва за бунтовническия пилот и контрабандист Хан Соло. През 2008-а сп. “Емпайър” включва Лея в списъка на 100-те най-велики филмови герои на всички времена. В “Нова надежда”, “Империята отвръща на удара” и “Завръщането на джедаите” ролята на Лея изпълнява актрисата Кери Фишър.



**Йода** - първата му поява на голям екран е като учител джедай в “Епизод V. Империята отвръща на удара”, който тренира Люк Скайуокър в пътищата на джедаите. Йода (896 ПБЯ - 4 СБЯ), висок 2 фута и 1 инч (0,66 метра), е смятан за най-могъщия джедай в “Междузвездни войни” и един от членовете на Съвета на джедаите. Също така е най-старият джедай в галактиката. Джордж Лукас умилено пази в тайна расата на Йода, който говори английски (познат като “галактик бейсик”), поставяйки глаголите (и още по-често спомагателните глаголи) след съществителните и прилагателните.





**Страниците подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА**

ДУМА Неделник
СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013

# Омагьосаният кръг на множествената склероза

## 13 години с болестта взаимно се учим поне да не си пречим, казва Деси

От стр. 5

Аида ПАНИКЯН

„Заведох дело срещу Здравната каса за дискриминация, за да помогна на всички българи с множествена склероза". Така коментира изхода на една от многогодишните си борби с институциите 43-годишната Десислава Раянова, една от хилядите българи с множествена склероза (МС). В края на 2012 г., след 3-годишно разтакаване през Комисията за защита от дискриминация и по съдилища, Върховният административен съд осъди НЗОК за това, че отпуска медикаменти само на болните, които са с инвалидност до 65% в резултат на МС. А хората с по-висока степен на инвалидизация трябваше да плащат от джоба си скъпото лечение... "Това не е само подход на касата, това е множествен подход - както е нашата множествена склероза, и се проявява на различни места. От това и произтича процесът на самоизолация на болния", обобщава Деси горчивия опит на хората с мултиплена склероза в България.

Когато човек чуе за себе си диагнозата МС, се чувства като зрител в театрален салон, в който светлините са угаснали, а когато представлението започне, той седи и просто наблюдава как насреща му животът тече, без да може да участва в него. В България обаче към това се добавят и множество пречки и формалности от административен характер.

Към това Деси, която от 13 години е с МС, е имала невероятния шанс животът й да не потече по установения като по неписан закон с български адрес начин. Когато й поставят диагнозата, работи при министъра без портфейл Филиз Хюсменова, чийто съпруг е невролог и е наясно с МС. "Най-трудно е първия път да кажеш на глас "Имам множествена склероза". И досега има моменти, когато плача, но гледам да съм сама. Като се наплача, стягам се и продължавам. В годините с болестта се споразумяхме да не си пречим, а с шефовете ми и с колегите взаимно се учехме какво представлява МС и как се развива... Преди 13 години обществото знаеше малко за болестта", спомня си Деси, но според нея благодарение и на медиите сега нещата са малко по-добре. Въоръжена с много кураж, тя още води битки не само с институциите, но и със стигмата в обществото. Повечето пациенти

### укриват заболяването си, за да оцеляват

Масово явление е работодателите да намират "вратички" в закона, за да се освободят от служителите си с МС. Същността на проблема се свежда до непознаване на заболяването, неговото развитие, както и незнаене, че през последните 10 години има модерно лечение, което гарантира отлагане на инвалидизацията на болния с над 15 години. Крият и заради страх от отхвърляне от обществото, приятелите, от колегите, дори от близките си. У нас, когато някой научи, че е болен от МС, очаква като присъда отхвърлянето от обществото, разкрива всеизвестната, но пре-мълчавана истина Деси. Тя е убедена, че това не помага на хората с МС. Все повече хора ми се обаждат и питат за хода на болестта, защото знаят, че вече съм минала по този път, казва Деси. Тя твърди, че след заболяването не само не е загубила приятели, а те са се умножили, и смята, че това се дължи именно на куража й да излезе от анонимността. Отхвърленият от обществото човек неминуемо става социално слаб и "ляга на ръцете" на близките си и на държавата.

Деси продължава да работи в администрацията на Министерския съвет - в момента е главен експерт в отдел "Приемна". "Тук всички граждани искат всичко от министър-председателя - от "съседът наводнява градината ми" или "съпругът ми ми изневерява" до съдебни дела за имоти и настаняване в общинско жилище", разказва Деси. Но винаги "черната лампичка" в съзнанието й светва, когато идват молби за лечение от болни.


Десислава Раянова

### МС „обича" младите и жените

Отхвърляйки човека с МС, работодателят, държавата, обществото отхвърлят хора в трудоспособна възраст - болестта засяга предимно 20-40-годишни, а 70% от заболелите са жени. Ако държавата плаща скъпото лечение, което отдалечава с години инвалидизацията на хората с МС, тя си възвръща "вложението" под формата на данъците, таксите и осигуровките, с които те, работейки, пълнят хазната. Още повече, че страната ни е изправена пред демографска катастрофа и всеки работещ е ценен.

Вече има и деца с тази диагноза. Поради липсата на регистър не се знае точният им брой. На запитване на ДУМА от НЗОК отговориха, че се поема 100% стойността на лечението на 8 деца с МС. Ала само обществото може да отговори на въпроса как ще приеме тези деца, когато пораснат, как те ще бъдат приети от работодателите си и дали изобщо ще им бъде даден шанс да се реализират. Колкото и парадоксално да звучи, по отношение на МС

### България е в 80-те години

на XX век. Въпреки че диагностиката е на европейско ниво, в лечението се прилагат най-съвременните имуномодулиращи медикаменти (независимо до каква степен хората имат достъп до тях), а страната ни разполага с достатъчно и отлично подготвени невролози. Последните официални данни са от 1984 г. и според тях в капана на заболяването са около 3600 души. Но наблюденията на лекарите показват, че в момента с МС са близо 5 хил. души, а всяка година армията им се увеличава с по около 80. Държавата не поддържа база данни колко са болните от МС, колко от тях работят, колко са пенсионери по болест, колко живеят от социални помощи. За сравнение, регистър на хората с МС в Дания е създаден през 1948 г., в Холандия и Германия - през 2001 г. "В момента единствено се занимаваме с това

### дали се осигуряват лекарства

на хората с МС", коментира Деси. През 2011 г. НЗОК е реимбурсирала над 23,5 млн. лв. за лечението на 1825 души, през 2012 г. - 24,2 млн. лв. за близо 1680 души, а през първото тримесечие на т.г. - 6,5 млн. лв. за 1763 души. Това означава, че около 3500 души с МС не се лекуват, смятат специалистите.

Около 4 месеца е процедурата по провеждане на необходимите изследвания и обработката на документите в НЗОК за новодиагностицирани пациенти. Останалите, за да продължат да получават лекарствата си, на всеки 6 месеца трябва да изминават дълъг път: изследвания (готови са за 5-7 дни); издаване на протокол от специализирана лекарска комисия (повечето чакат до 7 дни); подаване на документи в РЗОК; изпращането им от РЗОК до НЗОК (до 5 дни); свикване на комисия от НЗОК за разглеждане на протоколите (до 30 дни по закон); технологично време за обработката им (до 10 дни); връщане на протоколите от НЗОК в РЗОК (1-2 дни); РЗОК уведомява пациента (1-3 дни), той получава протокола, личният лекар трябва да изпише рецептата за лекарството (1 ден); представяне на протокола и рецептата в аптеката, а тя поръчва лекарството от дистрибутор (3-7 дни за доставка)! Най-тежко е при смяна на терапията - НЗОК спира да плаща старото лекарство, а формалностите по получаване на новото вземат до месец. В това време болният остава без никакво лечение! Така е с около 500 хил. души с хронични заболявания, които получават скъпи лекарства по протокол.

В същото време достъпът на пациентите с МС до най-съвременно лечение е значително по-ограничен, отколкото в други страни. България е 27-а от 33 европейски държави по навременен и продължителен достъп до висококачествено лечение и грижи за осигуряване на качествен живот. От март т.г. НЗОК пое стойността на първото перорално лечение на МС, което в повечето европейски държави е въведено от над 3 години. В момента 7 пациенти се лекуват с препарата, а 8 други чакат протоколите си.

Все още медицинската наука не е открила каква е причината за появата на заболяването и как може да бъде излекувано. Засега инжекционното лечение с интерферон цели да облекчи симптомите, да овладее пристъпите и да забави хода на МС с около 30%. Клиничните изпитвания показват, че суперхапчето потиска 60% от пристъпите, значително забавя 6-месечната прогресия на инвалидизацията, което се запазва в края на четвъртата година. То е и първи представител на нов клас лекарства, известни като сфингозин 1-фосфат рецепторни модулатори, сиреч въздейства върху възпалителните процеси, които се наблюдават при МС. При множеството клинични изпитвания медикаментът е показал за устойчиво намаляване загубата на мозъчен обем. Казано иначе, суперхапчето защитава аксоните от оголване, от тяхната жизненоважна обвивка.

Деси е една от пациентките, които получават новото лекарство. "Досега си правех инжекции - това е и неудобно, и е болезнено (по цялото тяло имам петна от инжекциите)... Но към онзи момент, когато бях диагностицирана, нямаше алтернатива и аз приех инжекциите. Бях убедена, че трябва да си дам шанс да оцелявам.

Но не са малко хората, които се

### отказват от лечение именно заради инжекциите

Това са предимно мъже... По начало мъжете много трудно приемат диагнозата МС, отказват се от социален живот, от контакти, затварят се в себе си и не говорят дори с близките си", казва Деси. Тя, както и други пациенти, са убедени, че са крайно необходими специализираните центрове, в които хората с МС и техни близки да получават консултация от психолог, да бъдат насочвани към рехабилитация, да бъде следено цялостното им състояние.

## ЗА МС КАТО ЗА АВТОИМУННО ЗАБОЛЯВАНЕ

Множествената склероза е едно от най-често срещаните хронични възпалителни автоимунни заболявания на централната нервна система (главния и гръбначния мозък).

Болестността намалява с наближаване на екватора, обяснява проф. Ивайло Търнев - ръководител на Клиниката по неврология в Александровска болница. Той пояснява, че в България е 44.5 на 100 000 население, а заболяемостта е 1.03 на 100 000. Специалистът обяснява, че фамилно засягане се установява при 20% от случаите, и най-често това са случаи обикновено с по-ранно начало и по-често засягат мъжете. Болестта засяга по-често жените. Множество изследвания през последните 40 години показват, че бременността има относително предпазващ ефект при жените с МС.

Учените по света не са изяснили произхода на заболяването, развитието му наподобява оголени жици на кабел. Нервите всъщност са снопове от аксони (или нервни влакна се наричат дългите и тънки израстъци на нервната клетка), които провеждат електрически импулси от тялото на неврона (нервната клетка). Аксоните, подобно на кабелите, имат обвивка. Тя е мастна миелинова. Фактори на околната среда и инфекции при определени условия могат да отстраняят изолиращата субстанция (миелин), с която са обгърнати тези суперфини „жици" на човешкия главен и гръбначен мозък. Това засяга способността на нервните клетки на главния и на гръбначния мозък да комуникират помежду си, а изпращането на електрически сигнали по своите дълги израстъци (аксони) е затруднено и забавено. Немиелинизираните аксони провеждат нервните импулси със скорост 0,4-2 м/сек., а миелинизираните - до 120 м/сек.

Проф. д-р Емилия Запрянова, доктор на медицинските науки, има сериозен принос в медицинската наука, като през 1966 г. открива нова закономерност при миелинизацията в мозъка. Откритието й е признато от международната специализирана научна общност.

Болестта се маскира зад скованост на крайниците, нарушена походка, проблеми със зрението, появяват се болки в мускулите и червата, тремор, замаяност и световъртеж, умора, затруднения в говора, проблеми с пикочния и с жлъчния мехур, депресия, загуба на слуха и др. Болестта протича с пристъпи и спокойни периоди. След пристъпите някои плаки изчезват, други - склеротизират. При някои пациенти болестта е кротка и им позволява дълго да са активни, при други тежките увреждания настъпват внезапно.

Половината от хората в капана на МС имат нужда от бастун, проходилка или инвалидна количка в рамките на 15 години след поставяне на диагнозата, ако не се провежда адекватно лечение.

# Как да учим, за да работим, а не обратното

## България ще спечели от въвеждането на модела за средно професионално образование, доказал се в няколко европейски страни

От Ивайло КАЛФИН, член на Европейския парламент

Регистрираните безработни младежи в страната през юни са били 71 000, младежката безработица е почти 20%, а страната ни е на първо място в ЕС по брой на хората до 29 години, които нито учат, нито работят. В същото време много фирми се затрудняват да намерят служители с подходяща квалификация, които да се включат веднага в производството, без да се налага да се инвестира в обучаването им.

S&D
Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент
Делегация на българските социалисти

В няколко европейски държави например Австрия, Германия, Швейцария, от десетилетия се прилага модел, който прекъсва този порочен кръг и се е доказал като най-добрия начин да се осигури

### подходяща работа на младите хора

Пряко доказателство за ефективността на модела е, че Германия и Австрия са страните с най-ниска младежка безработица в Европейския съюз. При средно ниво в съюза през май от 23%, в Германия тя е била 7,6 на сто, а в Австрия - 8,7%.

И в двете държави прилагат т.нар. дуална (двойна) система за професионално обучение. Накратко, тя обединява професионално образование в училище и чиракуване във фирма. Учениците, които избират този модел, прекарват само 20% от времето в училище, където получават знания по избраната от тях професия и по общообразователните предмети. Останалото време работят във фирма, където служители, минали специални курсове за работа с чираците, ги учат на професията, докато реално участват в производството.

В Австрия 40% от учениците, завършили задължителния курс, продължават образованието си по дуалната система и могат да избират между 220 професии. В Германия делът на учениците, предпочели този модел, е още по-голям - 66 на сто. В страната има регламенти за чиракуване по 348 професии от всички сектори на икономиката. Списъкът непрекъснато се адаптира към промените в икономиката и съответно в търсенето на пазара на труда - например през 2001 г. е включено обучение по рециклиране и управление на отпадъците.

В зависимост от професията

### чиракуването продължава от две до четири години

За всяка професия, включена в дуалната система, има подробни регламенти какво и как трябва да усвоят чиракуващите. Във фирмите се прилагат учебни планове, написани от бизнес сдруженията и синдикатите, и ут-върдени от държавата. Преди да приемат чираци, фирмите се проверяват от бизнес организациите и браншовите сдружения дали имат капацитет да осигурят професионално обучение на необходимото ниво. След завър-шване на чиракуването учениците държат изпит пред браншовите камари, на който доказват, че са достатъчно квалифицирани да упражняват избраната професия. След успешно положените изпити бизнес сдруженията издават документите, които дават право да се практикува съответната професия. Налагането на стандарти за обучението във фирмите и проверката чрез изпити гарантират, че абитуриентите са достатъчно квалифицирани да започнат работа веднага. Понеже бизнесът има най-голяма роля при определянето на списъка с професиите и учебните планове, чиращите получават квалификации, за които има търсене на пазара на труда. Така не се допуска да се стигне до ситуацията, която показва направено в Добрич проучване, според което бизнесът



търси туроператори с румънски и руски, а училищата подготвят само с английски и немски. Всички страни в модела

### младежите, бизнесът и държавата имат полза

Младежите получават подходящи умения и добри перспективи да си намерят работа по специалността. Докато чиракуват, трудът им се заплаща, като в края на курса възнаграждението им достига 80% от това на квалифициран служител.

Ползата за бизнеса е, че си осигурява работна сила с подходяща квалификация. Обучаващите фирми си създават бъдещи служители, които притежават точно тези умения, от които компанията има нужда. Така си спестяват разходите за допълнително обучение на работници, наети от свободния пазар. Ефектът от това предимство на дуалната система ще се засилва все повече с демографската криза.

Въпреки че фирмите поемат почти цялото финансиране на обучението, те успяват да си върнат разходите чрез произведения от чираците продукт. В Швейцария две трети от всички обучаващи компании излизат на печалба в края на стажа, сочи проучване, проведено от специалисти от Бернския университет през 2009 г. Друго изследване показва, че дори микропредприятията, в които има повече от трима наети, подобряват финансовите си показатели, когато работят с чираци.

Дуалната система помага и на държавата, като гарантира ниско ниво на безработица. Също така спестява публични разходи, защото издръжката на стажантите се поема от обучаващите фирми, поддържането на системата - от бизнес сдруженията, а държавата има ангажимент само към заплатите на учителите в професионалните училища. Не е за пренебрегване и

### ефектът върху регионите -

учениците се обучават в местни фирми, т.е. получават добра професионална перспектива в родните си места и не им се налага да мигрират към други градове или да напускат страната си.

Системата дава разнообразни възможности за учене през целия живот и представлява гъвкав инструмент за реакция при кризи. Това беше убедително демонстрирано в Австрия през 2009 и 2010 г., когато бързото пренастройване на системата към курсове за преквалификация на освободените от работа доведе до най-ниските нива на безработица в ЕС в пика на кризата.

Двойната образователна система е законово регламентирана в Австрия и Германия през 60-те години на миналия век и през следващите десетилетия е успяла да докаже своята ефективност. Адаптирана, тя би била

### подходящ модел за България

давайки решения едновременно на два тежки проблема на трудовия ни пазар - притеснително големия брой безработни младежи и липсата на работна сила с подходящи знания и умения. Чиракуването може да се окаже подходящият модел за квалификация и на учениците, които сега отпадат от образователната система след задължителния курс (близо половината от безработните младежи са с основно или по-ниско образование). И не на последно място - до не чак толкова отдавна България е имала добри традиции в кариерното израстване чрез чиракуване, така че няма да се започва от празно място.

За да стане факт дуалното образование у нас, най-важното и най-трудното условие е да се намери политическа воля. Защото въвеждането му ще изисква дълбоки реформи не само в образователната система, но и в образователните стандарти, в данъчната система и условията за стимулиране на бизнеса за участие в нея, в изискванията за квалификация и за изпълнението труд и особено на услуги. Едно усилие, което си заслужава.

# Как се оставих да ме хванат да чета

Ивайло КАЛФИН

Федерацията на европейските издатели започна кампания за пропагандиране на четенето като удоволствие и като двер към неограничени възможности в развитието на личността. Днес, когато информацията ни залива отвсякъде, а видео и аудио форматите улесняват достъпа ни до знание и забавление, четенето като че ли започва да ни струва усилие. Нямаме време, нямаме настроение или нагласа. Извиненията са много.

В същото време статистиката е безжалостна: 41% от българските ученици над 15-годишна възраст са функционално неграмотни, т.е. не разбират и не могат да възпроизведат в цялост прочетен текст. Причините за това са много, но това не сваля бремето на вината от нас, родителите, за средата, която създаваме на младите. Колцина от техните идоли и авторитети могат да бъдат видени с книга в ръка? Не са много. А колко често говорим с децата си за книги и герои? Честно!

Идеята на кампанията на европейските издатели "Остави се да те хванат да четеш" е познати лица да въвеждат с примера си младите в света на любимия си автор, заедно с кратко обяснение на емоциите или осъзнатото връщане към предпочитана книга. Не се колебах да се включа, защото каузата за популяризиране на четенето си струва. Избрах да представя Йордан Йовков, не само защото го смятам за един от най-добрите майстори на словото, писал на български език, но и за един от малцината писатели, които успяват да уловят и магически да пресъздадат пулса на българската душа и българската душевност.




*Снимката, с която участвам в европейската кампания в подкрепа на четенето, е направена в един от асансьорите на Европейския парламент. Ако го има желанието, ще се намери и времето. 160 европейски политици се включиха в кампанията, която дебютира с изложба в Европейския парламент в Брюксел*

Открих Йовковите образи и словесност, докато учех английски език. Млад и самонадеян, реших да усъвършенствам езиковите си познания, превеждайки разказите му. Трудна работа. Опитайте и ще видите, че това е предизвикателство, почти непосилно за непрофесионалния преводач. Богатството и нюансите на езика, обагрен от турцизми, редки и диалектни думи, ми струваха огромни усилия. Но вникването в текста ми отвори прозорците към неподражаемото умение на Йовков да вае образи с красиви и силни думи и тази магия ме кара често да посягам към томовете му в библиотеката.

По-късно, преди няколко години, ме поканиха в село Красен, в Делиормана. Наследниците на Антимовския хан го бяха възстановили. Там е и малкото едноетажно училище, в което Йовков е навлизал в учителската професия и в душите на малките си ученици. Атмосферата на това място е уникална. Трябва да отидете там, за да разберете още по-добре написаното от големия писател.

Не се осмелявам да правя литературни анализи на Йовков, но горещо ви препоръчвам да го препрочетете и завиждам на тези, които за първи път ще се гмурнат сред страниците на неговите разкази и повести. Покажете на децата си, че четенето е удоволствие.

## МЕДИИ

Лозан ТАКЕВ

*Да ви имам въпросите, хора...*
*И на медиите да им имам спора!*
*Дали е бременна Радина, или не - ще пишат девет месеца поне...*

Людмил АСЕНОВ



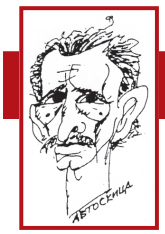

*- ПЕШО, ИЗКЛЮЧИ ГО БЕ, ЧЕ ЩЕ НИ УДАВЯТ...*




Говорят си двама на спирката на автобусите на Окръжна болница:

- Вчера, като показваха протестите, видях Марков от блок 12 по телевизията! Репортерка му правеше любовно интервю по време на протестите. Ма не мога да ти опиша как го лигавеше: Какво мислите за Конституцията? Мажоритарен или пропорционален да бъде изборът? Колко време живот давате на правителството на Орешарски? Направо ми се повръщаше!

- И аз го видях тоя тъпанар! - отвръща другият. - Не спира да скандира от сутрин до вечер по улиците: „Мафия, мафия!“ Иначе не си е плащал парното от пет години, един път не е и опитал да си отнесе боклука до контейнера за боклук - всичко изхвърля направо през балкона, кабелната телевизия краде от комшията, интернет - от другия комшия, че и жена, както се сещаш, пак от комшиите краде, не съм го видял някога да си дупчи билетчето в трамвая, но иначе не спира да вее знамена, да поучава народа, все едно е един Сенека, и да се тупа по гърдите, че е честен гражданин и участва в граждански протести...




## ГЕОРГИ ВЕДРОДЕНСКИ НА 80




*СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРА, СТОКИ И КАПИТАЛИ*

## ИЗМАМЕН СВЯТ

Благовест МИТКОВ

Вчера с цел да спестя малко пари не се качих на тролея, а минах пеша напряко през парка. Парите ми бяха крайно необходими за една малка гроздова, която си бях наумил да изпия. Вървейки по алеята, си помислих, че няма да е лошо, ако вместо една малка изпия една голяма. Тази мисъл доста ме вдъхнови, ето защо тръгнах с наведена глава и с втренчен в краката си поглед. Надявах се преди мене през парка да е минал някой богат заплес, който да е изръсил едно левче, аз да намеря левчето и хоп - малката гроздова ще порасне и ще стане голяма! Богатите заплеси обаче явно не ходят пеша и не ръсят пари из парковете! С други думи - не намерих никакви левчета. Но намерих... Можете ли да си представите? Намерих четирилистна детелина!

Господи, как й се зарадвах! На толкова години съм, а за първи път намирам четирилистна детелина - символът на щастието! Идеше ми да подскачам от радост! Или да пея! Или да целуна булдога, който в момента препикаваше липата в края на алеята!

След половин час, преливащ от емоции, си пиех малката гроздова заедно със съседа Петров. Той също беше спестил сума ти пари, защото решил да откаже цигарите и не си купил полагащата му се кутия “Виктори”. Разбира се, реших да му се похваля и гордо извадих скътаната в тефтерчето детелина. Той я погледна разсеяно и каза:

- Мутант!

- Как така - мутант?! - учудих се аз.

- Ами ей така - мутант! Все едно - теле с две глави! Настъпило е някакво объркване в гените й и готово! Можеш да ми вярваш - цял живот съм преподавал биология.

- Искаш да кажеш, че е изрод?!

- Точно това искам да кажа.

Въздъхнах разочаровано:

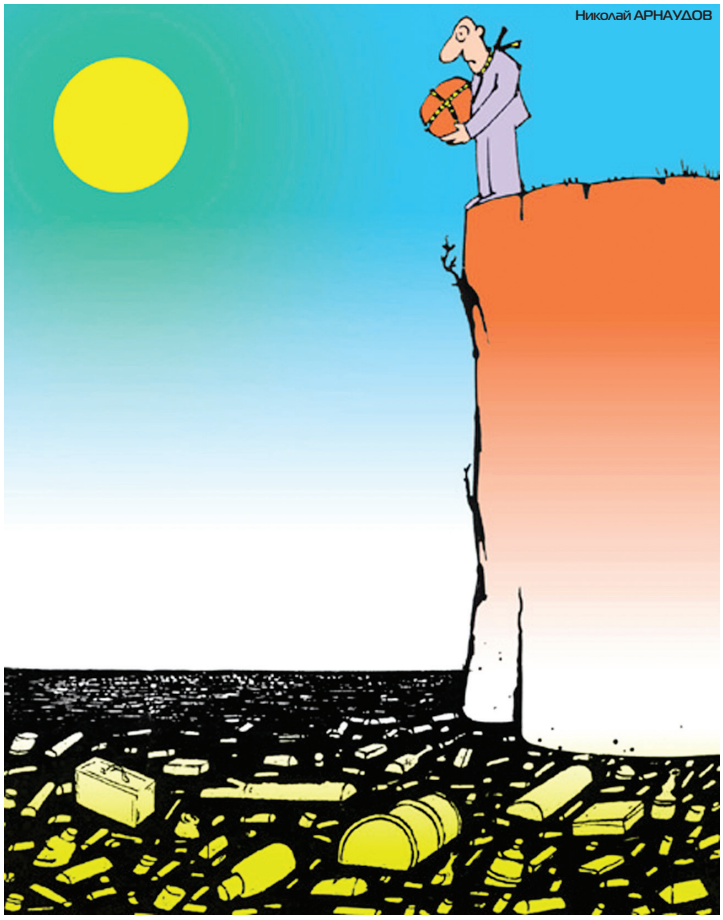
- Пък аз толкова й се радвах, дявол да го вземе!

Пенсионираният учител Петров отпи от ракията и мрачно рече:

- Моето момче, не си ли забелязал, че в живота често става така? Радваме се на нещо, радваме се, а в крайна сметка се оказва, че сме се радвали на някакъв изрод!

Станах и помолих Кирето да ми сипе още една малка. На вересия.

Николай АРНАУДОВ



## ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

### ДЕСЕТ НЕЩА, КОИТО САМО ЖЕНИТЕ МОГАТ ДА РАЗБЕРАТ

1. Сложните физиономии на котките.
2. Разликата между кремаво, слонова кост и бежово.
3. Защо е добре да имаш пет чифта черни обувки.
4. Удоволствието от обикалянето по магазините.
5. Намирането на дизайнерска дреха на разпродажба е върхово постижение в живота.
6. Плаченето може да е забавно.
7. Салата, диетична напитка и огромна мелба е балансиран обяд.
8. Трудно е да се намери добър мъж, но добър фризьор е почти невъзможно.
9. Защо телефонен разговор между две жени никога не продължава под десет минути.
10. И единственото нещо, което само жените разбират: ДРУГИТЕ ЖЕНИ!

Мъж, наблюдаващ жена си, докато тя се гримира, решава да разбере кое за какво се използва. Жената:

- Виж сега: първо се измивам с тази пяна за лице, следва тоник за лице, след него нанасям основата за крема, върху нея - самия крем, след крема - основа за грим, и най - накрая се слагат тониращият крем и пудрата.

- Добре, защо е всичко това? - недоумява той.

- Как защо?! За да се получи естествен тен на лицето, разбира се!

☺

- Моше, кажи ми как постоянно печелиш на конни надбягвания? Откъде знаеш на кои коне да залагаш?

- Авраме, просто познавам.

- Нееее, Моше, тук има някакъв номер. Кажи ми като на приятел.

- Добре, слушай. Отиваш в синагогата. Молиш се с всички сили, молиш се, молиш се. После напрягаш слух. Ще чуеш числа. Първите три числа са за първата гонка, вторите три числа са за втората. На хиподрума залагаш на тези номера, после отиваш на касата да си вземеш печалбата.

Пак се срещат след седмица, Аврам е с унил вид:

- Всичко проиграх.

- Ти ходи ли в синагогата?

- Ходих и се молих с всички сили, и числа чух. Заложих както трябва, но спечелиха други коне.

- Нищо не разбирам. Всичко би трябвало да е нормално. Слушай, а ти в коя синагога беше?

- В тази до пазара.

- Идиот! Тази до пазара е за Тото 2!

☺

Питат Пешо:

- Защо си толкова мокър?

- Плаках.

- Защо плака?

- Защото паднах в езерото.

☺

- Келнер, отказвам да платя. Това не беше ядене, а някаква отрова.

Келнерът:

- А това не е сметка, а завещание. Вечерята плати жена ви...

☺

Попитали група ученици:

- Кажете три неща, които харесвате в училище?

- Юни, юли, август...

☺

Малкият Нострадамус пита майка си:

- Мамо, какво ще има за обяд?

- Ах ти как така не знаеш...

Знаете ли, че:

Ако планината не отива при Мохамед, то Мохамед й обявява джихад.

☺

- Не разбирам, как за един ден успя да направиш толкова глупости?

- Станах много рано...

Как се сбогуват известните писатели?

"Айде и ще се видим в учебниците!"

☺

- Къде ходите за гъби?

- На балкона на съседите.

- Нима там гледат гъби?

- Не, сушат ги...

☺

В швейцарска банка един клиент се приближава до служител и му шепне заговорнически:

- Господине, може ли да внеса във вашата банка един милион?

А служителят му отговаря:

- Разбира се, че може! Но говорете по-високо, не е срамно да си беден...

☺

Мъж се прибира вкъщи, жена му се готви да си ляга и забелязва рус косъм на ревера на сакото му:

- Мили, сигурно е било претъпкано в метрото и някоя женица е заспала, облегната на рамото ти, какъв добър кавалер си!

Той се опулил смутен, но нищо не казал...

На другата вечер се прибира късно, жена му е будна в леглото и забелязва червило на ризата му:

- О, скъпи! С тези ваши служебни партита, сигурно колежките са се понапили и ти си бил така добър да не им позволиш да се свличат и излагат! Браво на теб!

Той е свръхозадачен. На 3-тата вечер се прибира на пръсти много късно, жена му спи. Тъкмо почва да се съблича, тя се събужда, надига се от леглото и го вижда със... сутиен и прашки! Мълчат известно време и той:

- Жена, ти си по-умна! Измисли нещо!

☺

Чукча пътувал до Москва, но още в Санкт Петербург посетил публичен дом.

Платил и му казали :

- Отивай в 203 стая при Наташа.

Останал доволен и в Москва отново посетил публичен дом.

Там Мадам позвънила и извикала:

- Наташа, слизай, имаш клиент!

На връщане на автогарата в областния център вижда момиченце, продавачка на цветя. Докато чакал, я попитал:

- Девойче, как се казваш?

- Наташа! - услужливо отговорило момичето.

- Ммм... така е, ама виж се пък ти, какво си родила, а...?

☺

- Иване, отдавна не съм те виждал толкова мрачен и угрижен. Неприятности ли имаш?

- Не питай! Вчера онова говедо, братовчед ми, се напи така, че успя да продаде Централна гара.

- Е, а теб какво те засяга?

- Работата е там, че аз я купих...

☺

- Скъпа, дай ми шанс да докажа себе си като истински мъж!

- Добре, имаш два часа и нито секунда по-малко.

☺

Момче и едно момиче са гаджета отдавна. Той се опитва да я убеди да се омъжи за него:

- Не си ли мечтала някога за сватба? Бяла елегантна рокля?

- Не.

- А куп подаръци? Меден месец?

- Не!

- Меден месец на някой екзотичен остров?

- Не!

- Голяма сватбената торта?

- Дявол да го вземе, знаеше, че за това ще се хвана! Направи ми предложение!

☺

Знаете ли, че:

Ако сте над тридесет години и не сте постигнали абсолютно нищо в живота - то вие сте честен и почтен човек.

☺

Две чашки си говорели - едната за кафе, а другата за ракия. Тази за кафе казала:

- Аз съм по-хубава...

Ракиената:

- Може и да си по-хубава, ама с теб никой не се чука.

☺

Златна сватба. Съпругът попитал жена си:

- Скъпа! Изневерявала ли си ми?

- Три пъти.

- Кога беше първият път?

- Спомняш ли си, когато банката не искаше да ти отпусне заем? И после директорът на банката лично ти подписа!

- Благодаря ти, скъпа! А кога беше вторият път?

- Когато никой не искаше да извърши операцията. И след това лекарят Георгиев лично взе скалпела в ръцете си!

- Благодаря ти, скъпа! Ти ми спаси живота! И кога беше третият път?

- Помниш ли, когато се кандидатира за депутат от нашата област и не ти достигаха четиридесет и девет гласа?

☺

- Докторе, кажете ми какво да правя? Аз съм на 23, самотна майка съм и имам четири деца...

- Опитайте да приемате преди лягане четири скилидки чесън и една чиния боб...

☺

Мъж чете SMS в телефона на жена си: "Чакам те днес на еди-кой си адрес. Вино, шампанско, секс с мен. Твой Иван..."

Мъжът побеснял, скрил се с бинокъл в апартамента отсреща и започнал да наблюдава. Пристига спортен автомобил, от него излиза Иван, в костюм, с часовник за няколко хиляди долара, обувки от крокодилска кожа. От задната врата излиза жената. Качват се в апартамента, щорите са вдигнати. Отначало пият скъпо вино в кухнята, след това отиват в спалнята...

Иван се съблича, оказва се здрав красавец, бицепси, трицепси, плочки на корема, с шоколадов загар, отвсякъде перфектен.

Разсъблича се съпругата на наблюдаващия: коремът й виси, ръцете й висят, целулит навсякъде....

Мъжът сваля бинокъла от очите си, закрива лицето си с ръце и казва:

- Ужас, как ми е неудобно пред Иван!

☺

Обадил се Цветанов на Борисов и попитал:

- Шефе, има една добра и една лоша новина, с коя да започна?

- Много лоши новини имаше напоследък, кажи добрата! - отвърнал Борисов.

- Спечелихме изборите във Варна.

- При тази хубава новина каква може да е лошата? - попитал тогава Борисов.

- Иначе никой не е гласувал за нас! - отвърнал Цветанов.

☺

Двама познати си говорят:

- Подарих на дъщеря си цигулка - мислех си, дано почне да се занимава с музика. Ама нищо не стана.

- Същата работа и с мене - вече два куфара подарявам на тъщата и нищо...

☺

Знаете ли, че:

Стените на болниците са чували повече истински молитви от стените на църквите, а гарите са виждали по-искрени целувки от иконите!

☺

София. Околовръстното шосе. Катаджия спира "Бентли", движещо се със скорост два пъти над разрешената. "Бентли"-то спира, бавно се отваря затъмненото стъкло. Катаджията:

- Петров, пътна полиция. Документите, моля.

От стъклото се подава ръка с банкнота от сто лева. Катаджията ги прибира и казва:

- Лек ден! Постарайте се да не нарушавате правилата...

През прозореца се подава ръката с втора банкнота от сто лева.

- И бъдете внимателен, след два километра има други колеги...

Друга столевка. Катаджията, след като поглежда номера на колата:

- Аз работя тук вторник и четвъртък от 8.00 до 17.00 часа. Запомнил съм номера на колата - тогава можете да карате, както си искате...

Отново столевка.

- Бъдете жив и здрав, вие и децата ви! Успех в бизнеса, кучето ви да печели награди на всички изложения...

Пак се подава ръката със съответната банкнота... Катаджията я прибира, стои известно време, след това се прокашля, застава мирно и казва с тържествен глас:

- А сега - стихотворение....

☺

Модерни времена:

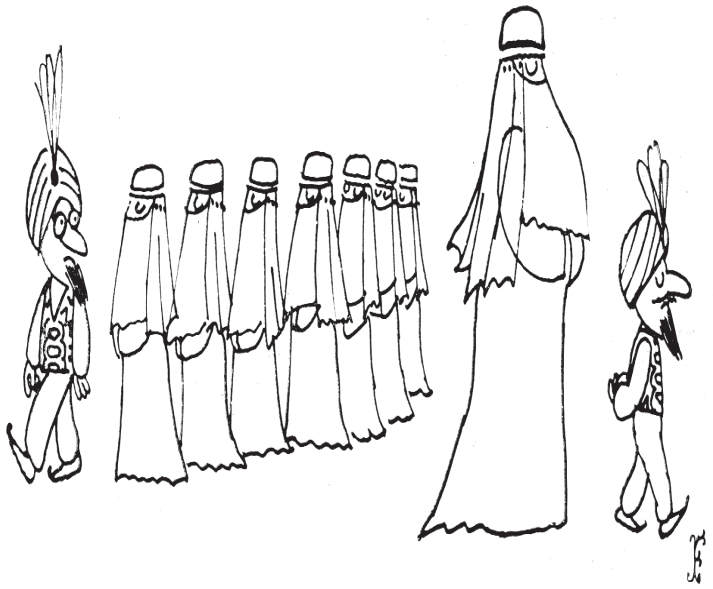
Мечо Пух тръгнал да бере гъби. Когато видял една, се спрял пред нея и й казал:

- Гъбке, сега ще те набера!

- Не, недей, Мечо Пух! - отвърнала гъбката. - Имам двеста безплатни минути, защото сключих специален договор с моя джиесем-оператор! Аз ще те набера!

## Еврокласици

Йежи ФРИСАК - ПОЛША



- Хм - учудил се чукчата - толкова малко, а вече Наташа!

☺

Подгонили две лястовички муха. Тя се стрелнала ниско, те - след нея. И едната лястовица казала:

- Ще вали дъжд.

- Откъде разбра? - попитала я другата й.

- Ами онзи човек каза, че ще вали, защото сме летели ниско.

На пързалката:

- Виж - казва един гордо. - Научих сетера си да кара кънки!

- Сетер? Че това е боксер!

- А, още не се е научил да спира! Все си удря муцуната.

- Пък аз си имам златна рибка!

- И какво прави?

- Намисляш си три желания...

- И тя?

- Познава ги!

☺

Връща се яко подпийнал мъж, а майка му го посреща на вратата още и започва да нарежда:

- Виж се бе, майка, виж се на какво си заприличал, пияница такъв , за нищо не ставаш, погледни само каква хубава жена имаш, какви хубави дечица сте си народили.

Майката продължава да нарежда и да се вайка.

Мъжът, олюлявайки се и фъфлейки, с големи усилия проговаря:

Знаете ли, че:

Стените на болниците са чували повече истински молитви от стените на църквите, а гарите са виждали по-искрени целувки от иконите!

☺

София. Околовръстното шосе. Катаджия спира "Бентли", движещо се със скорост два пъти над разрешената. "Бентли"-то спира, бавно се отваря затъмненото стъкло. Катаджията:

- Петров, пътна полиция. Документите, моля.

От стъклото се подава ръка с банкнота от сто лева. Катаджията ги прибира и казва:

- Лек ден! Постарайте се да не нарушавате правилата...

През прозореца се подава ръката с втора банкнота от сто лева.

- И бъдете внимателен, след два километра има други колеги...

Друга столевка. Катаджията, след като поглежда номера на колата:

- Аз работя тук вторник и четвъртък от 8.00 до 17.00 часа. Запомнил съм номера на колата - тогава можете да карате, както си искате...

Отново столевка.

- Бъдете жив и здрав, вие и децата ви! Успех в бизнеса, кучето ви да печели награди на всички изложения...

Пак се подава ръката със съответната банкнота... Катаджията я прибира, стои известно време, след това се прокашля, застава мирно и казва с тържествен глас:

- А сега - стихотворение....

☺

Модерни времена:

Мечо Пух тръгнал да бере гъби. Когато видял една, се спрял пред нея и й казал:

- Гъбке, сега ще те набера!

- Не, недей, Мечо Пух! - отвърнала гъбката. - Имам двеста безплатни минути, защото сключих специален договор с моя джиесем-оператор! Аз ще те набера!

# ПЕГАС

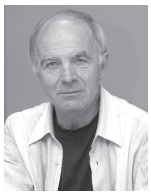
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013, БРОЙ 166


От редактора

## Видеокадър от „Аз, репортерът“



Борис ДАНКОВ

**Миналата събота написах добри думи за водещата на предаването “Тази сутрин” в Би Ти Ви Ани Цолова, заради това, че тя бе поканила в телевизионното студио четирима академици: писателя Антон Дончев, историка Георги Марков, оперния режисьор Пламен Карталов и художника Светлин Русев, които споделиха своите мнения за протестите в страната. Тогава водещата от популярната телевизия за пръв път в своето студио даде възможност на известните ни интелектуалци - да коментират непредубедено и обективно случващите се събития в страната. И аз си помислих, че симпатичната водеща е променила своя начин за представяне на новините и събитията, като се е отказала от манипулативната тенденциозност.**

**Уви, оказа се, че това съвсем не е така! Установих го вчера сутринта в нейното представяне на зрителски видеокадри от рубриката “Аз, репортерът”. За мое учудване водещата започна с кадри от #ДансWithMe, като се мотивира с това, че от този сайт традиционно й изпращат “такива видеоматериали”. Така 176-годишнината от рождението на Апостола Васил Левски отиде на заден план. И ето че след сърцераздирателното изпълнение на “Хубава си, моя горо” от протестираща самодейка дойде ред и на другия кадър, озаглавен “Депутат от БСП, обгърнат от народната любов”. На него видяхме как разярена група от “интелигентни, умни и креативни” озверели протестиращи нападна депутата от Коалиция за България Желю Бойчев с обидни думи, блъскания и дърпания на дрехите. Към този кадър последва коментар на водещата: “Депутатът Желю Бойчев е имал среща с протестиращите. Друг е въпросът каква цел се постига, до какво води лична разправия с депутат...”**

**Разбира се, самата Ани Цолова прекрасно знае, че това не е “среща” на Желю Бойчев с протестиращите, а нападение върху него. И още, че в конкретния случай не става дума за “разправия”, а за “саморазправа” с него. А показаното на ка-дъра си е най-обикновено насилие. Поточно: чл. 10 от Закона за радио и телевизия, алинея 4 и 5 - защита на личната неприкосновеност на гражданите и недопускане на предавания, внушаващи нетърпимост между гражданите.**

ДНЕС

## Тръгва международният фолклорен фестивал




Тази вечер от 18.30 часа в старопрестолния град Велико Търново ще бъде открит XVI Международен фолклорен фестивал - узнахме от електронния сайт СЕВЕР.БГ.

Фестът ще започне с дефиле на участниците по ул. “Васил Левски”, след което в Летния театър ще започне представянето на отделните групи. България тази година ще бъде представена от фолклорните ансамбли “Търновче” и “Сидер войвода”, кукерска група “Дионисиев звън” от гр. Банкя и танцова формация “Опа-Иха”.

Много са и участниците от чужбина. От Унгария идва ансамбъл “Янтра”, основан от българи, живеещи в тази страна. В неговия репертоар са включени шопски, северняшки, добруджански, тракийски и македонски танци. От Венецуела е танцовата група “Гуанта”. Съставът “Джунгу Бхангра” пристига от далечна Индия. “Антумапу” е формацията от Чили, която ще покаже автентични танци от тази страна. Има още състави от Бразилия и Колумбия.

Фестивалът ще продължи до 27 юли, като в дните на неговото провеждане ще бъдат изнесени концерти и в Разград, Трявна, Видин, Шумен, Боженци и други селища на страната.

ПРЕМИЕРА

## Катя Зографова с нова книга за Пейо Яворов





В рамките на Националните поетични празници “Яворови дни” в Поморие утре от 18,30 часа в читалище “Просвета” литературният критик Михаил Неделчев ще представи новата книга на Катя Зографова “Култът “Яворов”, посветена на малко известната поетична творба на Гео Милев “Панихида за Яворов” - научи ДУМА от електронната поща.

Новата книга включва литературно-критически анализ на известната изследователка и директорка на Националния литературен музей върху поетичната творба на Гео Милев “Панихида за Яворов”, която е издадена в специално фототипно издание. Според К. Зографова тази творба на трагично загиналия поет-антифашист е “поема на екстаза, текст-провокация в новаторско книжно тяло, избликнала у пламенния млад поет непосредствено след трагичната смърт на Яворов. Писана е през 1914 г., но досега остава сред неизвестната част от творческото наследство на Гео Милев.”

Изданието е спечелило конкурс на Министерството на културата и излиза с марката на издателство “Изида”.

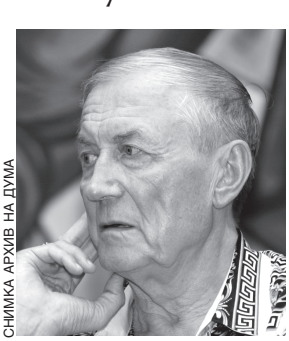
ЮБИЛЕЙ

## Евгений Евтушенко чукна 80. Честито!

Известният руски и съветски поет Евгений Евтушенко чества двоен юбилей - 80 години от рождението и 65 години литературна дейност - съобщи агенция ИТАР-ТАСС.

Своя юбилей именитият руски бард посрещна в гр. Талс, в американския щат Оклахома, където той живее от 1991 година. Навръх рождения ден на поета в четвъртък се е състоял телемост между дома на поета в САЩ и музея-галерия “Евгений Евтушенко”, който се намира в писателското селище Переделкино в околностите на Москва.

По случай юбилейната годишнина на поета руските издателства са издали няколко тома с творби на своя именит американски сънародник: “Не умея да се разделям. Стихотворения и поеми”, “Сто стихотворения” и том първи от неговата изключително популярна антология “Десет века руска поезия”. Сред библиофилските издания на барда е и илюстрираният каталог от колекцията на музея-галерия “Евтушенко” с автографи на поета.



СНИМКА АРХИВ НА ДУМА

По случай своя юбилей Евтушенко е получил поздравителна телеграма от Владимир Путин, в която той е назован “кумир на поколението от шейсетте години, който и днес създава произведения, съзвучни с времето”.

ПРЕДСТОИ

## Пътуващото кино на БНТ гостува в Стара Загора

Пътуващото лятно кино на националната БНТ ще ощастливи жителите на Стара Загора с прожекциите на два филма “Скок” и “Джулай” на 23 юли, вторник, от 21 часа - узнахме от електронния портал на местната община.

Екранът на лятното кино ще бъде монтиран на алеята на липите на бул. “М.М.Кусев” до общината, където ще бъдат прожекциите.

“Скок” е филм на режисьорите Петър Вълчанов и Кристина Грозева, с участието на Стефан Денолюбов, Ани Вълчанова и Тодор Танчев. Сюжетът и фабулата на филма се разиграват около любовната история между стар ерген и... водна инкасаторка. Филмът е носител на наградата на Българската филмова академия за най-добър късометражен филм. Има награди от фестивали в Брюксел, Берлин и Южна Корея.



“Джулай” е развлекателен филм, чийто сценарист и режисьор е Кирил Станков, с участието на артистите Параскева Джукелова, Димитър Терзиев, Ицхак Финци, Ованес Торосян и др.

Освен прожекцията на филма се предвижда екип на БНТ да заснеме и репортаж за историята на лятното кино в града на липите, който ще бъде излъчен на следващия ден от БНТ.

## Белетристика

# Шаренка и Качулатко

РАЗКАЗ

Гълъби са пренасяли пощата в древен Египет. Гълъби са помагали на моряците в океана, за да разбират къде има земя. Гълъби, по време на война, са прелитали над фронтовете, носейки важни съобщения.

Тошо Диков и жена му Дафина, пенсионери в едно малко градче, кротнало се на левия бряг на Искър, не знаеха нищо за тези подвизи на гълъбите. Те знаеха, че гугутките и врабците, лястовиците и свраките, по-рядко косовете и враните, живеят близо до хората, в малките населени места. Защото всичките тия пилетия, както наричаха тъдява пернатите, се хранят предимно със семена, а тях ги има най-вече там, където земята се обработва. Така животът събира хора и птици, сред които гугутките са най-много. Някога наоколо се вестваха и гривяци, големи, кажиречи, като кокошки, но пушките и отровните препарати им видяха сметката. Гургулиците пък предпочитат да си изкарват прехраната по къра, предимно сред слънчогледовите ниви.

Синът и дъщерята на Тошо и Дафина, вече десетина години бяха със семействата си в Испания, но прескачаха насам, за да виждат родителите си. Канеха и тях да се преселят в оная страна, но те отказваха; мила им беше България, скъп им беше този кът от нея, с обли хълмове, изпомешани с полуравнина, която се разпущаше все по-равна и плодородна на север. Драго им беше на двамата да посрещат тук зората, да гледат как реката, отдъхнала си след тежките битки със скалите в дефилето, носи водите си към Дунава, драго им беше да слушат как гукат гугутките.

Една есен две от тях взеха да се застояват на перваза на кухненския им прозорец. Стоят си там, разхождат се и току захванат да се милуват и целуват. Веднъж Дафина подкачи мъжа си:

- Я поглеж, какво ще кажеш?

Той поклати тъжновато глава:

- Младост!...

Женската гугутка беше по-дребна, черно-бяла, с жълта гушка, Дафина й извади име - Шаренка. Мъжкият беше по-едър, с лилаво, почти черно оперение, с пера, щръкнали над главата му, поради което го нарекоха Качулатко. По няколко пъти дневно една от птиците изчезваше за часове, сигурно отиваше да търси храна. Върнеше ли се, другата литваше, вероятно със същата цел. Рядко се случваше да ги заняма и двете за по-дълго време. Тогава Тошо и Дафина ставаха неспокойни, притесняваха се да не се случи нещо лошо на двете пилета; я човек да посегне на тях, я автомобил да ги сгази на пътя, толкова близки и свои ги чувстваха. Сигурно Шаренка и Качулатко бяха отгледали някое и друго поколение гугутчета, които, вече пораснали, живееха отделно и сами се грижеха за себе си; връзката им с родителите беше прекъсната завинаги. Не е като при хората, където тая връзка е до гроб, макар понякога да е доста хлабава, даже лоша, с тежки проблеми за тоя и оня...

Мина лятото, мина и есента, дойде зимата. Двете гугутки продължаваха да дирят завет и уют на перваза. "Хазяите" им неведнъж отваряха прозореца, белки птиците влязат в кухнята да се посгреят. Не би. Шаренка и Качулатко се държаха на разстояние от хората, имаха, види се, едно наум за коварството, с което много птици бяха се срещали. Инак лакомо се нахвърляха на хлебните трохи, които намираха често на перваза.

Ето че настана и пролетта. Беше време Тошо и Дафина да засеят граха в градината пред къщата. Намериха, че семената са малко нещо влажни, затуй ги разхвърляха върху един найлон, постлан на земята. Тошо подостряше наблизо колове за доматите, Дафина ги пренасяше до мястото, където щеше да расте зеленчукът. Ненадейно тя викна:

- Тоше, я виж нашите хубостници, кълват семето.

Така беше, кацнали върху найлона, двете птици работеха настървено с човките си.

- Ама че готованци и нахалници! - ядоса се Тошо и хвърли един камък към птиците.

Шаренка хвръкна, но Качулатко се отърколи - ни мърда, ни шава. Първа затича до мястото Дафина, затича и подбра мъжа си:

- Какво направи бе, човек, защо утрепа пилето?

- Не исках да го трепя - отвърна сконфузен Тошо. - Метнах едно камъче, малко като детско пестниче, ама то...

- Качулатко е умрял, така да знаеш.

- Кой е умрял бе, Дафо? - провикна се през оградата комшията Мано.

- Едно пиле - отговори притеснена жената. - Една гугутка, долетяла отнейде и паднала мъртва тука.

- Долетяла и паднала баш във вашата градина - забеляза многозначително оня и повиши глас: - Някой я е утрепал, някой мръсник...

- Може да е получила инфаркт или инсулт - обади се гузно Тошо. - Па може и пневмония...

- Тошо, я се не шантави - сряза го Мано. - Пилетията не ги хващат нашите човешки болести.

И след кратка пауза добави:

- Хващай я за краката, та в Искъра. Па можеш да я оскубеш и - в тенджерата. Ех, не е вкусотия като гургулиците, ама пиле си е, ще стане чорба от него.

Тошо не отвърна нищо. Наведе се, взе Качулатко в ръце и прошепна на жена си:

- Живо е, сърцето му тупа. Хайде!

Двамата се прибраха бързешком вкъщи, той се преоблече, надве-натри, сложи птицата в един кошник, покри я отгоре с кърпа да не се вижда, и се качи на първия автобус за Враца. Там попита тоя-оня къде може да намери ветеринарен доктор, казаха му хората, намери го и...

- Птицата е ударена зле - каза човекът, поогледа гугутката, поопипа я и поклати глава:

- Сигурно има вътрешен кръвоизлив.

- Може ли да се оправи? - с плаха надежда запита Тошо.

- Надали - отвърна докторът и ядно присви устни. - Кой е тоя идиот, който е посегнал на тая мила животинка?

- Знам ли!... - смънка Тошо, идеше му да потъне вдън земя от срам и притеснение.

- Светът е пълен със злосторници - заключи докторът и съобщи на стареца колко лева му дължи за прегледа.

Чул сумата, него направо го втресе. Рече си, че това е жива обирация, но събра де що имаше парици в джобовете му, плати сметката и запита дали няма все пак някакво лечение за гугутката.

- В такива случаи чудеса не стават - отпрати го оня.

На връщане към дома, седнал в автобуса, с кошника на колене, Тошо се косеше: хем му беше мъчно за Качулатко, хем кипеше от гняв заради парите, които му взе оня обирджия; ясно беше, че и ветеринарните са досущ като човешките доктори, оцират ти кожата и окото им не мига, но така е - днеска лакоминята за пари мяра няма, днеска парица е царица...

Тошо разказа на жена си за доктора-изедник, тя проклетоса оногова, той го напсува и бързо забравиха за случая; сега друго нещо беше важно - чудеха се какво да правят с Качулатко, пилето е живо, не могат да го захвърлят като някой мъртвец. Решиха: ще го гледат, ще го лекуват. Ще го лекуват, но с какво? С аспирин, разбира се, той си е, кажи-речи, лекарство за всички болести. Разтвориха едно хапче в чаша вода и Дафина капна десетина капки в човката на гугутката, която мъжът й държеше разтворена. Това лечение продължи близо месец. Заедно с аспирина даваха на птицата грахови семенца и трошици хлебец. Лека-полека гълъбът взе да надига глава, да се съвзема.

Тошо и Дафина не криеха от хората, че гледат и лекуват у дома си гугутка; какво да я правят, намерили са я безпомощна, божеско е да й помогнат. По това време Мано подушваше тук-таме из селото, че тая работа не е точно такава, че най-вероятно тия двамата са утрепали пилето, защото е кълвяло от граховото им семе, а сега се грижат за него, защото ги гони гузната им съвест. Научили за тия злостни приказки на комшията им, Тошо и Дафина си мълчаха пред хората, у дома си обаче одумваха Мано.

- Душманът и лош човек е тоя искариотин - негодуваше Тошо. - И защо го прави серсеминът му недин?!

- Защото ни завижда - беше обяснението на Дафина. - Завижда ни, че сме живи и здрави, че се трудим, че къщата ни е пълна с всичко. Башка го е яд, дето децата ни са добри и често ни спохождат. Па и друго: градината ни е пълна с овошки и зеленчуци, а неговата е един пуст-пустиняк.

- Драка е, прогони децата си и те не стъпват у дома му. А за градината: да хваща мотиката, да не се излежава от кълка на кълка, та е запричал във врата на битолски просяк - тури край на разговора Тошо.

Шаренка не знаеше какво си говорят мъжът и жената, тя стоеше самотна на перваза и нито канеше, нито приемаше заместник на Качулатко. Не знаеше, горката, че само едно стъкло я делеше от него. А той, хубавецът, вече излизаше от кутията, в която бяха го курдисали, сам се хранеше, сам пиеше водица, навремени подхвръкваше, докато един ден литна и се заблъска в стените и тавана на стаята. Тошо и Дафина решиха, че болникът вече е здрав, отвориха прозореца и го пуснаха навън. Той направи един кръг във въздуха, зърна Шаренка и с неукротим порив се стрелна към нея. То бяха милувки, то бяха целувки, то...

- Загорели са като качамачени котлета един за друг - подсмихна се Тошо и отиде до прозореца.

Дафина застана до него. Опрели лица о стъклото, двамата гледаха как Шаренка и Качулатко изживяват бурно щастливата си среща, слушаха ги как гукат. И сърцата на Тошо и Дафина гукаха. От радост и умиление...



РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ



*НИКОЛА СТАТКОВ е роден на 1 юни 1932 г. в село Долна Бяла речка, обл. Монтана. Завършил е Юридически факултет в СУ "Св. Климент Охридски". Работил е за кратко като съдия в столицата, четири години във В. "Вечерни новини" и повече от трийсет години в Българска национална телевизия като главен редактор на редакция "Кино".*

*Автор на няколко сборника с разкази, сред които "Лъжата, че си живял", "От Бога до дявола","Соленият вкус на кръвта", "Всеки ден не е петък", "Любовни разкази" и "Горчиви разкази", на романите "Ден като нощ", "Белег без рана", "Отмъщението", "Стоте ключа", на десетки сценарии, сред които "Темната кория" (1977), "Неочаквана ваканция" (1981), "Господин за един ден" (1983) и др.*

*Член е на Съюза на българските писатели.*

# Здравата българска родова връзка

## Стоян Райчевски за новата си книга „Братята в българската история“

***- Как се роди идеята ви за написването на книгата “Братята в българската история”?***

- Подхвърли ми я писателят Димитър Томов: “Защо да не издадем една енциклопедия, една книга за братята в българската история, но в положителен аспект?” - каза той. Още повече, че по онова време (през 2000-2005 г.) много се говореше за разни братя. И то все с нарицателни имена, които се гърмяха по улиците или участваха в някакви далавери. Така в младото поколение бе създадена превратна представа за “братството” и братските отношения, докато в българската история е обратното - налице са здрави родови връзки в семейството. Тъкмо това ме подтикна да напиша книгата.

***- Колко време работихте върху събирането на материали за написването ѝ?***

- Доста повече, отколкото си представях в началото. Но тук се натъкнах на едно друго явление - установи се, че в нашата историография липсва литература за големите български родове. Архивите не са запазени. Изследванията са правени “на парче”. Разкъсва се родовата връзка. Малцина са тези, които знаят повече за историята на рода, на своята фамилия.

***- По какъв принцип и хронология са подредени биографичните бележки за братята в книгата?***

- Фамилиите на братята са подредени в три раздела. Първата част обхваща средновековната българска история от хан Кубрат и синовете му, през светите братя Кирил и Методий до синовете на цар Иван Шишман. Втората част включва периода на българското Възраждане и национално-освободителните борби. Третата - след Освобождението до 40-те години на миналия век.

***- Кои са най-известните имена на братя, за които разказвате?***

- Много са - над 500 имена. Не мога да не отбележа братята Ботеви - Христо, Стефан, Кирил и Боян; Левски и неговите двама братя, за които малцина знаят; братя Вазови - патриархът на българската литература Иван Вазов, но и големите военачалници Георги Вазов, Владимир Вазов, Михаил Вазов; братя Миладинови; братя Михайловски; братя Славейкови; братя Бешкови; братя Увалиеви... Не е възможно да изредя всички.

***- Чия жизнена съдба ви впечатли най-силно?***

- Може би на брата на Васил Левски - Петър, който е участник във втората легия на Г.С. Раковски, едва оцелял след битката на Ботевата чета при Милин камък, осакатен от раните си като опълченец на Шипка и в боевете при Стара Загора, а след Освобождението умира гладен и болен в родното си Карлово, забравен от властниците на свободна България.

***- Кой е издател на книгата?***






- Издателство “Български бестселър”, благодарение на спомоществователството на Адвокатско дружество “Денев и Ойслов”, усилията на прекрасния екип на Юлиана Томова и насърчението от писателя Димитър Томов.

СЪКРОВЕНО

# Брат брата не храни, ала тежко му, който го няма

**Димитър ТОМОВ**



Тази книга бе готова към края на 2006-а г. От идеята ми (близо година по-рано) да се направи енциклопедичен сборник с очерци за най-видните братя в българската история, до реализацията - не бе минало много време. Усърдният, неуморим и талантлив Стоян Райчевски, като възкръснал книжовник от Възраждането на България през XVIII-XIX век, “дълбаеше” яко в архивите. Из най-затлачени и неподозирни гънки оживяваха имена и образи на личности, за някои от които не знаехме дори, че ги е имало.

Бях написал предговора към “Братята в българската история” и в началото на 2007-а г. оставаше само обемистият том да се отпечата. Имаше и още една “дребна” подробност: да се намери спомоществовател (или дай Боже, в множествено число - дарители), та да се закупи поне хартия и да се плати на печатарите.

Свидни Читателю,

Наивно си мислех, че някои от по-известните и по-заможни(!) братя - наши просветени съвременници, а не “герои” от сенчестия бизнес, не ще бъдат свидливи и ще сезнат смисъла да подкрепят начинанието. Все пак за пръв път в българското книжовно дело някой правеше опит да проследи и опише огромната роля на кръвните братя в България за създаването, утвърждаването и развитието на собствената им държава.

Спонсори така и не се намериха.

Поне измежду най-известните заможни братя, обитаващи българския бизнес към началото на XXI век.

Внезапно и злощастно събитие от личната ми биография отложи задълго издаването на “Братята ...”

...Призори на Атанасовден - 18-и януари 2007-а, на път от родното ми Павликени към София, катастрофирах с автомобил. Хвала Богу: жреците на Ескулап във Военномедицинска академия спасиха обречения ми живот. Минаха месеци, докато се възстановя почти напълно от физическите травми. За душевните тегоби... до ден-днешен съм сигурен, че не прераснаха в травми. От първия миг на катастрофата и острата физическа болка мислите и душата ми бяха катапултирали в коренно противоположно измерение, което без преувеличение мога да нарека нравствено просветление, жажда за живот заради Живота, без изобщо да се питаш за Смисъла.

Сега, пишейки наново съвършено друг предговор към тази изстрадана в пълния смисъл на думата книга, съм убеден, че съдбата ме бе пощадила неслучайно, а изпитанието, което едва не секна бездруго изначално отброените дни на всеки от нас, просто си е... заслужавало.

В онова безснежно, студено и ясно януарско утро натисках педала на газта, защото (както за последните двайсет години е бивало всяка сутрин) трябваше началото на работния ден да ме завари в издателството на Софийския университет “Св. Климент Охридски”. Ала мислите ми като арктически студ бяха замръзнали в родната ми къща в Павликени. Там възрастната ми майчица догаряше като свещ, от чийто пламък буцата лед в душата ми ставаше все по-твърда и по-голяма. Сетне, в болницата, сред болката, вярата иината, че няма да умра, очите на умиращата ми майка ме топлеха като слънце. На границата между живота и смъртта, когато разсъмването се слива с мрака на вечерта, непрестанно виждах погледа на моята майка; повдигах немощното ѝ тяло - сухо като хербарий - ни да се привдигне, ни да продума. Но погледът ѝ жив. Жив, жив и жив! Няма по-живо нещо на света от погледа на умираща майка. Жив и жилав. Сетният поглед на моята майчица беше жилав. По тази жилавост издрапах от Долния към Горния свят. Благословени майчини очи! Господ ме пожали да ги не видя склопени навеки...

Към обяд на 7-и февруари по-големият ми брат, Тома, изхриптя по мобилния телефон тъжната вест за кончината на нашата майка. Годината беше 2007-а, а петдесет и две години по-рано на същия ден тя бе родила моя брат. Майка ни умря навръх рождения ден на първородния си син. На другия ден, осми февруари, около два часа подир пладне, тръгнало погребението.

Подробности разказа брат ми, когато се яви на свиждане в болницата. Аз се бях сраснал с изтръпналото легло. Седмица след операцията, по съвета на лекарите, със зверски усилия опитвах да раздвижвам краката си. Дванайсетият прешлен на гръбначния ми стълб (който, макар и пропукан, не ме бе предал в критичния миг), майсторски съчленен чрез хирургическа намеса с вълшебната титаниева пластина, забиваше в плътта ми хиляди костички всеки път, щом помръднех.

- Брат ми - рекох на брат си след печалния му словоред. - Съвпадението не е случайно. Майка ни все повтаряше, че от всичко на света един ден само децата ще ни останат. Вече си на петдесет и две. Жена ти Ботка също не е в първа младост. Майка ни ви дава знак. Трябва да продължите с усилията Ботка да забременее...

Брат ми - кротък както винаги, смирено се съгласи и изпъшка, че за очакваното чудо трябват немалко пари. Защото оттук насетне успешни опити могло да има единствено в чужбина (той бил проучил и влязъл във връзка със специалист), където лекарите давали не просто надежда, а гаранция за успех...

Обездвижен и легнал, без да изричам думите на глас, врекох се: изляза ли жив и здрав, ще помогна на брат си да изнамери нужните средства. Седмици и месеци следвах своя обет, а брат ми и снаха му упорито разгаряха стремлението си да заченат живот.

Моят брат наистина бе попаднал на световен феномен в Божественото чудо, наречено “ин витро”. Към средата на 2007-а съпругата му усети пулса на нов живот, а щом премина необратимият инкубационен период, засия благата вест, че чакат близнаци.

На осми февруари 2008-а бях извън България. Около два часа подир пладне, по мобилния, брат ми задъхано, ала отчетливо съобщи, че Ботка току-що е родила Теодора и Димитър. Точно година по-рано в същия ден и час бяха провождали майка ми към отвъдното.

- Тя ти ги праща - едва отвърнах на брат ми, а гърлото ми се запуши.

Това е, уважаеми Читателю, моята лична история за моя единствен брат в нашата обща българска история, която неизбежно живеем на границата между два века и две хилядолетия. Всичко е лично, докато човек е жив.

# Културата след поразите на Вежди

## За завареното наследство в МК може би най-красноречива ще да е българската пословица „Не е луд, който е ял зелника, а който му го дал“...

**Борис ДАНКОВ**

Ако не в нещо друго, то поне в едно новият министър на културата д-р Петър Стоянович има пълно право в казаното по адрес на Вежди Рашидов и станалия пословичен “Български Лувър”, че той по-скоро прилича на “една полупостроена магистрала, открита с прерязване на лентата, но без да може да се ползва от автомобилите”. Но дори и за това вината не е изцяло на екскултурния министър. Да не забравяме, че когато преди 3-4 години бе направена първата копка на този “музей на националния талант”, Вежди Рашидов беше обещал пред Бойко Борисов “пусковият срок” на “знаковия обект” да бъде преди... парламентарните избори. Тогава трябваше да се режат ленти, да има фойерверки и фанфари. Но след като падна правителството на “новия Стамболов” и “българския Берлускони”, какво друго следваше да се направи, освен нещата да се оставят в ръцете на немилостивата съдба. Така че Вежди Рашидов ни най-малко не е виновен затова, че “Българският Лувър” е в “насипно състояние”. Вече друг е въпросът затуй, че всичко е правено “на парче”, без предварителна яснота за характера на музея и неговото обзавеждане, за бъдещите експозиции и съдържанието на техните колекции, за копютърното оборудване и т.н. Това вече наистина си е

### Срам за майстора на Лувъра

Не е лишен от смисъл обаче и другият аргумент на акад. Светлин Русев, че “не трябва да се омаловажава идеята за национален музей”, за създаване на представителна национална художествена галерия, където да бъде показано цялото богатство от замразените фондохранилища, в които се пазят безценни реликви и уникални творби.

От тази гледна точка трябва да се признае дължимото на Вежди Рашидов, че той грабна една забравена българска идея, отпра я от праха и се зае да я реализира. Като по този начин “скри топката” на много нашенски културтрегери и управленци. Затова би трябвало ние да се срамуваме за нашата българска непохватност и недалновидност, липса на национално самочувствие и провинциална ограниченост.

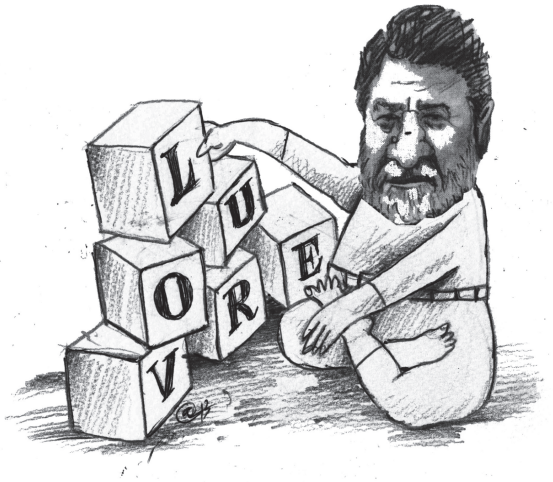
Да не забравяме още, че самият Вежди се пласира като културен министър благодарение на своята комбинативност и находчивост, безогледна сервилност и “преданост” към страдащия от честолюбива мегаломания и бабаитски комплекси “нов Стамболов” (ласкателно прозвище за Борисов, измислено от самия Вежди!!) Но тук се сблъскваме и с още едно “качество” на екскултурния министър. Подпийнал да набиеш на улицата полицай и вместо санкция да получиш от главния секретар на МВР подарък - пистолет “Браунинг” и да ти предложат пост за министър на културата - това вече си е

### Висш слагачески пилотаж

Трябва да се признае, че Вежди Рашидов умееше да ласкае (и манипулира) доскорошните български управници (Борисов и Дянков), като се възползва от техните слабости, да ги ласкае, да гъделичка техните “уж колекционерски” страсти и хобита, български комплекси, да им демонстрира “беззаветна вярност” и по този начин да ги използва за своите мегаломански амбиции и цели. Неприятно е да се признае, но идеята “Български Лувър” бе задвижена благодарение на грандоманските комплекси на нейния “реализатор” и посредствените ни управници. Така още от първата минута на своето министерстване Вежди Рашидов ни най-малко не се интересува от проблемите и дилемите на българската култура. Той иска да покаже, да докаже на местните “аборигени”, че те са с кастрирано национално самочувствие и усет за “историчност”, че им липсва отношение към духовните неща и “високото изкуство” (което изглежда да не е далече от истината!!) Така само могат да се обяснят

### Неговите управленски импровизации

като министър на културата. Защото за какво друго може да става реч в конкретния случай, освен за “подреждане на нещата” така, че всичко да служи на “гениалната идея” за разтръбения до небесата “Български Лувър”? Именно по тази причина още в началото на своя мандат Вежди Рашидов така “структурира” Министерството на културата, че всички останали дейности във ведомството да отидат на “заден план”. Ликвидирани бяха дирекциите “Книга и библиотечно дело”, “Театър, варietетно и цирково изкуство”, “Музика и танц”, “Музеи, галерии и изобразителни изкуства” и заменени със “събирателните” дирекции “Културно наследство” и “Културна политика”, а народните читалища бяха запратени в “девета глуха”, без управленско звено, което да координира дейността им. Така и до ден днешен тяхното “присъствие” на интернет-сайта на Министерството на културата може да бъде забелязано в един деактуализиран линк от... 2009 година!!!




РИСУНКА АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

### Театралната уж - реформа

Вече са известни печалните последствия от така наречената “театрална реформа” на Вежди Рашидов, разхвалена от самия него с... “щастливите артисти” и още “по-щастливите” театрални зрители. Тук демагогията на министъра се прояви още в началото на “реформата”, когато той огласи, че тя ще бъде осъществена по... “немски тертип”. Но още тогава - през 2010 г.- той бе опроверган с писмо на Германския сценичен съюз, в което се заявява, че намислената от него реформа е само “бавно убийство” на българския театър и “драстично заличаване на културата”!

А резултатите? Те са знайни на всички - стотици артисти, изхвърлени на улицата и осъществени закривания и “вливания” на театри. Ликвидирани бяха театрите в Смолян, Ботевград, Свищов, Димитровград, Нова Загора, Самоков, Петрич, Сандански. При това - с мълчаливото съучастие на Съюза на артистите в България и неговия шеф - близкия приятел на Бойко Борисов и режисьор на бездарните самодейни агитки по време на сегашните уличи протести - Христо Мутафчиев.

Многозначително е, че тази мнима “реформа” бе осъществена по мъдрото указание на “вожда” Борисов, според когото “не може всяко село да е с опера и театър”!!!

### Книгата в девета глуха

...Може само да се предполага поради какви съображения Вежди Рашидов е зачеркнал дирекция “Книга и библиотечно дело” от структурата на Министерството на културата. Едното - за да може тя да се... “оптимизира”. Другото - за да се направи още една икономия за сметка на “гениалната” идея - “Български Лувър”. По някакво чудо е оцеляла програмата “Помощ за книгата”, може би по простата причина, че разходите по това “перо” на министерството не надхвърлят 100-150 000 лева годишно!! Толкова е инвестирала държавата ни за българското слово - цифром 300-400 000 лева, което в сравнение с десетките милиони потрошени за “Лувъра” е една капка в морето.

Мистериозното в случая е, че докато българската книга е бастисана така нагло и безцеремонно, книжният ни пазар е залят от помията на “екзотичните” турски заглавия за хареми и ориентални наложници. Всъщност в случая няма нищо мистериозно, след като и самият Вежди едва ли не споделя мнението на програмата ТЕДА, че “турските издатели не вярват, че българският автор е в състояние да напише нещо, което си струва да се издава”...

### Читалищата - десета дупка на кавала

Не, съвсем не е пресилено да се каже, че е било така по времето на Вежди Рашидов. Не само заради споменатото вече “скриване” на българското читалище от дейността на културното ведомство, но и неговото низвергване въобще. Преди време си позволих да напиша, че подобно пренебрежение към читалището в Българско не е имало дори по времето на султан Абдул Азис. И пак ще го повторя, защото отделяните през тези три и половина години “трохи” от бюджета на културното ведомство са срам и позор за всички ни не само като българи. Преди време един наш сънародник от исперихското село Лъвино - Хасан Пехливан, протестира с гладна стачка заради “непрозрачния начин, по който функционира читалището в родното му село”!!

Срамен е фактът, че през 2011 г. МК подхвърли на българските читалища 600 000 лева за “закупуване на нови книги”. Още по-срамно е, че шефовете на Съюза на народните ни читалища през тези години не отрониха и дума за унижението, на което бе подхвърлено българското читалище от управниците на ГЕРБ и не на последно място - от “безпартийния” Вежди Рашидов.

### А неоосманските проекти?

Самият Вежди не се уморява да повтаря, че по-лоши от турците в България са еничарите. И щом той го казва, сигурно ще да е било така. Но това вече е история.

Затова в началото на XXI век нямаме никакво основание само заради този факт да гледаме “накриво” нашите сънародници от турски (и всякакъв друг) произход.

Добре, но освен от чисто “туристически подбуди”, от какви други съображения Вежди Рашидов се втурна да търси спонсори в съседна Турция, за да реставрира хамама на турския султан Сюлейман край Бургас- една личност, за която е известно (знае го и самият Вежди!) каква злокобна роля е играла в нашата история - с прословутата ислямизация на българите в Родопите, а и не само там???!!

А от какъв зор самият Вежди трябваше да прави кастинг на български актьори, за да ги наеме да бъдат снимани в неоосманистката суперпродукция “Ездачите” във филмовия център в Бояна? И не е ли това по същество една безогледна провокация?

Естествено “заслугата” за това е много по-малка на самия Вежди, отколкото на изживяващия се като “близък приятел” на премиера Ердоган - бивш премиер на България.

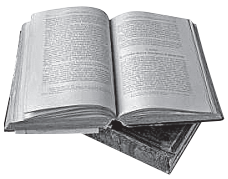
* * *

Прочее, както си го е казал най-добре мъдрият български народ: “Не е луд, който яде зелника, а който му го дава”. Може би затова в началото на своя мандат и новият министър на културата д-р Петър Стоянович беше прекалено деликатен в оценките си за завареното наследство във ведомството, определяйки го като много по-тежко и по-сложно, отколкото самият той е очаквал. Като подсказа, че всяка папка, която отваря, е като една малка матрьошка с “натрупани и отлагани проблеми”. А след като си позволи да разкритикува остро Вежди Рашидов за бакиите около “българския Лувър” и той не му остана длъжен, като го уличи в “казани от сърце доста лъжи и разминавания”.

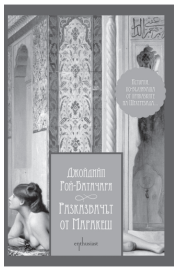
Нещо повече - Вежди не пропусна злобно да изрази и своето разочарование от това, че вместо преди години да замине за чужбина, където е могъл да стане велик художник, той е останал в България и е приел министерския пост.

Може би ако той не беше набил столичния полицай и не беше срещнал приятеля си Бойко Борисов, нещата наистина са щели да се развият в друга посока и той ще да е станал един “нов Пикасо” или един “балкански Роден”!! Но тогава пък нямаше да има “Български Лувър”, нито “нов Стамболов” и “български Берлускони”. Както се казва - неведоми са пътищата човешки.

ПЕГАС Редактор Борис Данков



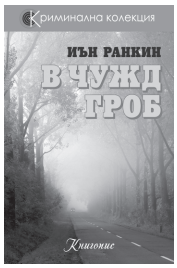
## Лавица



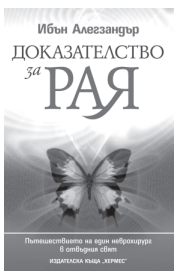
**“РАЗКАЗВАЧЪТ ОТ МАРАКЕШ”** от Джойдийп-Рой Батачаря издава “Ентусиаст”. Всяка година разказвачът Хасан събира слушатели на прочутия градски площад на Маракеш, за да сподели с тях онова, което знае за млада двойка чужденци, изчезнала неизвестно как преди години. Различни свидетели разказват и за своите срещи с мистериозните влюбени, но историите им в някои случаи се припокриват, в други - си противоречат напълно. В сблъсъка на позиции и мнения става ясно, че братът на Хасан е в затвора по обвинение, че има общо с изчезването на чужденците. И възниква въпросът дали разказването на тази история е опит да се открие истината, или желание да се изгради един мит около ужасяващо престъпление. “Разказвачът от Маракеш” се опитва да стигне до корените на мистерията.



**“ИМПЕРАТРИЦАТА НА СЕДЕМТЕ ХЪЛМА”** от Кейт Куин издава “Сиела” в превод на български на Емилия Ничева-Карастойчева. Мощната, просперираща и разрастваща се Римска империя достига своя зенит при управлението на император Траян. Нетърпеливият и амбициозен Викс е бивш гладиатор, който се завръща в Рим, за да трупа богатство. Колебливата и свободолюбива Сабина е дъщеря на един от сенаторите, която жадува за приключения. Сабина и Викс са едновременно любовници и врагове, но това, което най-силно ги обединява, е привързаността им към Траян. Безскрупулно амбициозната императрица има свои планове за съдбата на Сабина. А нейното протеже и смъртен враг на Викс - Адриан, вярва фанатично в пророчество, според което той трябва да бъде следващият владетел на великата Римска империя.



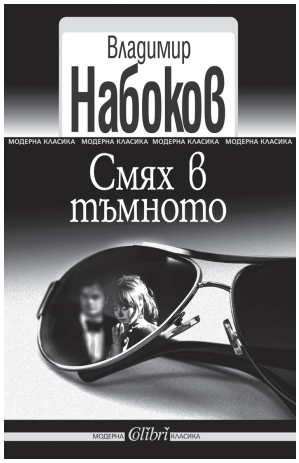
**“В ЧУЖД ГРОБ”** от Иън Ранкин е от “Криминалната колекция” на изд. “Книгопис”. Авторът посвещава книгата на своя добър приятел - певеца Джаки Левън, починал през 2011 г. Заглавието умишлено напомня неговата песен “Под чужд дъжд”, на която е отредена ключова роля. Макар и вече пенсиониран, своенравният детектив използва законова промяна, за да се върне в полицията като нещатен сътрудник. Някои не са очаровани от завръщането му, при това не само заради прочутото му пренебрежение към полицейската йерархия. Ребус попада на забравен случай с изчезнало момиче край една от големите шотландски магистрали. В този район още няколко момичета са имали същата съдба, но никой не желае да търси връзка между отделните “неразкрити” случаи, освен инспектор Ребус...



**“ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА РАЯ”** от Ибън Алегзандър издава ИК “Хермес”. Авторът, известен неврохирург, никога не е приемал сериозно съществуването на Бога и живота след смъртта. През 2008 г. обаче се случва нещо, което променя напълно представата му за света. Неврохирургът се разболява от рядка форма на менингит и изпада в кома. След седем дни се събужда, за да разкаже за едно невероятно преживяване. Ученият твърди, че е общувал с Твореца и е видял рая. Медицинската общност разглежда историите на хора, докоснали се до смъртта, като резултат от несъзнателна мозъчна дейност. В случая с Ибън Алегзандър обаче подобно обяснение е невалидно: вследствие на болестта мозъкът му не е функционирал. Може ли смъртта на тялото и мозъка да не означава край на съзнанието, както смята науката?

# „Смях в тъмното“ - жесток шедьовър

## Романа на Владимир Набоков, написан преди 80 години, издава ИК „Колибри”




Имало едно време в Берлин, Германия, един човек на име Албинус. Той бил богат, почтен, щастлив. Един ден напуснал жена си заради млада любовница. Обичал, не бил обичан и животът му завършил злополучно.

Още първите изречения на “Смях в тъмното” от Владимир Набоков (който ИК “Колибри” издава в превод на български на Гергана Георгиева) опитват да подскажат развръзката, но читателят не може да бъде докрай подготвен за театралния шамар на последната страница. Романът е написан първоначално на руски през 1932-1933 г. под заглавието “Камера обскура” и е претворен на английски от самия Набоков през 1938 г. заради недоволството му от качеството на превода на първото англоезично издание, излязло през 1936 г. Оттам идват и двете заглавия, с които романът е известен. “Смях в тъмното” ни запознава с нови страни от литературата игра и играта на литература, които Набоков тепърва ще развие в следващите си книги.

Камера обскура е далечна предшественица на фотоапарата и на прожекционния апарат - леща, с чиято помощ се възпроизвеждат изображения на сенки. Оттук и раздвоеността на текста между фотографското улавяне на мигове, кинематографичното представяне на отделни сцени (романът е филмиран от Тони Ричардсън) и кулминацията на финалните сценични инструкции. Представлението се играе между тези корици, в тъмното - заповядай, читателю: вратата е отворена!

“Смях в тъмното” е жесток малък шедьовър, една от онези книги... от които нищо не може да се отнеме и към които нищо не може да се добави, без да се нанесат щети, отбелязва “The London Times Literary Supplement”.

Владимир Набоков, прозаик, поет, драматург и литературен критик, е роден на 22/23 април 1899 г. в Санкт Петербург в знатно и богато семейство. В наситената със събития 1917 г. неговият баща за кратко е министър в правителството на Керенски, а когато на власт идват болшевиките, Набокови са принудени да емигрират. През 1919 г. Владимир Владимирович постъпва в университета в Кеймбридж и го завършва през 1922 г. През март същата година в Берлин, по време на покушение на водача на партията на кадетите Павел Милюков, загива бащата на Набоков, прикрил Милюков от куршум на монархист. 20-те и 30-те години прекарва в Берлин, после бяга в Париж с жена си, еврейката Вера Слоним, и сина им Дмитри, а през 1940 г. се местят в САЩ.

Публикува множество романи, сред които на най-голяма известност се радват “Покана за екзекуция”, “Машенка”, “Защита Лужин” от написаните на руски език, а от създадените на английски - “Лолита”, “Знак за незаконороденост”, “Пнин” и мемоарната книга “Памет, говори” (позната на български като “Други брегове”). Превежда на английски език “Евгений Онегин” и “Герой на нашето време”. През 1961 г. се установява с жена си в Швейцария. Владимир Набоков умира на 2 юли 1977 г. на 78-годишна възраст в Лозана.

## Проза

# За любовта отвъд стереотипите




След пътя на чудесата Ади, любимката на хиляди читатели, героиня от книгите на Ивинела Самуилова “Животът може да е чудо” и “Ако животът не е чудо”, сега поема по път, който вълнува всеки от нас: пътя на любовта.

За да открие любовта, Ади ще трябва да прозре отвъд мита за “идеалния” партньор - онзи нереален, но непременно “някой подобър”, който ни чака зад ъгъла. Да мине отвъд издигнатата в култ роля на секса като основен фактор за щастието в отношенията. Да надскочи лозунгите на съвременното потребителско общество от типа на “защото го заслужавате”, с които автентичното чувство се подменя с удобството. Да потърси любовта отвъд навика и сигурността.

Всяка жена копнее за романтика, но често именно очакванията ни пречат да разпознаем истинската любов. Успеем ли обаче да надскочим клишетата и да погледнем дълбоко в сърцето си, едва тогава ще открием любовта. И светът ще стане по-ярък. И нищо вече няма да е същото...

В характерния си стил, със забележителна лекота, Ивинела ни провокира да погледнем дълбоко в себе си, за да открием вътрешните бариери, които сме издигнали срещу любовта.

С невероятно чувство за хумор и самоирония авторката ни подтиква да погледнем отвъд стереотипите за любовта и захаросаните представи за принца на бял кон, който ще ни поведе към залеза. Много често в преследване на въображаемото щастие - пропускаме възможното.

В търсене на идеалния партньор - изпускаме подходящия. В очакване на романтичната връзка - пренебрегваме истинския съюз.

## Феномени

# 37 застрашени места... можем ли да ги спасим?




Хипнотичният град на инките Мачу Пикчу, скътан в планините на Перу, е преоткрит и включен в Списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО през 1983 г. Към днешна дата отдалечеността му не е пречка за ентусиазираните тълпи, достигащи до 2500 души дневно, които рискуват да го погубят под краката си. Националният парк “Глейсиър” е отдавна познат със зашеметяващата красота на ледените си полета, но в рамките само на нашия живот глетчерите в него ще изчезнат заради глобалното затопляне. В биозаливите на Пуерто Рико хората плуват в трептящото от биолуминесценция море, но утайката, причинена от строителството, убива микроорганизмите, които създават този загадъчен блясък. И докато пишем тези редове, изброените места - заедно с много други, биват безвъзвратно променяни - от климата, от екологични фактори, от прекомерна експлоатация и по естествени причини.

Ще ги има ли утре Националният парк “Йелоустоун”, Мъртво море и островите Галапагос? Можем ли да спасим от изчезване делтата на Дунав, Земята на масаите в Кения и бореалната гора във Финландия? Какво трябва да се направи, за да остане Венеция над водата? Въпроси, на които новото издание на издателство “Вакон” - “Изчезващите дестинации” от Кимбърли Лисагор и Хедър Хенсън дава отговор. Книгата е съкровищница на географските чудеса и пътеводител сред 37 застрашени от изчезване места, описани по неповторим начин и с особен ракурс: какво води до тяхното унищожение и какво се прави за спасяването им.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

# 60 платна на Величко Коларски

## Юбилейна изложба на известния художник на „Шипка” 6

Жизнен, работещ художник, той предлага на зрителя ретроспекция на своето творчество в шейсет живописни платна, в които властва пейзажът. Творбите са рисувани в последните 40 години. Известен майстор в жанра, който и до днес го привлича най-силно, Величко Коларски (р. 1928 г.) пресъздава природата с цялото ѝ многообразие от състояния и цветове. Пейзажите, въпреки естественото звучене, не са





рисувани от натура; те са обобщаващи, имагинерни, повече състояние отколкото образ от реалността. Къщи, сякаш пораснали сред дърветата, говорят за копнеж по единение с природата, за хармония и покой, отбелязват от СБХ, в чиято галерия на ул. “Шипка” 6, ет. IV, е подредена изложбата до 30 юли.

“В стилово отношение картините на Величко Коларски показват известно разнообразие, но в пределите на избрания от него реалистико-импресионистичен маниер на изграждане на колорита и пространството. Някъде виждаме по-смели тонални обобщения, стигащи до условността на декоративното начало, другаде са налице постимпресионистични (сезанистки решения)”, пише за последната му самостоятелна изложба през 2004 г. проф. Чавдар Попов.

Величко Коларски посвещава много години на художествената критика и историята на българското изобразително изкуство. Така изучава и осветлява пътя на пейзажната живопис и историята на художниците пейзажисти в книгата си “Българската пейзажна живопис”. Почти 20 години (60-те и 70-те години) Величко Коларски работи в НХГ и завежда отдела за съвременно българско изкуство. След това е научен сътрудник в Института по културата при БАН и Комитета за изкуство и култура; организира и ръководи поредица представителни изложби на българското изобразително изкуство в различни европейски страни.

# Млади автори гостуват на „Ракурси”

“Приказка без край?” е изложба на млади творци в галерия “Ракурси” (ул. “Хан Крум” 4а), която ще продължи до 31 юли.

Изложбата е част от ежегодните летни проекти, които галерията организира съвместно с художничката Явора Петрова и които представят млади художници. Идеята на проекта възникна от гражданските протести през февруари и беше концентрирана около политическите, икономическите и екологичните проблеми, породили протестите и желанието на младите хора за промяна, научи ДУМА от куратorката Румяна Йонева.

Авторите бяха поканени за участие в началото на април - преди изборите, с идеята да покажат своята представа за проблемите и бъдещето чрез средствата на визуалното изкуство. Участниците в проекта - младите художници Велислава Гечева, Велико Маринчевски, Зоран Георгиев, Кристина Иробалиева и Свилена Колева, и Явора Петрова, променяха многократно и до последно своя замисъл и творби, посочва Йонева.

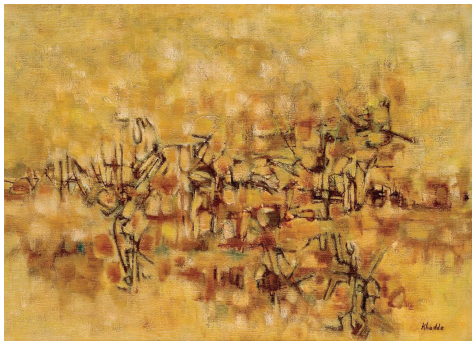
Представени са живопис, инсталации, обекти и рисунки, които директно или метафорично показват тежкото състояние на държавата, корупцията, липсата на общ език между протестиращи и управляващи, духовната и моралната криза на обществото. Изложбата ще продължи след лятната ваканция на галерията, до 9 септември.



Кристина Иробалиева



Явора Петрова



# Картини на Мохамед Кадда в НХА

Творчеството на Мохамед Кадда (1930-1991) е потопено във вековните национални традиции на арабската духовност и на арабската култура и заедно с това е открито към модерното изкуство и е оплодено от него; то ни се разкрива ту сурово, ту нежно; ту фигуративно, ту абстрактно; ту драматично, ту лирично. И това не е случайна или неясна еклектика - тъкмо напротив, отбелязва проф. Чавдар Попов. Изобразителните опуси на един от най-известните алжирски художници свидетелстват за органичното единство и за постигнатата цялостност на пластичния мироглед на автора. Това творчество представлява своеобразна сплав от житейски опит, от акумулирани познания, от автентичен природен талант и е плод на преплитане на индивидуална, родова и национална съдба, допълва проф. Чавдар Попов.

Кадда е художник, за когото сякаш няма тайни или недостъпни области, отвъд които или през които да не се вгледа неговото зорко и жадно за познания око. Той е в състояние да надникне в най-потайните кътчета на вътрешното “Аз” и същевременно да изрази социалните тежнения на времето, да се любува на красотите на пейзажа или на изящството на женското тяло и заедно с това да откликне на императивите на времето, да “забрави” себе си в името на социалната справедливост, посочва проф. Попов. Изложбата, посветена на 50 г. от независимостта на Алжир, продължава до 31 юли в галерия “Академия” на НХА.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

# Фламенко, джаз и фюжън на връх Перелик

## Петър Славов води звездата Майк Морено за първи път в България




На 26 и 27 юли за осма поредна година на родопския връх Перелик, над Смолян, ще се проведе Перелик еко джаз фестивалът "The Sound fo Silence". Това е единствения по рода си фестивал в България на 2191 метра надморска височина, на втория по височина връх в Родопите, в напълно естествена среда, на сцената на Мечата къща. Той продължава традицията от минали години, но предлага нова форма и различна насоченост. Като събитие е част от националния културен календар и става все по-популярен. Оригиналният бит и култура на региона, вековната фолклорна и песенна традиция като продължение на орфическите традиции придават особена атмосфера на мястото. През изминалите години събитието, организирано от Перелик Инфраструктурна компания се радва на голям обществен интерес и е подкрепяно от посолството на САЩ в България, Гьоте-институт, Италиански културен институт, Атлантическия клуб и др., научи ДУМА от Павлина Величкова, артистичен директор на проявата.

Идеята на фестивала е през юли всяка година в сърцето на Родопите да се осъществява общуване не само с природата, но и между творци и публика. Инициаторите предлагат еко идеята като начин на живот, като отношение към природата и състояние на духовността. Изборът на джаза като водеща линия е провокиран от факта, че импровизацията е най-висшата форма на творческо вдъхновение и изпълнителско майсторство, дава свобода и простор на мисълта. Основната идея е за маскимално сливане на артисти и публика с естествената природна среда и творчество, представящо полета на мисълта и красотата на звука в неподправената акустична среда на планината.


Майк Морено

Тази година първата фестивална вечер е диджей найт на нашумелия диджей Браун шугър, популярен и като един от елитните ни музиканти, който свири с Белослава и редица от известните ни групи.

Във втората вечер от 20 ч. среща под върха си дават млади, талантливи музиканти и звезди от световните сцени, ще се преплитат етно, фламенко, румба, джаз и фюжън. В проекта на Никола Горялов, студенти от Лятната музикална академия на НБУ, завършили майсторски класове при Милчо Левиев, Петър Славов, Аарън Голдбърг, ще пренесат традицията на родопските песни в единение с джаза и ще представят част от авторските си композиции. Атрактивната формация "ДелПадре" ще ни пренесе с китарите си под звездите в завладяващия ритъм на фламенкото, румбата и джаза.

Проблясъците на огньовете ще съпътстват инвенцията на триото на Петър Славов - басистът, който покори световните сцени с имена като Джо Ловано и Куинси Джоунс. По негова покана, между световните си турнета, за първи път в България пристига изключителният китарист Майк Морено, свирил със знаменити музиканти. Към триото на Петър Славов се присъединява и един от най-елитните ни барабанисти - Димитър Семов. Звездно трио под звездите на Перелик ще представи авторска музика - съвременен джаз с елементи на рок, както и музика на Бьорк, Орнет Колман и др.

Гости на фестивала са и музикантите от сръбската фюжън-джаз формация от Ниш - "Ейот", едно от нашумелите имена в европейската музика. С издадени дискове в САЩ и Германия, с участие в престижни фестивали "Ейот" са музиканти, жадни за свеж звук, които смесват културата на джаза и изтънчеността на класическото пиано с елементи от фолклора на Източна Европа и леко загатване на електронен фюжън.


Снимки АРХИВ НА МУЗИКАНТИТЕ

Петър Славов

Като част от фестивалната програма на върха ще бъде представена изложбата на Ан дьо Колбер Христофоров, известна художничка, родена във Франция. Тя е от потомствена благородна фамилия, представител на френско-българско семейство в Париж. Неин съпруг е известният медик-гастроентеролог проф. Боян Христофоров, с когото живеят във Франция. През 1994-а Ан дьо Колбер приема българско гражданство. От 1986 г. Ан дьо Колбер има участие в множество колективни и самостоятелни изложби. Нейни картини са експонирани във Франция, България, Финландия, Того, Германия, Бразилия... Има престижни отличия.

## Румяна Попова поднася „Македонска китка"

Румяна Попова поднася на любителите на фолклора "Македонска китка" с едни от най-популярните песни от тази фолклорна област. Звездата на "Диапазон рекърдс" е готова и с видео към проекта и то вече се върти в ефира на FEN TV Full HD и FEN Folk TV. Изпълнителката е съчетала две от най-обичаните композиции - "Цветините очи черешови" и "Мариче ле, лично девойче". Аранжиментът на китката е дело на Милан Завков. Видеото, режисирано от Ненчо Касъмов, е заснето в комплекс "Царско село". Хореографията е на ансамбъл "Бул ритъм". Гримът е дело на Биляна Симеонова, а прическата - на Стелияна Младенова, научи ДУМА от Петя Щилиянова.

"Избрах точно тези песни, защото те са емблематични за македонския край и са обичани от различните поколения българи. Аз самата винаги ги изпълнявам на всяко мое участие и виждам колко им се радва публиката", сподели талантливата изпълнителка.


Снимка "ДИАПАЗОН РЕКЪРДС"

## Рут Колева се отправя към Изтока

Няколко месеца след издаването на EP-то си "Future Sweet" на японския музикален пазар, Рут Колева получи покана за пътуване до Страната на изгряващото слънце. Интересът към музиката на Рут в Япония е голям и местната музикална компания "Sweet Soul Records" предложи на певицата да направи три концерта в Токио на 3 август, научи ДУМА от Весела Венчева.

В японските си изяви, освен познатите вече за меломаните там песни от "Future Sweet", Рут ще включи и много музика от предстоящия си нов албум, който е записан и в момента се мастерира в Холандия, а през есента ще бъде представен и издаден в България и над 10 страни в световен мащаб.

Лятото ще срещне Рут и с публиката в още една азиатска страна - Индонезия. След няколко позитивни ревюта за "Future Sweet" в специализирани сайтове за соул и джаз музика и силни онлайн продажби в страната, логичното продължение е пътуване и концерт на остров Бали. В Индонезия музикалната сцена и пазарът са изключително развити и интересът към качествена чуждестранна музика е не по-малък от този в Япония, където много изпълнители пускат отделни издания на свои албуми и дискове.


Снимка ЛИЧЕН АРХИВ


Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

## „Ахат" с нов видеоклип

Група "Ахат" представи новия си видеоклип към парчето "Пролетно утро" в шоуто "Денис и приятели" по БНТ1. Песента е пилотен сингъл от предстоящия нов албум на легендарната метъл група, озаглавен "Ахат" 1986-2013". Режисьор на видеото е Николай Павлов (работил още по видеа на Миро, Поли Генова и други; режисьор и на шоуто "Денис и приятели"). Снимките са осъществени на различни места в София, както и на Витоша. Освен музикантите от "Ахат", в клипа участват и сексапилните момичета от шоуто "Денис и приятели", които се превъплъщават в древните и митични самодиви. Музиката и текстът са на Божидар Главев, а аранжиментът е на група "Ахат".

Новият албум е дългоочакван наследник на вечната класика "Походът" и както подсказва и заглавието му, съдържа всички парчета, които групата е написала и записала от 1986 г. до днес. Сред тях са добре познати на феновете песни като "Монолог", "Девиз" и "Там", както и все още неиздавани записи като "Късно е", "Предай нататък" и "Полет". "Ахат" 1986-2013" се очаква да излезе на музикалния пазар съвсем скоро, научи ДУМА от Мая Драганова.

**Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА**

# 2 Съвременното битие на българската драматургия

## ✓ Новите имена - различно мислене и визия за театър
## ✓ В капана на въображението, или животът като сън

Светлана ПАНЧЕВА

През изминалия сезон се случи и едно наистина забележително събитие - на сцената видяха реализирани своите пиеси трима дебютанти в драматургията. Новите имена, а и новите виждания за театър, се откриват в пиесите на журналиста и театрален критик Ирина Гигова в "Последната тайна на Фреди" в театър "Възраждане", постановка на Съни Сънински; на Калина Попянова в "Гарванът" в Театър 199, поставена от Бина Харалампиева, и на Ясен Василев в "Зазиданите" в Младежкия театър, постановка на Тея Сугарева. Онова, което обединява трите пиеси, е стремежът да се създаде максимално изчистена от реалии среда, ситуирана на границата между реалното и въображаемото, където битуват колкото възможни, толкова и измислени герои, ситуации, срещи, конфликти, тайни, мистерии и мистификации. И ако в "Последната тайна на Фреди" Ирина Гигова, предизвикана от идеята за възможна връзка между фронтмена на "Куин" Фреди Меркюри и легендарния балетист Рудолф Нуреев, изгражда напрегнатата и драматична ситуация на тяхната въображаема последна среща, в която двамата прочути аутсайдери решават да манипулират медиите и обществото, като сътворят собствената си легенда, то Ясен Василев в "Зазиданите", предизвикан от обемните тематични полета на жанра "мистерия", поставя своя герой - писателя Бастиан Бертело, сред загадъчните и страховити същества, шумове, сенки, стъпки, шепот и лица по прозорците, бродещи в привидно спокойната къща в провинцията, която е купил, за да спре да пише и да започне живота си отначало.



*Христо Ушев и Яна Бобева в "Зазиданите" от Ясен Василев в Младежкия театър*

В дебютната пиеса на Калина Попянова "Гарванът" изходната ситуация на завинаги обвързаните от полярното чувство "любов-омраза" брат в инвалидна количка и разяжданата от вина сестра, също е на границата на реалното и въображаемото. Един-единствен миг от миналото променя живота на двамата герои и ги свързва завинаги. Сестрата говори винаги за времето преди "онзи миг", а братът - за времето след него. Всекидневието е протяжно и повтарящо се и само нюансите на сивия цвят отбелязват безкрайната върволица от дни, чрез които времето се превръща в безвремие. Третият герой в това безвремие е гарванът - символ на вечната самота и вътрешната пустота на душата, на призоваваната и отпращана милиони пъти спасителна смърт. Така и в трите пиеси авторите решително, но и майсторски смесват реалност и въображаемо, възможно и желано, превръщайки ги в равностойни форми на битие, в които животът изглежда като сън, а и сънят изглежда като живот. Възможен изход от тази, в повечето случаи кошмарна и предизвикваща лудост, болка и страдание смес е стремежът за бягство и от живота, и от съня. В "Гарванът" Калина Попянова вижда това бягство като полет: "Някои казват "времето лети", други "летя от щастие ", трети "късметът отлетя"... Откакто свят светува, човек мечтае да се освободи от жестокото притегляне на земята. И нито балонът, нито самолетът утоляват тази жажда. Това е нашата същинска драма. Вероятно затова вселенатата се е смилила и ни е дарила с умението да мечтаем, страдаме, сънуваме, обичаме. Така лети човекът", казва тя.



*Яна Бобева, Христо Ушев и Йордан Ръсин в "Зазиданите" от Ясен Василев в Младежкия театър*



*Теодора Духовникова и Калин Врачански в "Гарванът" от Калина Попянова в Театър 199*



*Възможната среща между Фреди и Рудолф - Свежен Младенов и Георги Златарев в "Последната тайна на Фреди" в театър "Възраждане"*



*Двете лица на Фреди Мъркюри - Свежен Младенов и Анатоли Лазаров и в "Последната тайна на Фреди" в театър "Възраждане"*

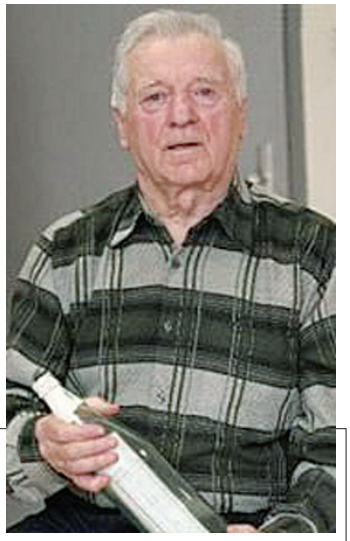
В "Зазиданите" Ясен Василев го усеща като безмилостно изтичане на времето, убеден, че "не е спряло времето, защото знаеш, време няма, а само илюзия за ритмичното отмерване", ефимерна граница между измислицата и реалността. В "Последната тайна на Фреди" Ирина Гигова поставя абсолютно равенство между живот и сън, убедена, че бягство или изход са напълно невъзможни. Възможно е единствено съществуването в измисления от самия теб свят на желаното.

И накрая непременно трябва да се отбележи, че другата страна от забележителното събитие на тези три стойностни драматургични дебюти е адекватното им и също така стойностно раждане на сцената в работата на Съни Сънински и актьорите Свежен Младенов, Анатоли Лазаров и Георги Златарев в "Последната тайна на Фреди", на Бина Харалампиева и актьорите Теодора Духовникова и Калин Врачански в "Гарванът", на Тея Сугарева и младите актьори Йордан Ръсин, Деница Петкова, Яна Бобева и Христо Ушев в "Зазиданите".



# Дължността

# „ОТВАРАЧ НА ОКЕАНСКИ БУТИЛКИ” още е на мода



**Нептуновата поща разпраща послания за мир, дружба или помощ от незапомнени времена, а д-р Георги Икономов е вписан в Книгата на Гинес**

Възможно ли е в XXI век - във времето на господстващите нови технологии, някой все още да изпраща послания в бутилка? Да споделя мъка и радост, да търси нови приятели или изгубена любов - чрез писмо, хвърлено във водната бездна. Звучи невероятно, но е факт. И днес се намират ентусиасти, които го правят. Затова говорят десетки примери от миналото досега.

Малко момиче от Великобритания, което на шега пуска бутилка с послание в открито море, не подозира, че тя ще пътува толкова дълго. Писмото пристига през 2006 г. в Австралия, като изминава разстояние от 14 480 км!

Друг случай разказва за капитан от Шотландия, който намира писмо, пътувало 98 години, съобщава агенция ИТАР-ТАСС. Бутилката е открита от Андрю Липер, капитан на риболовен кораб, край Шетландските острови. Предишното най-старо намерено писмо в бутилка пътува с пет години помалко - 93 г., открито е от моряк от същия риболовен кораб.

- Това е удивително съвпадение, възкликва невярващо капитан Липер.

Новата находка е регистрирана веднага в Книгата на рекордите на Гинес. Посланието обещава награда за този, който го намери. Бутилката е хвърлена в морето на 10 юни 1914 г. от капитан Браун от Глазгоу с научна цел - изследване на морските течения край брегоете на Шотландия.

Неотдавна световните медии съобщиха и за един канадец, пуснал в океана над 5000 съобщения. Две десетилетия Харолд Хакет хвърля бутилки в Атлантика с надеждата да се свърже с хора от другата страна на океана. 58-годишният ентусиаст не предполага, че ще има отклик на писмата си, но от 1996 г. насам той получава над 3100 отговора. Във всяко съобщение Харолд посочва име и адрес за връзка и резултатът - пишат му хора от цял свят.

- За Коледа пристигат най-малко 150 картички, разкрива канадецът, който е категоричен, че ще се занимава с необикновеното си хоби и занапред.

А в Балтийско море вадят писмо в бутилка, плавала почти четвърт век, съобщава АФП. Бележката е намерена на морския бряг от 13-годишно момче от Калининград. То забелязва бутилката бира, когато се разхожда на плажа в близост до града. Текстът е на немски и баща му го превежда. Подписан е от петгодишния Франк Уесбек, който е приложил и адреса си в Германия. Датата на написване на писмото е 7 септември 1987 г. После русначето решава да се свърже с германския автор, написал писмото преди 24 г. Руски журналисти откриват Уесбек - вече 29-годишен, женен банков служител. Той признава, че наистина е пуснал посланието в морето преди толкова време, но едва си спомня за случката от детството си. Двамата герои в крайна сметка успяват да разговарят чрез видеовръзка.

“Писмо в бутилка оцелява 97 години” - информира известен таблоид, дело на Селина Прамстолър и Тили Еспър, които на 30 юни 1915 г. написали кратко послание по време на пътуването си до увеселителен парк в Мичиган. Момичетата хвърлят писмото в близка река. Бутилката обаче се оказва твърде тежка, за да отплава към океана, и потъва. Местен рибар я открива на дъното на водния басейн.

Друг случай показва как писмо в бутилка се връща в Австралия след 76 години. Новозеландец намира писмото с дата 17 март 1936 г., когато бяга по плаж в Нова Зеландия през миналата година. Откривателят дори успява да намери наследник на човека, изпратил посланието в морето. На хартията пише: “В морето. Моля, който намери тази бутилка, да предаде писмото, както и кога и къде е намерено, на следния адрес...”

- Кой знае къде е била. И колко ли пъти е обиколила света, така и няма да узнаем - споделя Джеф Флъд, който намира бутилката.

Той започва да издирва автора, но разбира, че е починал четири години, след като пуска писмото по вълните. Обаче има късмет да открие неговия внук, който никога не е виждал дядо си.

- Сега тази бутилка е единствената ми връзка с моя дядо. Нейната история е невероятна - убеден е внукът Питър.

Бутилката ще бъде дарена на Морския музей в Нова Зеландия.

Сърфисти от хърватски клуб откриват бутилка с любовно писмо, изпратено през 1985 г. от Канада. Хартийката е забелязана сред отпадъците, докато спортисти чистели плажа при устието на река Неретва.

“Мери, ти си наистина чудесен човек. Надявам се да продължим връзката си. Казах ти, че ще ти пиша. Завинаги твой приятел, Джонатан. Нова Шотландия, 1985”, пишело в писмото. То било облепено с тиксо, за да не пострада и да се запази текстът.

Известни са данни, че бутилковата поща се използва също в някои индонезийски острови и къде ли още не.

Казват, че изобретателят на този метод за съобщения, е гръцкият философ Теофраст, който през 310 пр.Хр. хвърля на Гибралтар няколко запечатани съда с бележки, за да докаже, че водата в Средиземно море постъпва от Атлантическия океан. След няколко месеца един от съдовете е открит край Сицилия. Оттогава са познати много случаи за използването на бутилковата поща. В мореплаването има стотици истории, когато писма в бутилки се оказват единствените сведения за съдбата на изчезнал кораб и пасажерите му. Учените се връщат към този способ на изследване на океана едва през XVIII век. През 1837 г. немският хидрограф Хайнрих Бергхаус разказва историята на 21 бутилки и показва на карти примерните им маршрути. След две години е съставена карта на плаването на 97 бутилки. В Русия изследвания на теченията с подобна цел се правят от 1907 до 1912 г. в хода на изучаването на Японско и Охотско море, когато зад борда са пуснати повече от 10 000 бутилки.

След появата на спътниковите системи бутилковата кореспонденция бележи спад в употребата си, но през осемдесетте години при изучаването на сезонните изменения на теченията край брегоете на Великобритания и Ирландия от Националния институт по океанография са запратени във водите 6000 пластмасови плика с бланки на различни езици. Който съобщи за тях, получава награда.

Първооткривателят Христофор Колумб на път към Индия изпраща послания на испанската кралица Изабела в бутилки. Някои от тях - гонени от теченията, са намерени и доставени в двореца на нейно величество. Една от бутилките е извадена в Гибралтарския пролив през 1852 г. от капитан на американски кораб. В Англия съществува закон, според който всеки, който се осмели самостоятелно да разбие извадена от морето или намерена на брега запечатана бутилка, го чака смъртно наказание. За целта е учредена длъжността “отварач на океански бутилки”. Първи отварач в двора на кралицата става лорд Томас Тонфилд, който през първата година на своята служба отваря 52 морски бутилки.

До 1983 г. най-продължителният дрейф на бутилка се смята изпратената през 1909 г. от борда на руската канонерка “Манджур” за изследване на течения: тя е прибрана на Командорските острови през 1967 г. На 6 юни 1983 г. рекордът е подобрен: на остров Мортън е открита бутилка, хвърлена от борда на английски параход край брегоете на Австралия през 1910 г.

В наши дни така наречената Нептунова поща е популярна атракция в САЩ. Името ѝ идва от бог Нептун - повелител на морето и течащите води в римската митология. Фирми предлагат като услуга изпращането на шегаджийски SOS съобщения по поръчка. Те разпращат покани например за щур крайбрежен купон или устройват получаване на романтично послание.

**Страницата подготви Надежда УШЕВА**

## 35 000 ПИСМА ПО ВОДАТА ЗА 80 ГОДИНИ!

**Морският лекар Д-Р ГЕОРГИ ИКОНОМОВ е създател на Нептуновата поща в България. Той смята, че открива най-добрия начин да се изпращат послания до хората. Уникалните съобщения, които той адресира до неизвестен получател, са над 22 000. Всяко едно от тях е било оформено според изискванията на т.нар. Световна Нептунова поща. Правилата са следните - в запечатана стъклена бутилка е поставено писмо, написано на езика на страната, от която е пуснато. На хартията е залепена пощенска марка. В шишето има и дребна монета. Тя трябва да е в обращение в страната, където се намира изпращачът. Текстът на писмото е винаги със сходно съдържание - призиви за братство и толерантност между народите и зачитане правото на избор на религиозна принадлежност, зов за опазване на планетата чиста, приканване към мирен начин на живот. В продължение на 80 години Георги Икономов пътува и изпраща над 35 000 бутилки в целия свят, с което е вписан в Книгата на рекордите на Гинес през 1997 г.**



# Боже, какъв миш-маш забъркахме

## Монархията се изражда в тирания, аристокрацията - в олигархия, а демокрацията - в анархия



Константин ИВАНОВ

Така е постановил древногръцкият историк и военачалник Полибий (201 - 120 г. пр.н.е.) в своята "Всеобща история", и двайсет и двата века, изминали оттогава, неизменно са потвърждавали неговото прозрение. Абсолютната власт още от древността е изкушавала монарсите и немалко от тях са се превръщали в кръвожадни тирани. Класически е примерът с римския император Калигула, който управлява 3 години и 9 месеца (боже, какво съвпадение!); изисква божествени почести към себе си (е, при нас беше по-скромно - хортувахме с Господ, наричайки го свойски "Началника"!); влиза в конфликт със Сената (така са му викали на Народното събрание по времето на Калигула!); похарчва огромното завещание от 3 милиона сестерции от предшественика си Тиберий в пиршества и налудничави проекти и довежда Рим до финансова криза (какво са 3 милиона сестерции в сравнение с 4-5 милиарда лева!); провъзгласява любимия си кон Инцитат за сенатор (а Неговата овчарка Лазар Авиюп след две европейски титли спечели и световната купа на киноложко изложение в испанския град Лорка като най-умно и най-красиво куче на планетата Земя!). В 41 г. от н.е. Калигула е заклан на 28-годишна възраст (да не дава Господ!). Все пак историците му признават положителната дейност по ремонта на пътища и пристанища в Италия.

Тиранията е изкушавала и Цезар, и Нерон, и комшийския Влад Дракула, и италианския Цезар Борджия, и британската Кървава Мери. При абсолютната монархия, характерна за Европа между 16 и 18 век, цялата власт - законодателна, изпълнителна и съдебна - е съсредоточена в ръцете на монарха. Нравите на нашия континент се пооблагородяват някъде в средата на 18 век, когато на мода става просветеният абсолютизъм, най-вече във Франция, но и Прусия с Фридрих Втори, Хабсбургската империя с Йозеф Втори, Русия с Екатерина Втора.

При олигархията (от гръцки "власт на малцинството") пък е характерно политическото и икономическото господство в държавата на група хора, които изначално - и това е имал предвид Полибий - произлизат из средите на аристокрацията. Това в по-ново време са наследствени барони и графове, притежатели на големи имения, много пари, и упражняващи пълна власт над своите крепостни. А в съвсем ново, в наше време олигархията е просто власт на богатите, които сами се възприемат като елит на нацията. Трите власти в този случай се сливат в олигархично единство, за което

### няма върховенство на закона

В ежедневието това се изразява в произвол на олигархичната камарила над редовия гражданин, който, за да си гарантира някакви свободи, права и дори живота, трябва да разчита на послушание, на някаква връзка с властта, а нерядко - на чиста случайност и късмет.

Да не се връщаме към демокрацията в древността с нейните агори, колизеуми и т.н., да прескочим и най-цитираното й определение от по-ново време - на Чърчил, че е "най-лошата форма на управление, но не сме открили по-добра". Няма днешен управник, който да не се кълне в демокрацията. А напусналяят наскоро този свят либийски демократ Муамар Кадафи доведе теорията за прякото народовластие до абсолютни висоти, написвайки своята "Зелена книга" и претворявайки я на практика в Джамахирията. С малко чужда помощ на




експеримента с Джамахирията беше сложен край и се установи демокрация, изразяваща се главно в разпокъсване на територията й на трибален принцип, незатихващи стрелби и други признаци на анархията. Трансформацията на демокрацията в анархия, предвидена от древния историк, се наблюдава и в други страни от региона на т.нар. Арабска пролет. По едно време замириса на анархия и в люлката на демокрацията Елада, но богатите в Европейския съюз взеха спешни финансови мерки, за да не се разваля рахатлъкът на техните граждани, които харесват курортите по гръцкото крайбрежие.

Всичко щеше да си тече вовеки веков в руслото, очертано от Полибий преди 22 века, ако демокрацията не беше избухнала в България преди 24 години. Полибиевата система не издържа, гръмна, и от всичките тези ингредиенти - монархии, аристокрации, тирании, олигархии и демокрации - се получи един грандиозен миш-маш.

Не само за тиранин, но дори за просветен монарх не попечи да се пробва Симеон, а се задоволи с едни 4 години премиерстване и известни рентиерски щения.

Затова пък бившият бодигард на монарха ни, понесен на гребена на вълната на народната любов и станал по абсолютно демократичен път премиер, се приближи опасно плътно до представата за абсолютен владетел на държавата, подчинил и законодателната, и изпълнителната, и съдебната власт. Така у нас почти се установи

### монархия, но не просветена, а безпросветна

Най-заплетени у нас се получиха нещата с втория компонент от постройката на Полибий - аристокрацията. Формално погледнато, в България има само един безспорен аристократ - лорд Евгений Минчев. Донякъде спорен е въпросът с архонтите като Слави Бинев. Със сигурност амбициите на родния лорд не са да е олигарх, а да му се признае качеството на диктатор на модата, превъплъщение на българска почва на древноримския "съдник на изящния вкус" Петроний и по-късно писателя Оскар Уайлд. Сред архонтите ни, вече двайсетина на брой, най-известни публично са несполучилият да влезе в парламента Слави Бинев и петричкият бизнесмен Иван Кочев-Чомбе. Също и един зам.-министър на енергетиката в правителството на НДСВ, с чието име се свързва хонорарът на консултанта Доган с 1,5 милиона лева за проекта "Цанков камък". Но и тази категория български аристократи не са много убедителни като олигарси.

Тогава кои? Кои са тези олигарси, дето поне три правителства, без да се броят служебните, ги борят, борят ги "красивите и интелигентните" от жълтите павета, борят ги политолози, антрополози и разследващи журналисти. Бори ги и ги брои социологът Огнян Минчев например. Той успешно обогатява конструкцията на Полибий, като съешава олигархия с квазидемокрация, като отрочето е управление на България от 1000 семейства. Боже! Една Франция едва успя да го докара до 200 семейства, за които политикът Даладие казва през трийсетте години на миналия век, че са "господари на френската икономика и следователно на френската политика... издигат във властта свои представители и въздействат върху общественото мнение, защото контролират пресата". А ние за някакви си двайсетина години сме се обзавели с цели 1000 фамилии. "То по колко че се падне, га земеме да делиме", както казал шопът.

Друг социолог е доста по-пестелив в бройката и съвсем конкретно сочи с пръст олигарсите: Бориславова, Златев, Прокопиев, Данев, Данчев, партиите ГЕРБ и на Кунева. И тъй като няма как да проверим, поне засега, кой е поблизо до истината, а още по-трудно е да се ориентираме в българския демократично-монархическо-олигархически и все повече избиващ на анархия миш-маш, да се доверим пак на класиците.

"Когато в една демокрация малцина притежават твърде много повече от средния гражданин, тогава държавата или загива, или престава да бъде демокрация" (Жан-Жак Русо, "Общественият договор"). Това, за малцината, притежаващи много повече от средния гражданин, сме го постигнали. Оттук нататък, както се казваше в една телевизионна игра, "изборът е ваш", т.е. наш.

**Точката над И-то**

# Убедите ли народа за избори, политиците са лесни

Иво АТАНАСОВ



Фейсбук е живот, но животът не е фейсбук. Не само за повечето, но и за онези, които всеки ден сме в социалната мрежа. Който не схваща разликата между виртуалното и реалното, е осъден да обитава света на илюзиите. А когато се опита да го натрапи на другите, го чака неизбежното разочарование.

Ако се съди по реакциите във фейсбук, подкрепата за навлезлите във втория си месец антиправителствени протести е значителна. В това ни уверяват и социолозите. Само че, когато се стигне до гласуване, избирателите ги няма, както се случи съвсем наскоро на кметския вот във Варна. Уж две трети са против статуквото, пък излезе, че три четвърти са срещу промяната му. Което се доказа не със социологически сондажи или с броя на "лайкванията" във фейсбук, а с реалното неучастие в изборите. Впрочем, сходна беше картината и на проведения само преди два месеца предсрочен парламентарен вот.

Къде в такъв случай изчезва толкова категорично декларираната подкрепа? Тя не се изпарява, нито пък замръзва. Съществува си там някъде в главите на хората, но не е във вид, удобен за логаритмуване, ако си припомним този израз от часовете по математика. И целият майсторлък е да я приведеш тъкмо в такъв вид. Организаторите на сегашните протести очевидно не успяват. Те дори не разбират, че по-важно, а и далеч по-трудно, е не събарянето на правителството, а убеждаването на народа, че са нужни бързи нови избори. Ако масата избиратели станат реално, а не виртуално готови да отидат до урните, управляващите ще се озоват без пространство за лавиране. Съгласят ли се хората, политиците са по-лесни.

Само че това не се случва. И не защото протестиращите нямат канали за достъп до обществеността. Напротив, тяхното присъствие доминира не само в интернет, но и в традиционните медии. Която телевизия или радио да пуснеш, те са там. Онова, което виждаш и чуваш обаче, прилича по-скоро на художествена самодейност в различните й форми, отколкото на заявка за властта. Няма как да поведеш след себе си милиони, ако само искаш нови избори, но не казваш и дори не знаеш какво ще стане след това. Внушенията, че каквото и правителство да дойде ще бъде по-добро от сегашното, не само не са способни да мотивират и мобилизират, но и говорят за безпътица. Неслучайно протестът няма свой език и собствени послания, а се връща четвърт век назад - и с песните, и с лозунгите, и със скачането, че дори и с тикането напред на отдавна забравени физиономии. И ако е вярно, че властта се убива от медиите не с критика, а с прегръдка, това може да се окаже дваж по-вярно и за сегашните шествия по улиците и площадите. Защото, когато стоиш непрекъснато на екрана, а не можеш да формулираш теза дори за най-близкото бъдеще, старанието на една или друга телевизия не просто да те отрази, а и да ти помогне, се превръща в мечешка услуга. Хората ще тръгнат след теб не защото си пиеш кафето пред парламента или ровичкаш в лаптопа си, седнал върху жълтите павета, а ако си в състояние да предложиш не само конкретни, но и реални мерки за преодоляване на онова, срещу което негодуваш.

Социолозите, които регистрират подкрепа за протестите на две трети от обществеността, същевременно твърдят, че и в новия парламент ще влязат сегашните партии, с изключение може би само на една. Е, благодаря! Толкова усилия, за да се получи същото! Безплодна е безплатната омраза, а и онази, която може би не е безкористна. Пък и на политическия пазар няма друга стока, въпреки стотиците съществуващи партии. Вярно, предлагат се напоследък два нови проекта, но и двата десни. Което е тържество на абсурда в най-бедната страна на Европейския съюз. „Ресто! Не струва!", както би възкликнал поетът.

И докато протестът буксува, правителството трупа все повече точки. С реализацията на ангажиментите си показва, че има право, ако не да живее, поне да поживее. Разбира се, след първоначалния фалстарт този живот едва ли ще бъде щастлив. Защото у мнозина остана усещането, че са измамени, и оттук нататък всичко ще им се вижда черно, колкото и да е бяло. Ако хванеш партньорката си в изневяра, след това и „Мис Свят" да стане, няма кой знае колко да й се радваш. Ще трябва да се примириш и да съжителстваш някак си, както го правят милиони и може би милиарди по света. Все ще се намери в името на какво да го сториш. Или пък ще се опиташ да намериш нов обект на любовта си. А ако не успееш, което е най-вероятно при споменатия вече дефицит на пазара, ще си седиш на „тоя пусти кръстопът", наречен Орлов мост, и хората все така ще те заобикалят. Но не защото се страхуват от теб, а тъй като те съжаляват.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

СРЕЩИ

РУСЛАН ТРАД:

# Ненавиждам израза: „Аз не мога да променя нищо”.

**Обидно и опасно е млад човек да е апатичен към събитията в страната, случващи се около него, казва студентът**

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

*Руслане, ти си със смесен произход - баща ти е сириец, а майка ти - българка? Това карало ли те е да се чувстваш раздвоен?*

- Аз самият постоянно живея в едно непрестанно питане. Трябва ли да потискам едната идентичност или не? Трябва да обичам България повече от Сирия или не? Какъв се чувствам в крайна сметка? На тези въпроси хора като мен не намират въпросите цял живот. Питането става начин на живот. Може би заради това личностите, израснали между два и повече свята, са винаги търсещи, умуващи. Това понякога предизвиква неразбиране у другите, тъй като хората, чиято съдба е да бъдат раздвоени, често се лутат в самите себе си. Но аз бих казал на хората наоколо: разбирайте! Това е прекрасно възможност да се разбере нещо различно, да си до човек, чийто светоглед е различен и повлиян от няколко култури. Препоръчвам книгата на Амин Маалуф, “Гибелни идентичности”, която е преведена и на български език. Има какво да се научи за сблъсъка между различните идентичности в човека. Тя е полезна както за хората със смесен произход, така и за всеки друг.

*Имаш много разностранни интереси. Разкажи повече за блога си, за участието си във Форума за арабска култура. Кое е любимото ти занимание сред тях?*

- Блогът ми - Интидар, се роди в един момент от живота ми, когато въпросите в ума ми относно заобикалящия свят бяха най-много. Трябва да призная, че като по-малък не съм изпитвал подобен интерес към различния си произход. Но покрай работата на баща ми, политиката винаги е присъствала у нас. Дипломацията, международните отношения, новините - това бяха редовните теми на масата, докато се хранехме, докато пътувахме и докато бяхме заедно вкъщи. Майка ми има голяма заслуга за това мое увлечение по политиката на държавите от Близкия изток, за търсенето ми на досег от изследователска гледна точка до сирийския ми произход.

Блогът, чието име означава на арабски “очакване”, изразява по най-добър начин мислите и характера ми - виждам наги съм в очакване. За промяна, за нещо хубаво, за развитие. Но, разбира се, става дума и за политика. Очакване за промяна в арабския свят и света като цяло. Имах нужда да изкажа мнението си от гледната точка на човек, израснал между България и Сирия, Европа и Азия... И започнах да пиша. Къде успешно, къде не - тепърва ще си пролича.

*А как се появи форумът?*

- През 2009 г. с няколко души арабисти, превърнали се в мои много близки приятели, създадохме неправителствената организация Форум за арабска култура. Това е начинание, към което изпитвам дълбока привързаност, тъй като е най-явният ми опит да опитам да предам различно послание от и за арабския свят. Да кажа: “Хей,там няма само войни, препасани с динамит хора и плачещи жени!” Трябва да призная, че не очаквах да имаме успех. Но се случи. Спомням си, че една от инициативите ни - изложба със снимки от арабски страни, направени от непрофесионалисти, предизвика огромен интерес. Някои от фотографиите бяха пратени от един български рейнджър, запечатал последните моменти на някои от дворците в Багдад. Те са с изключителна стойност и се радвам, че успяхме да ги покажем на публиката. За тези години участвахме във филмов фестивал, издадохме книга, направихме изложби, преведохме арабска музика на български. В момента имаме застой заради събитията в арабските страни, но това ще отмине.

Разбира се, не мога да стоя далеч и от събитията в България. Признавам - бях встрани от ставащото дълго време. Но, както се казва - някой те побутва, показва ти и другата страна. Щастлив съм, че отново започнах да пиша за събитията в България и да имам отношение към тях.

Колкото до любимото ми занимание - трябва да бъда честен и да кажа, че определено ми се занимава най-много с култура. Но това е идеализъм, от който боледувам вече години наред. В днешния свят идеализмът е попаднал под ударите на прагматизма и не можем да виним хората за това - при такава действителност, липса на социална справедливост няма как да очакваме друго.

*Каква ще е професията ти сред толкова много странични занимания. Ще бъде ли свързана с някое от тях?*

- Професията ми, според моите очаквания, е да съм журналист. Съмнявам се, обаче, че ще мога да издържам семейство с писане на статии - не и в България. Но както казах - аз съм идеалист. Очаквам да мога да изпълня своите цели. Една от тях е един ден да започна да се занимавам с преподавателска дейност, освен важно, това е и изключително благородно занимание. Вече съм водил лекции в Дипломатическия институт и си мисля, че бих могъл един ден да продължа с това занимание. Стига да успея с поставените цели. Както арабите казват: “иншаллах” - ако е рекъл Бог.

*Вълнува ли те политиката в България в този момент? А младите хора на твоята възраст интересуват ли се от нея?*

- Определено ме вълнува. Няма как да е друго, след като живея в тази страна и съм отраснал тук. Смятам, че е обидно и опасно един млад човек да е апатичен към събитията, случващи се около него. Ненавиждам превърналата се в жизнена фраза: “Аз не мога да променя нищо.” Това е чисто политическо внушение, което политическият елит в България (ако съществува) втълпява. Така заявява на младите - занимавайте се с нещо незначително, оставете политиката на нас. Истината е, че ако не се интересуваме, то политиката ще се интересува от нас. Нужни сме най-малкото на всеки четири години. Ако успеем да разберем, че всичко е в наши ръце, това ще е огромна крачка. Но най-вече българският народ трябва да възвърне едно свое качество, което загуби в годините на лутане из т.нар. преход - това е солидарността. Без нея обществото е изгубено, обречено на забвение и политиката никога няма да се вслуша в подобно общество. Впрочем преходът не е минал. Съмнявам се, че е започвал. Той няма да е факт, докато виждаме как хората се карат относно партийната принадлежност и се бият с въображаеми духове.

*Продължаваш и с образованието си, на какво ниво е то у нас. Мислиш ли да продължиш да учиш и в чужбина?*

- В момента съм трета година във Факултета по журналистика и масови комуникации в Софийския университет, уча връзки с обществеността. Смятам да продължа в тази сфера, ако се удаде възможност. Интересуват ме определено някои способи, които PR използва за манипулация. За съжаление образованието в България в момента е жертва на безхаберието. Държавата върви по инерция, без скорости, просто надолу по пътя. Не е сигурно къде ще спре хода си и това е страшно. Вече няма значение коя гимназия си завършил, защото нивото все повече се изравнява с учебните заведения в квартала. Зубрим, а не учим. Не задаваме въпроси и не ни учат да задаваме. Образованието е жертва на нашето време. Същото е положението в университетите - абсолютна апатия и липса на желание за промяна.

*Доколко е възможна успешната реализация на младите хора в България?*

- В момента безработицата е на критично високи нива. И това ми се струва, че няма да се промени скоро. Липсва добра политика, липсва социално отношение от държавата и на гражданите към държавата. Младите хора в България страдат от липсата на перспектива и бягат в чужбина. Но и тук се появява един проблем - мнозина забравят да се върнат или страната не прави нищо възможно тези хора да оставят следа след себе си. Онези, които искат да просперират, са в капан.

Младите в България не живеят, те са принудени единствено да съществуват. Съжалявам, че така песимистично размишлявам, но реалността трябва да бъде разглеждана по-добре, да бъде осъзната и да се търсят решения.



**РУСЛАН ТРАД е роден през 1987 г. в София. Завършил е Националната гимназия за древни езици и култура през 2006 г. Първоначално учи право, но после се насочва към Факултета по журналистика и масови комуникации на Софийския университет, където в момента учи трета година в специалността връзки с обществеността. Бил е лектор в Дипломатическия институт към МВнР, участвал е в проекти за междукултурен и междурелигиозен диалог. Председател е на Форум за арабска култура и създател на първия български блог за Близкия изток - Intidar.**

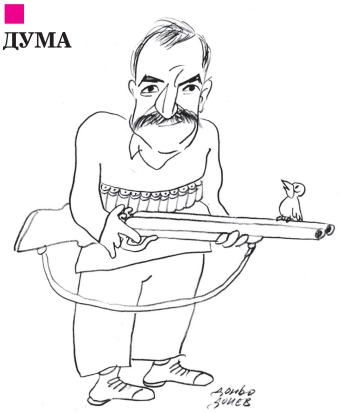
**Без солидарността обществото е изгубено, обречено на забвение**

**В днешния свят идеализмът е попаднал под ударите на прагматизма**

www.duma.bg


ДУМА

СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013



Страница на Любо НИКОЛОВ

## Горска трапеза



*Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА*

### ЯЙЦА С РИБЕН ПАСТЕТ

**За приготвянето на едно яйце са необходими 50 г филе от риба, 20 г масло, ситно счукан черен пипер, магданоз, горчица и сол. Яйцата се варят около 6 мин. Обелват се и студени се разрязват по дължина на две. Жълтъкът се изважда. Ръбът на белтъка се намазва с масло и се облепва с нарязан на дребно магданоз. Към стрития жълтък се прибавя разбитото масло и счуканата риба, която може да бъде варена, задушена, печена или пържена.**

**Получената смес се опитва на сол, подправя се с черен пипер и нарязан на дребно магданоз. Яйчените ладийки се пълнят с получения пастет с помощта на шприц.**

### КЕБАП ОТ ЗАЕК

**Предварително маринованото заешко месо се сварява. Реже се на малки парченца и се задушава. Слага се нарязан на дребно лук. Когато той стане стъклен, се прибавя брашното. Пържи се, докато брашното добие розов цвят, а лукът златист. Тогава се прибавят дафинов лист, черен пипер, доматено пюре и вино. Разбърква се няколко пъти и се залива с част от бульона, в който е врял заекът.**

Преживяно

# Отшумели величия

## И все пак, на лов, сред природата, човек като че ли става по-добър...

*Разказано от Пламен АЛЕКСАНДРОВ*

Тургенев е казал: "Ловец ли е, значи е добър човек". В епохата на Толстой и Достоевски - писатели, ходещи с кървящи боси нозе по своята земя, чиито произведения днес се опитват да разгадаят престижните западни университети, това определение сигурно е вярно.

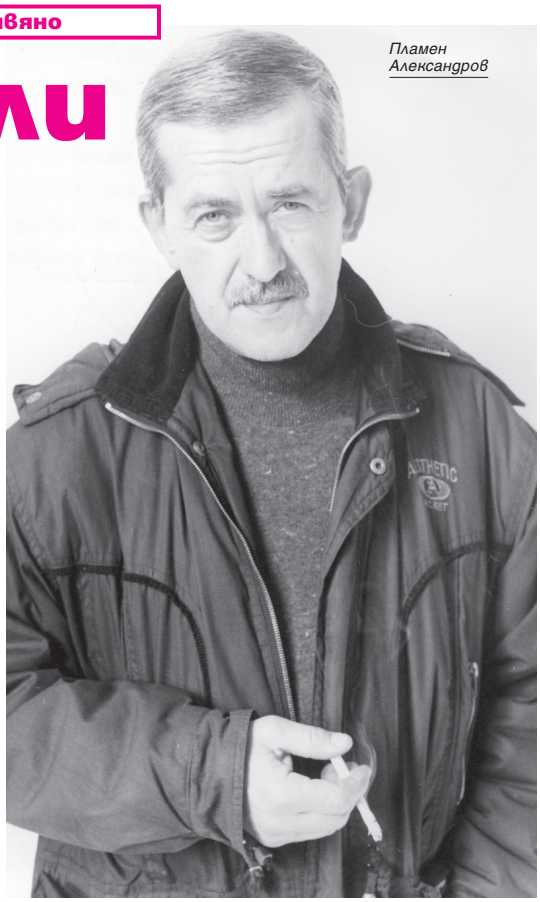
Днес демонстрираната доброта е все по-дефицитна благодарение на бедността, горчилката от унижения, предателствата. И все пак, на лов, сред природата, човек става по-добър. Може би защото и стопанствата ни, и ловът са пострадали от съответните ликвидатори, гонките стават все по-кратковременни за сметка на трапезите. Хапките, глътките, гората насреща извикват спомени за отшумели величия.

Сред тях са: Циганинът Ачо, който след сполука целува в устата глиставата си кучка Цеца, издига високо пушката си и съобщава за нея: "Това е Марийка, международна метла!" - тоест изстрелите на шишането му помитат всичко.

При риболов, улавяйки първите шаранчета от по кило, Ачо ги връзваше със сиджимка, пущаше ги във водата, сам плуваше и играеше с тях като един мургав балкански Ихтиандър.

Споменът извиква немногословния горец Арам Амиров - джигита от ансамбъла Ашашахатуни; зачул далечен кучешки лай, с жест прекъсва разговорите и казва грейнал: "Балканчо бажда!" - сиреч, кучето му е вдигнало дивеч.

От старите ловци в групата ни е останал само бай Киро-Чампи. Над осемдесетгодишен е, но първи заема пусията на чучката, очите му са като на младеж, пък и не само те - бабата му става неспокойна, когато около мъжа й се завъртят млади булки. Такъв като бай Киро е казал крилата фраза: "Не ме е яд, че съм дядо, яд ме е, че лягам с баба".



*Пламен Александров*



Карикатура Жейно ЖЕЙНОВ

*- С какво толкова те привлича риболовът?*
*- С мълчанието на рибите...*

## Полезно е да знаете

# Цветното зрение на рибите

Осветеността на водната среда до голяма степен определя двигателната и хранителна активност на рибите, а цветното зрение се използва за разпознаване на водните и растителни организми. При някои риби цветното зрение служи за рефлекторно изменяне на окраската за защитни цели.

Денонощните изменения на интензивността на осветяване са причина за вертикалните миграции на рибите през деня и нощта. За всеки вид риба съществува пределна слънчева радиация, над която условията за нея стават неблагоприятни. Тогава се спускат в дълбините и престават да се хранят. Това се потвърждава от поведението на рибите в облачно време - те съхраняват своята активност през целия ден. Между другото безгръбначните и ракообразните, които водят дънен начин на живот, не търпят преки слънчеви лъчи. Затова при изгрев слънце те напускат своите убежища и започват да търсят храна, а при първите слънчеви лъчи бързат да се скрият в дълбокото.



Именно в това се крие активното сутрешно кълване, когато едрите риби се приближават до бреговете.

От казаното дотук могат да се направят няколко практически съвета.

Риболовът при безоблачно небе и ясно слънчево време няма да бъде успешен. Дори да има кълване, то ще бъде по-скоро със случаен характер. Опитните риболовци по това време почиват в очакване на вечерното кълване. Понякога условията на водоема позволяват да се удължи риболовът след изгрева, ако се премине на сенчеста страна. По принцип по-добре е винаги да се лови на източния бряг по възможност.

Наличието на цветно зрение при рибите задължава риболовеца да се погрижи за маскировката на линията. Влакното, поводите, куките по цвят трябва да съответстват на околната среда и да се сливат, за да не плашат рибата.

Що се отнася до цвета на стръвта, трудно е да се дават съвети. може само да се обобщи практиката. Болшинството от рибите се привличат от стръв в червен цвят, може би защото повечето червеи и личинки са в такава окраска. На големи дълбочини може да се премине на стръв в жълт или зелен цвят. Жълтото по тонове е близко до червеното. А зеленото е естествено близък цвят до рибата.

Определени видове риба кълват добре на разноцветна стръв. Костурът и бабушката удачно атакуват „мартеница" - бял и боядисан в червено бял червей. Обяснението си остава загадка. Все пак има някои закономерности. В условията на слаба видимост, предизвикана от недостатъчно светлина или мътна вода, рибите по-добре забелязват или атакуват светлите примамки, а при хубава видимост - тъмните.

Доста оскъдни и противоречиви са сведенията как влияе изкуствената светлина на рибите нощем. Някои риболовци твърдят, че змиорката и шаранът се плашат нощем от светлина и затова стоят далече от брега. Към светлината обаче охотно се приближават сомът и бабушката. Бялата риба е безразлична към светлината нощем.

## Мюнхаузен е жив



*Иван Гагов*

# Мерник

Заклетият авджия и някогашен заместник-началник на полицията в Панагюрище подполковник Иван Гагов печели непомръкваща слава с точния си мерник, отървал града от голяма беля.

В местната кланица решават да колят бикове. Третият поред обаче подушва кръвта на предишните жертви и започва да беснее из двора на кланицата. Викат ловец да го застреля, но той само ранява и без това пощурялото животно. В резултат то прави невероятното - вдига еднотонното си туловище и се прехвърля през двуметровата ограда на кланицата! Започва да препуска из Панагюрище. Мачка няколко коли и сее ужас сред мирното гражданство.

Спешно викат подполковник Гагов, който с един-единствен точен изстрел поваля бика насред центъра на Панагюрище, досами трибуните, откъдето президентите обикновено честват Априлското въстание.

"На площад "Априлци" бие бици като пилци". Тъй вече славят панагюрци полицейския началник.

## Виц

*ЗНАНИЯ*

*- С това, което знам за лова, мога да напиша цяла книга - хвали се млад ловец.*

*- А с това, което не знаеш, можеш да напишеш поредица от 100 тома - отвръща му опитен ловец.*

www.duma.bg


ДУМА

СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013

# НЕПОЗНАТИТЕ РОДОПИ

**Перлата е Перперикон, но районът по поречието на Арда крие редица малко известни природни и архитектурни забележителности**



Снимки Теменужка ДИМИТРОВА

*Останки от крепостната стена и средновековната кула на Перперикон са в непосредствена близост до лагера на археолозите (вдясно)*



Владимир НИКОЛОВ

Ако още не сте решили къде да почивате това лято, или имате няколко свободни дни, посетете Източните Родопи. Този прелестен кът е последната територия, присъединена към съвременна България едва преди 100 години. Граничният район дълги години беше почти забранен за неорганизиран туризъм. Днес времената са различни, а величествената природа си остава неизменна, но и непозната. И все пак Източните Родопи не са толкова високи, като Западните и Централните, но чарът на Родопа планина успешно си съперничи с Рила и Пирин. Дори си мисля, че патриархът Иван Вазов не е написал "Великата Родопска пустиня" само защото не е посетил тази приказна планина.

Затова пък един друг български вече класик - Николай Хайтов, е написал:

"Ако ме попитат коя планина най-много харесвам, за себе си аз ще кажа: Родопа! Разбира се, Рила е красива, ала това е дива и мъжествена красота. Рила е планина за катерачи-завоеватели, Родопа - за поети и съзерцатели. Рила е частица от света, а Родопа - свят! Рила е величествен остров, Родопа - велико море!"

Моля читателите за извинение за лирическото отклонение, при това взето назаем, но го правя само за да разберат, че просто природните красоти тук са неописуеми.

Бедата на тази прекрасна планина е само в недостатъчно развитата инфраструктура и за посещението на тези чудни места и природни забележителности са необходими автомобилен превоз или организирана група с автобус. Вече все повече туристически фирми се ориентират към предлагане на пакети за представяне прелестите на този дивен край с най-много слънчеви дни в родината ни. В него липсата на море е напълно компенсирана от трите големи язовира по река Арда, сътчетани с планинските ридове.

От няколко години със съдействието на Европейския съюз се разработват проекти за трансграничен туризъм, но засега сериозна пречка в реализирането им е липсата на граничен пункт в района. В близко време предстои най-сетне да се открие такъв на Маказа и тогава местните се надяват туристическият поток от Гърция, а и от Турция да се засили.

Безспорно

## перлата на Източните Родопи е Перперикон

В годините на соца това място е смятано за средновековна крепост, разрушена през годините на турското робство. Разкопките, подхванати от "българския Индиана Джоунс" - професор Николай Овчаров, обаче доказват, че това е култово място за траките, изсечено в планината, което по-късно е служило и за крепост, отбраняваща и контролираща важни пътища към Константинопол, Беломорието и Централна Европа.

Перперикон се намира на 20 км североизточно от днешния град Кърджали, в долина дълга 10 км и широка 3-4 км и само на около 300-370 м надморска височина. Светилището е разположено на десния бряг на река Перперишка, над селото Горна крепост. Площта му е около 12 кв. км, а мегалитният комплекс е най-големият на Балканския полуостров. Светилището на траките е разположено на 470 м над морското равнище, на върха на хълм. Перперикон е един от 100-те национални туристически обекта в България.

Най-добре е при посещението му да ползвате услугите на професионалните екскурзоводи, за да разберете цялата прелест на тракийското светилище. Разкопките и изследванията доказват, че на Перперикон е било едно от светилищата на бог Дионис, но преди това обитаващото региона тракийско племе беси го е използвало за светилище на бог Загрей. Това е тракийското име на бога на веселието, за който учените смятат, че той именно е праобраз на гръцкия бог Дионис. Професор Овчаров пък нарича хората, които са живели преди траките, "цивилизацията на скалните хора". Разкопките, които се провеждат от началото на този век и които по думите на професор Овчаров ще бъдат благодатни още поне 300 години, дават доказателства, че на Перперикон се е помещавал и епископски град, където в ранните години на V век Никита Ремесиански е покръстил иначе войнственото племе беси и им е предоставил създадената от него "тракийска азбука", за да провеждат богослужения на родния си език. Свещеният хилядолетен град е унищожен от турците през 1362 г., десетилетия преди падането на двете български царства. Само след няколко десетилетия мястото напълно запустява. Едва в края на XIX в. историкът Константин Иречек пише в изследванията си на тази част от Балканите за средновековната крепост Хиперперакион (Перперикон), макар лично да не е посещавал местността.



*Туристите неспирно посещават каменната гробница в Татул, в която се смята, че може да е погребан митичният Орфей*




*Със съдействието на първия българин, извършил самотно околосветско плаване - капитан Георги Георгиев, корабът "Емона" пък е преместен по суша от Черно море в язовир "Студен кладенец" и вече повече от 30 години е една от атракциите на Кърджали*



*Джамията на седемте девойки в село Подкова е единствената в България, изградена изцяло от дърво*

Изкачването по прохода към двореца обаче изисква удобни туристически обувки, а заради големите летни горещини местните препоръчват посещенията на Перперикон да се извършват по-рано сутрин или по-късно следобед, както и през пролетта, та чак до късна есен. Панорамите от Свещения град също са внушителни.

Ако посещението на Перперикон ви връща във вековете преди новата ера, естествено продължение е посещението на прочутото

## тракийско светилище в село Татул

То пък се намира само на 15 км от Момчилград и на 28 км от Кърджали. Асфалтовият път ще ви изведе на 500 м от един от най-впечатляващите мегалитни паметници по нашите земи. Според някои учени той е от почти 6000 години преди новата ера, от края на каменно-медната епоха и по възраст е по-старо от египетските пирамиди. Комплексът се състои от древно езическо светилище и средновековна крепост. Централното място на малък връх заема гроб, изсечен в масивна канара, издялана като пресечена пирамида. На южната ѝ стена има още един гроб, също изкопан в скалата в полусферична ниша, покрита с изсечен в скалата свод. Към двата гроба води изсечено в скалата стълбище с 8 стъпала, които доказват дейността на предците ни. По съседните канари са разположени култови площадки, със стъпала и ниши, както и системи и басейни за събиране на вода или вино. Археолозите приемат, че съоръженията са изградени през ранно желязната епоха (XII в. преди новата ера). Комплексът в Татул, освен светилище на древните траки е бил и средище за наблюдение на слънцето, защото в деня на зимното слънцестоене при изгрева си Слънцето попада в специален процеп в скалата. Учените предполагат, че Татул е светилище на Орфей, а някои дори допускат, че там е и гробницата на митичния тракийски певец. В района е намерена статуетка на гол мъж, подпрял се на лира с едната си ръка, а с другата държи плектрон (лък), с който свири.

Подобно на Перперикон и тракийското светилище е преустроено в крепост по време на ранновизантийската епоха. Запазени са останките от четириъгълна кула, чийто приземен етаж е използван като водохранилище с кладенец в скалата.

Сериозен интерес сред природните забележителности

## в района е и Харман кая

- може би най-импозантното скално изсечено светилище в Родопите, което все още е непознато за широката общественост, но е посещавано и изследвано от специализирани групи дори от Западна Европа. Там е открит скален мегакомплекс, предназначен за наблюдение на слънцето и създаден около XX век преди новата ера. Светилището е разположено само на 12 км от Татул, като след отклонението от шосето пътеката преминава през прекрасна гориста местност. Подобна панорама се разкрива и от самото светилище.

Пак в този район, в землището на махала Долна Чобанка на село Равен, е и прочутата вкаменена гора, на възраст около 30 милиона години. Тя е образувана вследствие на вулканична дейност в района и е уникална с това, че само тук дърветата са прави, докато в световен мащаб подобни образувания са с повалени дънери.

В относителна близост, само на 7-8 км североизточно от Момчилград е и скалният масив "Дамбалъ". Дотам се стига по обозначен черен път през селата Груево и Летовник. В живописна местност сред широколистна гора по висок скален венец се стича изобилно вода. В подножието му е изградена чешма с няколко чучура. Съществува поверие, че в полунощ срещу Гергьовден (на 5 срещу 6 май) водата придобива чудодейна сила и лекува различни заболявания.

И все пак при разглеждането на тези природни и архитектурни забележителности не бива да пропуснете Историческия музей в Кърджали и средновековният манастир "Йоан Продром". Заслужава си да посетите и пещерата "Утробата", Дяволския мост на река Арда, средновековните крепости Моняк, Вишеград и редица други, за които любезните кърджалийци са готови да ви разкажат и да ви упътят с часове и дни. И ако не съм бил достатъчно убедителен с разказа си, моят съвет е, да се убедите сами. Защото, както казват кърджалийци, най-добре е око да види и ръка да пипне.

www.duma.bg



ДУМА

Очаквайте

## ГЛЪТКА ВИНО „MASSANDRA” ДОСТОЙНА ЗА ЦАРСКИ ПЕЧАТ



# На Еверест - още рекорди в юбилейната година

### Планината винаги ще привлича хората, мечтаещи за простор и свобода, смята Давид Лианьо Гонсалес

От най-възрастния до най-младия - всякакви хора са опитвали да изкачат най-високия връх в света. Умножиха се и екстремните спускания от “Покрива на света”. През тази година бяха отбелязани няколко любопитни рекорда, свързани с високия близо 9 километра над морското равнище връх в Хималаите.

Непал чества през май 60-годишнината от изкачването на Еверест, отдавайки почит на първите двама алпинисти, чийто успех откри пътя към цяла индустрия, която днес е критикувана от някои заради екологичните заплахи, тегнещи върху района в най-високата планина в света.

На високия 8848 м връх документирано първи се качват новозеландецът Едмънд Хилари и непалецът Тензинг Норгей. Експедицията продължава два месеца и в нея участват над 300 души, пренасящи осем тона оборудване и материали.

През 1984 г. Христо Проданов стана първият българин на Еверест. Постижението му да изкачи за първи път без кислород върха по западния му гребен остава записано в историята на изкачванията. Проданов остана завинаги под върха. Още няколко българи са се изкачвали на Еверест.

През тази година на Еверест се качи и 80-годишният японски алпинист Юичиро Миура, който стана най-възрастният мъж, достигнал най-високия връх в света. Това беше третото му изкачване там.

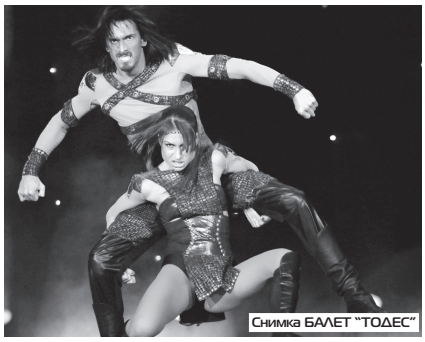
Руската звезда на екстремните спортове, 48-годишният Валерий Розов, постави пак през тази година рекорд за най-висок скок с парашут от място, точно 60 години след покоряването на върха. Той скочи от масива на Еверест от височина 7220 метра със специален костюм - крило (уингсюит, който също се нарича и летяща катерица). Костюмът дава възможност за известно маневриране и значително хоризонтално преместване.

На Еверест тази година бяха и първата жена с ампутиран крак, първите жени от Саудитска Арабия и Пакистан



и първата жена, изкачила върха два пъти за един сезон. Мексиканският планинар Давид Лианьо Гонсалес, който стана първият покорител на Еверест два пъти в един сезон, разказа за осъществяването на дългогодишната си мечта на пресконференция в Мексико в четвъртък. Планината винаги ще привлича хората, мечтаещи за простор и свобода, според алпиниста.

## Балет „Тодес” идва с нова солистка




*Камила Вахаева и Павел Волосов*

За първи път, при това на българска сцена, балет “Тодес” ще представи новата си солистка. Главният хореограф на балета Алла Духова все още не е обявила името на заместничката. Поводът е прекрасен. Примата на балета Камила Вахаева е бременна. Баща на детето е солистът на “Тодес” - Павел Волосов. Освен Вахаева и Волосов в трупата има още щастливи двойки.

Само 6 месеца след турнето си в България, най-авангардният руски балет отново ще гастролира у нас по покана на “Дегрис ивентс” - във Варна на 5 август от 21 ч. в Летния театър и в Бургас на 6 август от 21 ч. в Летния театър. Край морето гостите ще представят последната си и най-успешна програма, изпълнена на три континента - “Attention”. Огромен интерес има от страна на чуждестранни туристи, които правят заявки за билети към българските туроператори, научи ДУМА от Светла Русева. Билети се продават в мрежата на Ивентим, на касата на ДКС-Варна и на ДТ “Адриана Будевска” в Бургас.

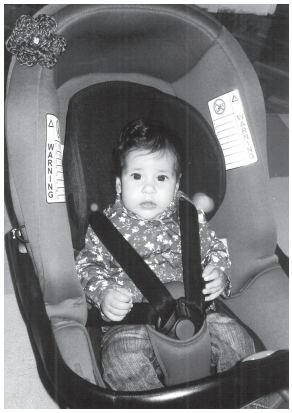
## Най-много секс се прави през август

В края на юли сме, а за повечето двойки това означава, че идва време за повече секс. Ново проучване във Великобритания установи, че август е месецът, в който партньорите се отдават най-много на своята страст един към друг. Това е месецът, когато двойките са най-активни в леглото. Според сексолози вина има горещото време, което ни прави по-страстни. Всеки носи по-малко дрехи, слънцето ни кара да се чувстваме по-щастливи и по-секси. Юли и юни са класирани съответно на второ и трето място, тъй като по принцип през лятото и двата пола са склонни да правят повече секс, съобщава БГНЕС. Зимата, от друга страна, няма как да не намали порива на любовниците. Изненадващо, но въпреки Свети Валентин февруари е времето от годината, в което двойките правят най-малко секс.

## ПЛОДОВЕТЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИТЕ СА НАЙ-ЧЕСТАТА ПРИЧИНА ЗА ХРАНИТЕЛНО ОТРАВЯНЕ

Американски учени от центъра за контрол на заболяванията предупредиха, че всекидневната консумация на плодове и зеленчуци може да доведе до хранително отравяне. 46% от случаите на отравяне са причинени от плодове и зеленчуци. Зеленчуците като маруля и спанак са най-големите вредители в това отношение. Изследването показва още, че месото е отговорно за 22 на сто от случаите на хранително отравяне, съобщава БГНЕС. Статистиката сочи, че всяка година един на всеки шестима американци попада в болница заради недобре приета от организма му храна. По-голямата част от проблемите са причинени от предварително нарязани зеленчуци, които се продават вакуумирани. Причината за вредата на зеленчуците и плодовете се крие в склонността да се ядат сурови, за разлика от месото, което преминава термична обработка. Готвенето е много важно, защото в процеса на приготвяне на храна се намалява шансът за отравяне.





## Зов за помощ

**Казвам се Никол Михайлова. От известно време - една от многото майки, изправена пред необходимостта да търси помощ за здравето на своето дете. Дъщеричката ми Ема е вече на 1 годинка, родена на прекрасния детски празник 1 юни. За съжаление Ема е много болна. Тя страда от епилепсия (синдром на WEST) и не може да седи, ходи и говори. Откакто ѝ поставиха тази диагноза, я водим при едни от най-добрите специалисти в тази област, но за съжаление вече шест месеца никой от тях не успява да овладее продължаващите пристъпи. Получава ги почти ежедневно и вследствие на тях шансовете ѝ да проходи и проговори намаляват с всеки изминал ден. Оказва се, че въпреки усилията ни тук, в България, не могат да намерят адекватно лечение. Сумата, необходима за нейното лечение в Германия, е 15 000 лв. Сума, непосилна за мен, поради което се обръщам към вас с молба за помощ. Откритата банкова сметка на името на Ема е:**

**BG07FINV91502015927332**
**Ема Христова Василева**
**Първа Инвестиционна Банка**

**Предварително благодаря за съдействието и за шанса, който ще дадете на прекрасната ми Ема да израсне здрава и усмихната.**

СЪБОТА 20 ЮЛИ 2013

## Вицът

**Всяко добро нещо си има и лошата страна - казал оня, дето му поискали пари за погребението на тъщата...**

## ЧРД

**20. 07. 2013**

**ВАНЯ ДОБРЕВА,**
**народен представител,**
**член на НС на БСП**
**ВАСИЛ БАНОВ,**
**актьор**
**ИЛИЯ ЖЕЛЕВ,**
**художник**
**КРИСТИНА ПАТРАШКОВА,**
**журналист,**
**главен редактор на в. „Галерия”**
**Доц.д-р инж. МАРУСЯ ЛЮБЧЕВА,**
**председател на УС на Черноморски институт,**
**член на НС на БСП**
**ПЕТЪР ЧОБАНОВ,**
**финансов министър**

**21. 07. 2013**

**АНРИ КУЛЕВ,**
**художник, аниматор, режисьор**
**Проф. ВАЛЕРИ СТЕФАНОВ,**
**литературовед**
**ВЛАДИМИР АМПОВ-ГРАФА,**
**поп певец**
**Проф. ВАСИЛ ГОЦЕВ,**
**юрист**
**Проф. ДИМИТЪР ЧАВДАРОВ,**
**лекар-невролог**
**ИВАН СЕРАФИМОВ,**
**писател**
**ЛЪЧЕЗАР ЕЛЕНКОВ,**
**поет, публицист**
**МАРИЯ РУСАЛИЕВА,**
**актриса**
**РАДОСВЕТ РАДЕВ,**
**журналист, собственик на „Дарик радио”**
**УЛЯНА ПРЪМОВА,**
**журналист, продуцент**

## ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР



### 20

† Св. Славен пророк Илия (IX век пр. Хр.) (Илинден)

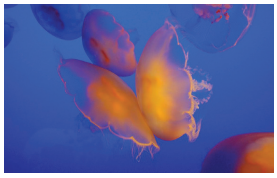
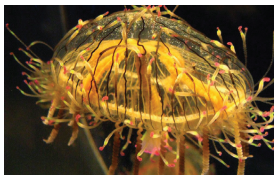
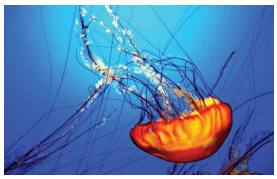
Св. пророк Илия бил из потомството на Аарон, от гр. Тесвия, Галатия. Живял през IX век преди Христа по време на цар Ахав. Илия значи крепост и той се показал крепост, твърдина на вярата. Пророк Илия с молитва заключил небето и три години и половина не валяло дъжд. Гонен, пророкът предложил на Ахав да принесат жертва на планината Кармил и на когото жертвата се запали с огън от небето, неговата вяра да се счита за истинска. Върху жертвата на пророка паднал огън от небето и я изгорил. Илия пророкувал 25 години и край р. Йордан бил грабнат на огнена колесница и жив отнесен на небето.

### 21

Св. пророк Йезекиил (VI в. пр. Хр.). Св. преп. Симеон, юродив заради Христа († ок. 590). Св. преп. Йоан († ок. 590).

Свети пророк Йезекиил бил свещеник и произлизал от Левиевото коляно. По време на второто пленяване на Йерусалим при цар Йехония той бил взет в плен от Навуходоносор и отведен в Халдея. Там живял край реката Хавар и в петата година от пленението, около 595 г. преди Рождението Христово, получил от Господа повеля да проповядва на юдеите и да ги убеждава да се разкаят. Тогава бил на 30 г. Господ многократно наставлявал Йезекиил чрез чудни лични и видения. Веднъж пророкът бил вдигнат духом и поставен на Соломоновия храм.

# По-стари от динозаврите



# ИЛИ БЕЗСМЪРТНИТЕ МЕДУЗИ

## Учените ги наричат морско желе и смятат, че са се появили преди над 650 млн. години

**Думата "медуза" (Medusae или Medusozoa) звучи почти еднакво на 16 езика - гръцки, фински, португалски, румънски, иврит, сръбски, хърватски, испански, френски, италиански, унгарски, полски, чешки, словашки, руски и български. Противно на всеобщото схващане, това същество, принадлежащо към подтип безгръбначни животни, тип мешести, обитаващо морета и океани по цял свят, няма нищо общо с рибите. Някои учени смятат, че е по-добре да се използва терминът "морско желе", който е доста разпространен най-вече в американските обществени аквариуми, където може да се видят и много необичайни медузи.**

Твърди се, че те са се появили преди близо 650-700 млн. години, което означава, че са по-възрастни от динозаврите и акулите. Срещат се във всички океани - от повърхността до внушителни дълбочини. Някои видове обитават и язовири с немного солена и дори сладка вода. Плуват и в абсолютна самота, и по двойки-тройки, и на групички, и дори на рояци, както наричат експертите големите струпвания на медузи.

Тези същества нямат дихателна система, тъй като кожата им е достатъчно тънка, за да поема необходимия за живота кислород направо от водата. Живеят без очи и сърце. На медузите им липсват също така мозъчна и централна нервна система. Мрежата от нерви при тях е свободна и е разположена направо в епидермата. Което им позволява да усещат и да реагират бързо на външни дразнения, каквито са светлината и различните миризми.

Медузите са съставени от вода - 95%, 3-4% сол и 1-2% белтък. По-голяма част от тялото им е в така наречения чадър, който представлява субстанция, наистина доста наподобяваща желе, а научният му термин е Mesoglea. Той е обкръжен от два слоя клетки. Пихтиестото вещество между ектодермата и ендодермата е много дебело. Тялото им, общо взето, прилича на диск, по ръба на който са разположени пипалата. Устата на медузата се намира от вътрешната страна на чадърчето, по ръба на което има тънки и къси пипалца със сетивна функция. С тях тези същества улавят жертвите си. Другата част от тялото на медузата - долната, е известна с името камбана или махало.

Смята се, че са сред първите многоклетъчни животни. Медузите се придвижват, като изпълват стомашната си празнина с вода и я изхвърлят, периодично свивайки и отпускайки тялото си, което рязко отскача в противоположната посока. Този начин на движение се нарича реактивен. Учените установили, че някои медузи свиват коремчето си по 100-140 пъти в минута. Хранят се с малки риби, рапани или зоопланктон, които улавят с пипалата си.

Медузите трябва да се избягват в морето, защото изпускат отрова, която дразни кожата. Кубовидната е много опасна, защото поразява нервната система и кръвните клетки. Отровата ѝ е една от най-смъртоносните - досега от нейните "докосвания" са загинали близо 6000 души. Смята се, че убива годишно повече хора от което и да било морско същество. Всяко от пипалата на кубовидната медуза съдържа около 500 000 жлези и прилича на харпун с игли в краищата. Именно те инжектират отровата в жертвата. Наричат още страшилището медуза-оса. Ужилването ѝ е способно да убие човек за 3 минути, а тя плува със завидната скорост от 2 метра в секунда. Популацията на тези медузи бързо се разраства и до ден-днешен продължават да се откриват все повече и повече нови видове. За да създадат потомство, мъжките и женските медузи изпускат семената и яйцата направо във водата, където се случва и самото оплождане. Образуваните се ларви се закрепват на морското дъно или се захващат за камъни, растения и раковини. По-късно ларвите се превръщат в полипи, от които след време и пораства малката медузка.

Според последни данни най-голямото морско желе в света тежи 381 кг. Някои видове достигат размери до 3 метра в диаметър, а пипалата по чадърчето ѝ са 20-сантиметрови. Лъвската грива е сред най-известните големи медузи в света. У един от екземплярите е регистрирано тяло (камбана) с диаметър 2,3 метра, а дължината на пипалата е 36,5 метра! Това същество било изхвърлено на брега в залива Масачузетс през 1870 г.

Съществуват биолуминесцентни медузи, които живеят на много голяма дълбочина (до няколко километра). Те излъчват светлина, която им помага да ловуват, защото привлича плячката им. Обитават най-различни дълбочини - до 10 000 м, често се срещат и на абсолютно плитки места, на самия бряг.

На Скалистите острови, разположени в Тихия океан, се намира популярното сред гмуркачите Езеро на медузите. В него живеят около 2 млн. същества от този вид. При това - в пространство с размери едва 460 на 160 метра. Такова голямо количество пихтиеста маса се дължи на пълното отсъствие на естествени врагове на морското желе. Средно на 1 кубически метър вода се падат по две медузи.

Жизненият цикъл на тези създания може схематично да бъде представен така: те се раждат като полипи, после преминават в медузоиден стадий, после възрастните, обикновено след размножаването, загиват. Но сред медузите съществува и уникален вид, наречен Turritopsis nutricula. Представителите му имат способността да обръщат жизнения си цикъл и да започват всичко отначало, като след смъртта отново се превръщат в полипи, за да израснат до медуза. Кръговратът на безсмъртието...



## ДЕЛИКАТЕС И ЛЕК СРЕЩУ СТРЕСА

- **Благодарение на странните си форми, размери, разцветки и необичайни свойства медузите често биват използвани в медицината. От морското желе се правят диуретици и лаксативи. А от отровата, съдържаща се в пипалата на медузите, се изработват лекарства за някои белодробни болести и за нормализиране на кръвното налягане.**
- **Когато гените на тези пихтиести същества били присадени на мишки, биолозите започнали да наблюдават непознати по-рано на науката процеси. Един от най-странните е фактът, че гризачите се сдобили със зелено окосмяване.**
- **Не по-малко любопитно е, че в САЩ и в Япония тези пихтиести същества биват специално развъждани за огромни аквариуми. Смята се, че медузите помагат в борбата срещу стреса. Техните бавни елегантни движения действат успокояващо на хората. Специалистите обаче твърдят, че отглеждането на медузи изисква доста грижи и струва много скъпо.**
- **Определени видове от тези същества се ловят край бреговете на Китай, за да бъдат... изядени. Премахват пипалата им, а телата се накисват в специална марината. Така медузите се превръщат в полупрозрачна пихтия, приличаща на нежен фин хрущял. В този вид те се доставят в Страната на изгряващото слънце, където щателно ги подбират по размер, цвят и качество. В квалитетни японски ресторанти е много популярна следната салата: маринованата пихтия от медуза се нарязва на тънки лентички, широки около 3-4 мм, които се смесват със задушени зеленчуци, копър, магданоз, подправки и всичко това се полива със сос. Бон апети!**



## ЛЕГЕНДАРНАТА ГОРГОНА

**Името си тези свръхестествени създания са получили заради приликата с подвижните коси-змии на легендарната Медуза Горгона от гръцката митология. Крилатата жена-чудовище е една от трите сестри, дъщери на морското божество Форкис и неговата сестра Кето. Горгоните обитавали океана, редом с хесперидите, а погледът на ужасяващите същества превръщал всичко живо в камък. Първоначално сестрите били прекрасни девойки, но Атина завидяла на хубостта им и по нейна идея те били изпратени на запад. Там постепенно започнали да се променят - пораснали им златни криле, ръцете им станали медни, а в косите им се появили змии. Но и това не задоволило завистливата Атина. Тя намислила нещо наистина жестоко - да убие Медуза, единствената смъртна сред горгоните. За целта избрала Персей, който с помощта на боговете успешно се справил със задачата...**
**Според една от хипотезите на учените горгоните са враждебни олицетворения на стихиите на водата и въздуха, както и на духовете на бурите и студените зими, които периодично посещавали северната част на Древна Гърция. Трябва да се отбележи, че Медуза и сестрите ѝ Стено и Евриала приличали на дракони със своите криле, остри зъби и нокти, както и с многобройните люспи по тялото им. Всичко това сочи, че горгоните може да са далечни роднини на такива персонажи от други легенди и митове - лами и змейове.**
**Според друга версия тези същества са въплъщение на опасности, идващи от далечния и неизвестен Запад, като целта е да бъдат сплашени всички обитатели на източните пространства, граничещи със Средиземно море.**



Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

# ВРЕМЕТО




Днес през по-голямата част от деня ще се задържи все още предимно слънчево. След обяд ще има развитие на незначителна купеста облачност. Вятърът през деня ще бъде слаб. Максималните температури ще бъдат без промяна - между 29 и 34°, в София 28°. Усилване на вятъра и заоблачаване ще започне едва около полунощ. Атмосферното налягане ще е по-ниско от средното. И над планините ще преобладава слънчево време. След обяд ще се развива купеста облачност. Вятърът по високите части ще е умерен. Температурите слабо ще се повишат, достигайки през деня на 1200 м 23°, на 2000 около 15°. По Черноморието все още ще е предимно слънчево, със слаб вятър. Максималните температури по крайбрежието ще са 28-31°, температурата на морската вода е 24-25°, вълнението на морето ще е слабо 1-2 бала.

## Изгледи за

**21** максимални **27°/31°**

**22** максимални **25°/29°**

В неделя са възможни валежи най-вече в планините и югоизточните райони. Дневните температури ще се понижат с 3-4 градуса. В понеделник ще остане предимно слънчево, с временни увеличения на облачността.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008" ЕООД**
**Николай Малинов**

Русия и България — Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
**Таня Джаджева**
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

**ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200**

**Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер**

Управител **Павел Бебов**

**ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП**

**НАБЛЮДАТЕЛ:** Велислава Дърева

**БЪЛГАРИЯ:** **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

**ИКОНОМИКА:** **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

**СВЯТ:** **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

**КУЛТУРА:** **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

**ОБЩЕСТВО:** **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

**ЧЕТИВО:** **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

**СПОРТ:** **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

**ФОТО:** **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

**ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

**АДМИНИСТРАЦИЯ**

**ОФИС МЕНИДЖЪР:** **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

**ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ:** **Дея Йорданова** - 207

**ДИЗАЙН:** **Велислава Хубавий** - 201

**РЕКЛАМА:** **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

**РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

**КАСА** - 97-05-249

**НАБОР:** **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

**ПРОИЗВОДСТВО:** **Владимир Тополски**

**ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"**

**ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ**

## БНТ 1

07.00 Денят отблизо: Зелената линейка/п/
07.45 Телепазарен прозорец
08.00 Разказвачът: „Древногръцки митове: Персей и Горгоната" - тв филм /3 епизод/п/
08.30 Без багаж - туристическо реалити/п/
09.00 Животът и други неща - съботно ток шоу с водещи Асен и Сибина Григорови
11.15 Конър под прикритие - тв филм /9 и 10 епизод/
12.00 По света и у нас- информационна емисия
12.30 Бразди - предаване за земеделие
13.00 Иде нашенската музика/п/
13.55 Лятно кино с БНТ1: Трима мъже край люлката - игрален филм /Франция, 1985г./, режисьор Колин Серо, в ролите: Ролан Жиро, Мишел Бужена, Андре Дюсолие и др.
15.40 Цирк на Бъдещето гала спектакъл/п/
17.10 Лятно кино с БНТ1: Синьо лято - тв филм /3 епизод/
18.05 Непозната земя: „Корабът на Рез" - сериен документален филм /4 епизод/
19.00 Самотно дърво на хълма - тв филм /4 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас- информационна емисия
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Сигурно си ти - игрален филм /САЩ, 2000г./
23.20 По света и у нас
23.30 Аматьори - игрален филм / САЩ, 2005г./, режисьор Майкъл Трегър, в ролите: Джеф Бриджис, Тед Дансън, Уилям Фичнър, Патрик Фъджит и др.(12)
01.05 Самотно дърво на хълма - тв филм /4 епизод/п/
01.50 Сигурно си ти - /п/(12)
03.35 Студени следи/п/
04.35 Лятно кино с БНТ1: Трима мъже край люлката - игрален

## bTV

06.00 „Малките титани" - анимация за деца
06.30 „Супермен" - анимация за деца
07.00 „Х-мен Еволюция" - анимация за деца
07.30 „Клуб Веселие" - сериал, с. 2, еп. 9
08.30 „Кухнята на Звездев" - кулинарно предаване
09.00 „Мъглите на Авалон" (част 1) - минисериал; фантастика, драма, САЩ, Германия, Чехия 2001г.
11.00 „Модерно" - токшоу с водещ Радост Драганова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „НепознатиТЕ" - документална поредица
13.00 „Индийски експрес" - комедия, драма, приключенски, САЩ, 2007 г.; режисьор: Уес Андерсон, в ролите: Оуен Уилсън, Адриен Броуди, Джейсън Шварцзман, Амара Каран
15.00 „Монк" - сериал, с. 8, еп. 14
16.00 „Cool T" - лайфстайл предаване с водещ Петя Дикова
17.00 „Езикът на любовта" - драма, романтичен, приключенски, САЩ, 2003 г.
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Австралия" - приключенски, драма, романтичен, военен, исторически, САЩ, 2008 г.
23.20 bTV Новините - хедлайнс
23.40 „Досиетата Х: Искам да повярвам" - мистерия, САЩ /Канада, 2008 г.
01.50 „ Лудия Макс 2" - екшън, САЩ, 1983 г.

## NOVA

06.00 „Гостите на „Здравей, България" - предаване на НТВ
07.00 „Иконостас"
07.30 „Малката русалка" - детски анимационен филм, 2 сезон
08.00 „Събуди се..." - предаване на НТВ
09.00 „World stories - малки истории от големия свят" - предаване на НТВ
09.30 „Криминалните случаи на мис Марпъл" - сериен филм
11.30 „Пълна лудница" - комедийно тв шоу
12.30 „Ритай като Бекъм" - с уч. на Кийра Найтли, Джонатан Рис Майърс, Парминдер Награ, Анупам Кхер, Арчи Панджаби и др.
14.45 „Хълк" - с уч. на Ерик Бана, Дженифър Коньли, Ник Нолти, Сам Елиът, Джош Лукас и др.
17.30 „Аз обичам България!" - забавно предаване
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Такси 2" - с уч. на Сами Насери, Фредерик Дифентал, Марион Котяр, Ема Сьоберг, Бернар Фарси и др.
21.50 „Ултиматумът на Борн"- с уч. на Мат Деймън, Джулия Стайлс и др.
00.00 „Хълк" - с уч. на Ерик Бана, Дженифър Коньли, Ник Нолти, Сам Елиът и др. /п/
03.00 „Криминалните случаи на мис Марпъл" - с уч. на /п/

## БНТ 1

05.00 Новини
05.10 Игрален филм: „Белият сняг на Русия"
06.40 Игрален филм: „Нечакано-неискано"
08.05 „Свири, хармонико любима!"
08.40 „Проповедта на пастира"
09.00 Новини
09.15 „Вкусно"
09.50 „Смешарики. Новите приключения"
10.00 „Мариана Вертинска. Любовта е в душата ми"
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт"
12.00 „Абракадабра"
14.00 „Форт Боаяр"
15.25 „Дюремар и красавиците"
16.20 Сериал: „Наследството"
17.00 Вечерни новини
17.15 Сериал: „Наследството"
18.30 „Отгатни мелодията"
19.00 Премиера: „Сватбена суматоха"
20.00 Време
20.20 „Тази вечер" с Андрей Малахов
21.55 „КВН". Премиер лига
23.20 Игрален филм: „Афоня"
00.50 Игрален филм: „Вертележката на пазарния площад"
02.20 Игрален филм: „Руски сувенир"
04.00 „Полето на чудесата"

### ОВЕН

**Много от вас през днешния ден ще са напрегнати и ще се сблъскват с недоразумения от различен характер.**

21 март - 20 април

### ТЕЛЕЦ

**В борбата с конкуренцията не разчитайте на стара слава, а запретнете ръкави и действайте смело днес.**

21 април - 21 май

### БЛИЗНАЦИ

**Само ако сте подготвени за работата, с която предстои да се захванете днес, успехът ви ще е неоспорим.**

22 май - 21 юни

### РАК

**Придавате значение на по-маловажни неща, а съществените пропускате. Време е да вземете важно решение.**

22 юни - 23 юли

### ЛЪВ

**Потърсете компетентно мнение, ако ви предстои работа по непозната за вас тема. Има към кого да се обърнете, без проблеми.**

23 юли - 23 август

### ДЕВА

**Ще общувате пълноценно с хора, с които ви свързват финансови, културни и лични интереси, но е възможно и да ви изнервят.**

24 август - 23 септември

### ВЕЗНИ

**Всичко, което сте дали, вложили и научили, не е загубено и скоро ще се убедите напълно от получените резултати.**

24 септември - 23 октомври

### СКОРПИОН

**С находчивостта си ще предложите алтернативно решение на създал се проблем, с което ще заинтригувате всички.**

24 октомври - 22 ноември

### СТРЕЛЕЦ

**Бъдете внимателни и за измами от страна на онези, с които се срещате днес. Не бъдете горделиви и не се изтъквайте.**

23 ноември - 21 декември

### КОЗИРОГ

**Откритостта в отношенията ще ви помогне да споделяте и търсите правилните решения по въпросите, стоящи пред вас.**

22 декември - 20 януари

### ВОДОЛЕЙ

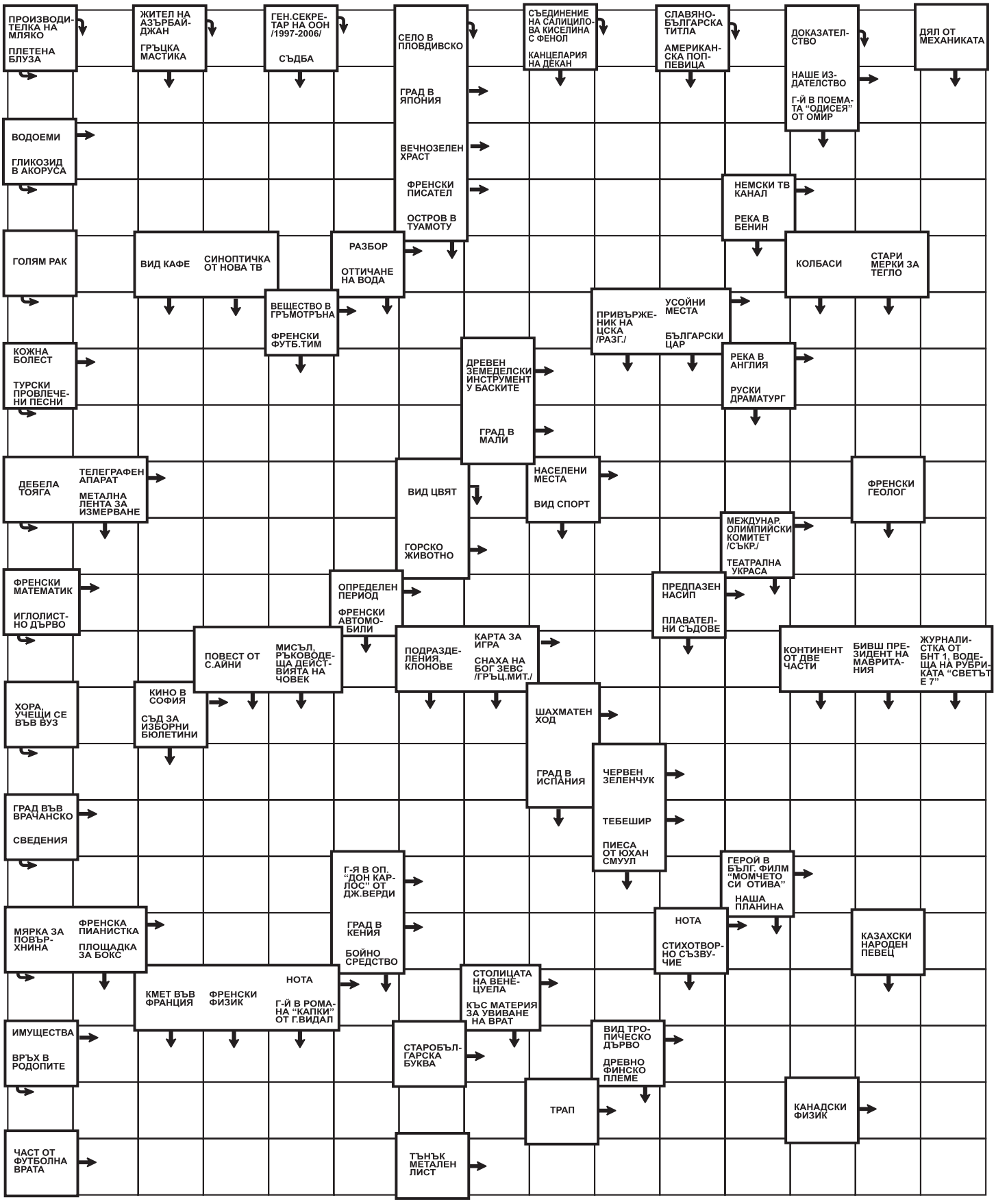
**Правдивото ви отношение към общ въпрос или работа ще привлече на ваша страна човек, чието внимание търсите.**

21 януари - 19 февруари

### РИБИ

**И днес ще следвате целите си, респектирайки с познания и увереност, които се отразяват добре на деловите отношения.**

20 февруари - 20 март




**РЕЧНИК:** Еболи, Ларе, Одака.

## ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЛЕВСКАРКА - ПСИХОЛОГ - ТОЯМА - ФНА - НКО - ЙОАН ПАВЕЛ - СНАЖДАНЕ - НИЕ - ИНТЕР - МДА - ИЕ - ОЕР - ЦНСМ - СЛАБАКОВ - СТЯУА - АЛФ.
ОТВЕСНО: НЕПОНОСИМОСТ - ВСЯКА НЕДЕЛЯ - СИМОНА - АРАУ - КХА - ПЖИ - БА - ЧАО - НАДНИЦА - РЛФ - ВАТЕНКА - КОНТЕНЕ - СОЛ - АГА - ЛЕР - МВФ.

ХАОС
ВОДОРАВНО: СЕНЕГАЛКА - ЛИПАК - ТО - ПИКЕЛ - БАМ - КО - СТАВИ - КОЛА - ЛАН - ВОТАВА - НАВЕС - НСУ - СЕР - МАНТОВ - ГЕ - ПОЕТИ - ЕД - МАСКАРАДИ.

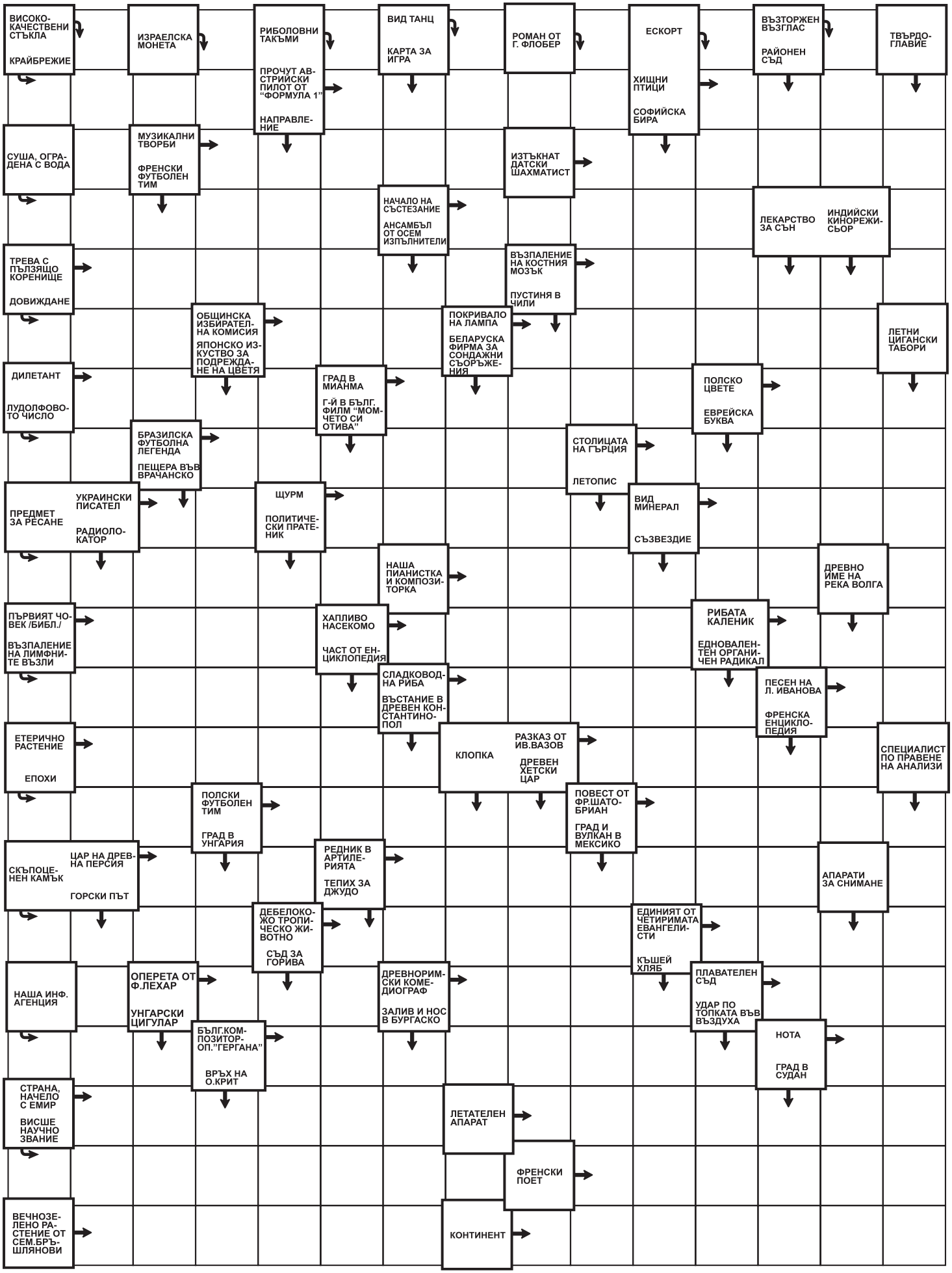
ОТВЕСНО: ВЕЛИКОВА - АПА - НИКОЛОВ - НОС - ПЕПЕ - АТЕ - ТЕК - ГАЛС - АСКОТА - РАК - ВИР - БАЛАНС - ОКТАВА - СЕГЕД - АОМИН - УРЕДИ.

ПИРАМИДИ
1.ЕК. 2.ВЕК. 3.ВЕНК. 4.КЪНЕВ. 5.КЪРНЕВ. 6.КЪРНЕВА. 7.ПРЪКВАНЕ. 8.СКЪРПВАНЕ. 9.ВПРЪСКВАНЕ. 10.РО. 11.РОД. 12.ОДЕР. 13.ОРДЕР. 14.БРОДЕР. 15.БРЕДЕРО. 16.ДЕРОБЕРТ. 17.ДЕ-РОБЕРТИ. 18.ДЕ РОБЕРТИС. 19. РЕ. 20.РЕЕ. 21.ЕТЕР. 22.ТЕРЕК. 23.ЕРЕТИК. 24.РЕТЕЛКИ. 25.ЕЛЕКТРИК. 26.ЕЛЕКТРИКА. 27.ЕЛЕКТРИЧКА.

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5 | 2 | 6 | 7 | 4 | 8 | 9 | 3 | 1 |
| 8 | 3 | 1 | 6 | 5 | 9 | 2 | 7 | 4 |
| 4 | 9 | 7 | 2 | 3 | 1 | 6 | 8 | 5 |
| 3 | 4 | 9 | 8 | 6 | 2 | 1 | 5 | 7 |
| 6 | 1 | 5 | 9 | 7 | 4 | 3 | 2 | 8 |
| 7 | 8 | 2 | 3 | 1 | 5 | 4 | 9 | 6 |
| 2 | 5 | 3 | 1 | 8 | 6 | 7 | 4 | 9 |
| 9 | 6 | 4 | 5 | 2 | 7 | 8 | 1 | 3 |
| 1 | 7 | 8 | 4 | 9 | 3 | 5 | 6 | 2 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 7 | 4 | 6 | 2 | 9 | 1 | 8 | 3 | 5 |
| 3 | 2 | 8 | 5 | 7 | 6 | 4 | 9 | 1 |
| 5 | 9 | 1 | 3 | 4 | 8 | 2 | 6 | 7 |
| 9 | 7 | 5 | 8 | 1 | 3 | 6 | 4 | 2 |
| 6 | 3 | 2 | 4 | 5 | 9 | 7 | 1 | 8 |
| 1 | 8 | 4 | 7 | 6 | 2 | 9 | 5 | 3 |
| 2 | 6 | 9 | 1 | 3 | 7 | 5 | 8 | 4 |
| 8 | 5 | 3 | 9 | 2 | 4 | 1 | 7 | 6 |
| 4 | 1 | 7 | 6 | 8 | 5 | 3 | 2 | 9 |

**ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА**




**РЕЧНИК:** Агоро, Канонир, "Саламбо", Татон.

**ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА**

# Лудогорец - Партизан, ако минат в III кръг

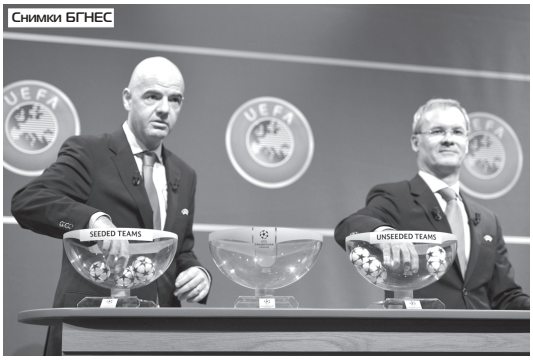
## Щутгарт чака Ботев Пд в Лига Европа

Тежки съперници очакват българските участници, ако се класират в III предварителен кръг на Шампионската лига и Лига Европа, определи тегленият в Нион жребий вчера.

Първенецът Лудогорец може да срещне сръбския Партизан. Тимът от Разград обаче трябва да отстрани Слован Братислава, след като нелепо загуби с 1:2 първия мач в Словакия, като допусна обрат с 2 гола в последните 6 минути. Партизан пък завърши 1:1 при гостуването си на Ширак и се надява да отстрани арменците на реванша в Белград.

Разбра се още, че под сериозен въпрос е участието на Мишел Платини в реванша срещу Слован. Преминалият от ЦСКА бразилец няма да играе при гостуването на дебютанта в елита Любимец днес в I кръг на новото първенство и лекарският щаб прави всичко възможно да го възстанови за двубоя със Слован.

Срещу Лудогорец за Партизан е малко вероятно пък да играе българският национал Иван Иванов. Русият защитник от Пирдоп иска да премине в швейцарския Базел и да играе с него в Шампионската лига, затова бой-




*Генералният секретар на УЕФА Джани Инфантино (вляво) и директорът по състезанията Джорджо Маркети участват в тегленето на жребия за III предварителен кръг в Шампионската лига в централата в Нион*

котира мача в Армения под предлог, че не може да спи с оглед предстоящия трансфер. Лудогорец избегна тъкмо Базел, както и Стяуа, и Легия Варшава, които също бяха в урната на поставените. Мачовете са на 30/31 юли и 6/7 август.

"Познавам много добре и Слован, и Лудогорец. Всеки един от тях може да ни бъде опонент, но е рано да говорим за тях. Нека първо отстраним Ширак на реванша и после ще мислим за следващия съперник. Не трябва да се оставяме на случайността", заяви треньорът на Партизан Вук Рашович. С подобно изказване излезе и капитанът на тима Саша Илич, който призова да няма подценяване и да не се мисли за следващата фаза, преди да бъдат отстранени арменците.

Изключително тежък жребий изтегли Ботев Пловдив за третия квалификационен кръг в Лига Европа. Ако преодолее Зрински Мостар, тимът на Станимир Стоилов ще има среща с немския Щутгарт.

Ботев завърши 1:1 срещу Зрински в Мостар, а следващата седмица е домакин на реванша.

Ако другият ни участник в Лига Европа, Берое, пък стори чудото и отстрани Апоел Тел Авив в Израел, след като загуби с 1:4 в Стара Загора, тимът на Петър Хубчев ще срещне естонския Левадия Талин или румънския Пандури, които завършиха 0:0 в първия мач. Причината за полеките съперници е, че Берое беше в урната на поставените заради по-високия коефициент на Апоел ТА. Срещите от III кръг са на 1 и 8 август.

"Сега не трябва да говорим много за Щутгарт, защото все още не сме си свършили работата в мачовете със Зрински. Имаме важен реванш, който трябва да спечелим и едва след него можем да мислим за Щутгарт. Към момента мога да кажа само, че Ботев има възможност да се изправи срещу силен противник, което е предизвикателство за всички нас. Във футбола няма невъзможни неща...", коментира треньорът на Ботев Пд Станимир Стоилов.

## ЦСКА почва с 9 нови и двама юноши

ЦСКА официално се подсили с общо девет нови попълнения преди началото на новия сезон във футболния ни елит. "Червените" оповестиха техните имена, както и срока на контрактите, които те сключиха. Най-дълъг е договорът на Емил Гъргоров - Бадема, който се връща на "Армията" за 3 години. За по 2 парафираха Валентин Илиев, Апостол Попов, Християн Кировски и Рангел Абушев, а за 1+1 години са договорите на Николай Дюлгеров, Стоян Колев, Неманя Милисавлевич и Джаксън Менди. ЦСКА подписа 3-годишни контракти и с двама юноши от школата - Григор Долапчиев и Петър Витанов. ЦСКА посреща Локомотив Пд в I кръг на "А" група довечера от 20.00 ч. ТВ7 ще предава мача.



*Англичанинът Кристофър Фрум стартира като лидер в генералното класиране на 19-ия етап на Обиколката на Франция от Бур д'Оазан до Льо Гран-Борнан, дълъг 204,5 км. С общо време 71:02:19 ч. той има комфортна преднина от 5:11 мин. пред Алберто Контадор (Исп). 100-ият Тур дьо Франс завършва в неделя по традиция на булевард "Шанз Елизе" в Париж*

## Викторио Павлов извежда Левски в Пловдив

Викторио Павлов, който ще бъде вписан като старши треньор на Левски за дербито на I кръг с Ботев в Пловдив утре, наблюдава вчера занимание на "сините", което се проведе на официалния терен на "Герена". Специалистът единствен има нужния лиценз, какъвто не притежават асистентите Елин Топузаков и Мариян Христов. Двамата обаче водят заниманията и ще определят състава и тактиката за мача с "канарчетата", водени от бившия наставник на "сините" Станимир Стоилов.

Мариян Христов няма да седи на пейката, защото е санкциониран от БФС. Освен Топузаков, там ще бъде и техническият директор Христо Йовов, който също ще помага със съвети по време на двубоя на стадион "Христо Ботев".

За Викторио Павлов това ще бъде втори случай, в който ще бъде треньор за един мач. Преди години той изведе "сините" срещу Локо Сф. В момента Павлов е треньор в школата на Левски.

## ЛИГА ЕВРОПА, II ПРЕДВАРИТЕЛЕН КРЪГ, ПЪРВИ СРЕЩИ

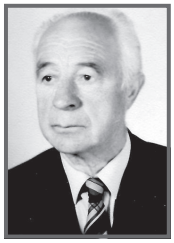
**Зрински Мостар (БиХ) - Ботев Пд 1:1** 1:0 Симеунович (21) 1:1 Ромарио (48) ЧК: Стойкич (45-ЗМ), Домовчийски (45+3-Б); **Берое - Апоел ТА (Изр) 1:4** 0:1 Саша (5) 0:2 Дамари (9) 1:2 Христов (25) 1:3 Дамари (54) 1:4 Шехтер (61); Иртиш Павлодар (Каз) - Широки брег (БиХ) 3:2; Дила Гори (Груз) - Олборг (Дан) 3:0; Вентспилс (Лат) - Жьонес (Люкс) 1:0; Младост Подгорица (Ч гора) - Сеница (Слвк) 2:2; Карабах (Азерб) - Пяст Гливице (Пол) 2:1; Шахтьор Солигорск (Блрс) - Милсами Орхей (Мол) 1:1; Хонка (Фин) - Лех Познан (Пол) 1:3; Динамо Минск (Блрс) - Локомотива Загреб (Хърв) 1:2; Сконто (Лат) - Слован Либерец (Чех) 2:1; Макаби Хайфа (Изр) - Хазар Ленкоран (Азерб) 2:0; ИФК Гьотеборг (Шв) - Тренчин (Слвк) 0:0; Тромсьо (Нор) - Интер Баку (Азерб) 2:0; Петролул Плоещ (Рум) - Викингур (Фар. о-ви) 3:0; Хьод (Нор) - Актобе (Каз) 1:0; Стрьомгодсет (Нор) - Дебрецен (Унг) 2:2; Малмьо (Шв) - Хибърниънс (Шот) 2:0 Анортозис (Кип) - Йефле (Шв) 3:0; Черноморец Одеса (Укр) - Дачия Кишинев (Мол) 2:0; Розенборг (Нор) - Сейнт Джонстън (Шот) 0:1; Тун (Швейц) - Чихура Сачкере (Груз) 2:0; Валета (Мал) - ФК Минск (Блрс) 1:1; Кукеши (Алб) - ФК Сараево (БиХ) 3:2; Дифърданж (Люкс) - Утрехт (Хол) 2:1; Ягодина (Сър) - Рубин Казан (Рус) 2:3; Жалгирис (Лит) - Пюник (Арм) 2:0; Ксанти (Гър) - Линфийлд (СИрл) 0:1; Спарта Прага (Чех) - Хекен Гьотеборг (Шв) 2:2; Хайдук (Хър) - Турново (Мак) 2:1; Трабзонспор (Тур) - Дери Сити (РИрл) 4:2; Цървена звезда (Сър) - ИБВ Вестманея (Исл) 2:0; Войводина (Сър) - Хонвед (Унг) 2:0; Астра Гюргево (Рум) - Омония (Кип) 1:1; Олимпия (Слвн) - Жилина (Слвк) 3:1; Шльонск (Пол) - Рудар Плевля (Чгора) 4:0; Риека (Хър) - Пристейтин Таун (Уелс) 5:0; КР Рейкявик (Исл) - Стандарт Лиеж (Бел) 1:3; Брей-даблик (Исл) - Щурм Грац (Ав) 0:0; Левадия Талин (Ест) - Пандури (Рум) 0:0. Реваншите са на 26 юли.

**ВЪЗПОМИНАНИЕ**

**На 21 юли 2013 г. се навършват 16 години от смъртта на нашия скъп баща и дядо**

ВАСИЛ МИХАЙЛОВ ГЕОРГИЕВ

(1906 - 1997)



*Да си спомним с обич и признателност за него!*

***От семейството***

**В Ъ З П О М Е Н А Н И Е**

**Три години без**

**проф. Стоимен Борисов Дъбов**



*С много обич и неизмерима болка се прекланяме пред един достойно изживян живот, изпълнен с много човечност, труд и доброта!*

Поменът ще се състои на 23 юли 2013 г. в 14 часа Централни Софийски гробища, парцел 69, ред 5, гроб

***От семейството***

## следайте

**ФУТБОЛ**

**ПО НЮЗ 7**
**18.00 Любимец - Лудогорец**
**ПО ТВ7**
**20.00 ЦСКА - Локо Пд**
**Европейско първенство за юноши до 19 г.**
**ПО ЕВРОСПОРТ**
**18.45 Грузия - Франция**
**21.00 Испания - Португалия**
**ПО ЕВРОСПОРТ 2**
**17.00 Сърбия - Турция**
**19.00 Литва - Холандия**
**23.00 Грузия - Франция**

**УТРЕ**

**ПО ТВ7**
**18.00 Ботев Пд - Левски**
**ПО НЮЗ 7**
**21.00 Литекс - Нефтохимик**
**ПО ЕВРОСПОРТ**
**Евро 2013 (жени)**
**15.30 1/4 финали**
**ПО ЕВРОСПОРТ 2**
**0.00 1/4 финали**

## резултати

**3 1 8**

**5 ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №57**

**6 от 49**

**I ТЕГЛЕНЕ**
**I гр. (6) няма**
**II гр. (5) 13 по 2899,90 лв.**
**III гр. (4) 786 по 48 лв.**
**IV гр. (3) - 13 889 по 3,80 лв.**
**ДЖАКПОТ: 211 886,04 ЛВ.**
**II ТЕГЛЕНЕ**
**I гр. (6) няма**
**ДЖАКПОТ: 1 873 226,63 ЛВ.**

**6 от 42**

**I гр. (6) няма**
**II гр. (5) 32 по 668,90 лв.**
**III гр. (4) 1317 по 16,30 лв.**
**IV гр. (3) 17 787 по 1,70 лв.**
**ДЖАКПОТ: 873 889,50 ЛВ.**

**5 от 35**

**I ТЕГЛЕНЕ:**
**I гр. (5) 5 по 4411,90 лв.**
**II гр. (4) 311 по 70,90 лв.**
**III гр. (3) 10 511 по 2,80 лв.**
**II ТЕГЛЕНЕ**
**I гр. (5) 3 по 7353,10 лв.**
**II гр. (4) 329 по 67,10 лв.**
**III гр. (3) 10 204 по 2,90 лв.**

**ТОТО ДЖОКЕР**
**I гр. (3) 6 по 3244,90 лв.**
**II гр. (2) 1896 по 10,30 лв.**

# Ценков и Маринов

## ПРЕМИНАХА (НЕ)КОПРИНЕНИЯ ПЪТ В РУСКОТО ОФРОУД РАЛИ

### Комари, дюни и 50-градусова жега не можаха да спрат екипажа за топ 10

**“Цялото ми лице беше в пясък, който по традиция хрускаше между зъбите. Като видяхме река, решихме да спрем. Веднага влязох във водата до кръста и почувствах страхотно облекчение”. Това обаче не са думи на бедуин, чакал дни наред да види оазис. Казва ги Иван Маринов, навигатор на Петър Ценков в единствения български екипаж, участвал в 5-ото издание на офроуд ралито “Пътят на коприната”. Състезанието от Москва до Астрахан носи името на древния търговски път, свързвал Китай със Средиземноморието. За двамата, завършили надпреварата на престижното 10-о място, в онзи момент реката била дар Божи, след като часове наред не са мръднали от седалките на своя “Опел Антара”.**


Снимка АВТОРЪТ

*Петър Ценков (в средата) позира с плакета за 10-ото място от “Пътят на коприната” с навигатора Иван Маринов (вдясно) и механика Теодор Николов*



*Теглят от реката закъсалия български автомобил*

**Мони ГЕОРГИЕВ**

И тъкмо след краткото освежаване проблемите се връщат - автомобилът затъва и на помощ се притичва един от МАЗ-овете, който помага на българите да довършат етапа и да бъдат сред 38-те екипажа, преминали финалната линия. “Защо отидохме да си затрудняваме живота там ли? Ами амбиции. Всеки иска да се докаже. Това е едно предизвикателство”, обяснява Иван, който със своя партньор само преди месеци успя да завърши успешно и най-престижното офроуд състезание в света - “Рали Дакар”.

Ако съдя по страстта, с която говорят за състезанието и за десетките трудности, създадени от автомобила, вече ми е ясно, че дори да не видим двамата родни авантюристи в нова битка с пустините на Южна Америка, със сигурност нищо не може да ги откаже от високите скорости по неравните терени.

“Дакар е нещо много по-различно, не е за всеки. Изисква целогодишна подготовка на най-високо ниво, трябва да си подготвяш нещата още от февруари, след като само дни преди това си завършил предходното състезание. Ние сме аматьори, нямаме толкова свободно време, а и най-вече финанси, за да бъдем отново там”, казва бащата на четирима сина Ценков. Споделя, че наследниците му не проявяват сериозен интерес към неговите занимания, но и не ги упреква за това, защото знае, че е опасно да следват примера му поне в офроуда.

Преди 5-ия етап на “Пътят на коприната” пилотът на “РалиРейд.БГ” не е съгласен с наименованието на трасето от Елиста до Астархан - “1001 дюни”. Разбира бързо, че не е прав в критиките си - пясъчните насипи наистина са много повече, направо безброй! Те буквално поглъщат колите и те една по една привършват своята борба. Изглеждат, сякаш са претърпели челен удар. Българите признават, че състезанието е доста по-кратко от “Дакар”, но е далеч по-натоварващо, навигацията е ужасно трудна. Допълнително организаторите решили да засилят затрудненията по трасето в сравнение с миналата година. В последния ден в рамките на километър те сложили 3 точки на валидация, през които пилотите задължително трябвало да преминат. Така дори в заключителния, по-кратък етап, който традиционно се прави като за шоу на публиката, отпаднали още 4 автомобила. Пепи е наясно, че подобно рали е изпитание на духа и след като човек си прекара наум всичките усилия, които е вложил, е готов на всичко, за да завърши.

“Винаги искаме да сме колкото се може по-напред, но имаше хора, които бяха готови да дадат всичко, само и само да финишират. Поради това няколко автомобила се закачиха с вържета за камионите в последните километри, но успяха да преминат финалната права”, припомня си с удивление Ценков. От личен опит знае, че за един любител пресичането на финалната линия е равносилно на победа и точно поради това кара докрай в “Дакар 2013”, макар и без да се състезава, заради затъването в дюна, след като и други коли бяха заседнали в нея. И по територията на бившия СССР закупеният от известния унгарски състезател и конструктор Балаш Жалай германски джип им създава поне по един проблем във всеки етап. “Все пак автомобилът не изискваше много работа в бокса, имаше по 5-6 часа време и за сън”, допълва Теодор Николов, един от механиците на екипа. “Най-хубавото на състезанията в Русия е, че полицията никога няма да те остави да се изгубиш. Щом види, че излизаш от очертания маршрут, веднага те връща в правилния път”, допълва с усмивка Тео.

Според него местните по традиция имат добро мнение за българите. И макар че за разлика от “Дакар”, на публиката ѝ е наредено да стои далеч от трасето, голи до кръста, феновете подкрепяли единствения наш екип през цялата надпревара. Ценков, Маринов и останалите ни сънародници усещат любовта и на организаторите, когато им връчили почетни плакети с думите “Честито класиране в топ 10 на нашите братя - българи!”

Подобни думи пък показват, че гордо развялото на награждаването трикольора нашенци успяват да постигнат това, което не е сънувал първият, изминал “Пътя на коприната” - Чжан Цян във II в. пр. Хр. Тогава нисшият китайски чиновник поел по трасето с дипломатическа мисия, но преговорите му за съглашение с юечжите срещу хуните се провалили. С вековете маршрутът се превърнал във важен търговски път на азиатците към европейските народи.

Мисията пък на завършилия “Международни икономически отношения” в УНСС Ценков и екипа му по руските земи обаче не само, че не се проваля, но и е отлична реклама за страната ни.

Когато Ценков видял записалите се, е потресен - конкуренцията е жестока, а поне половината екипажи са професионалисти и доказали се имена, а от водещите тимове само “Фолксваген” не изпратил свои екипажи. Ралито, носещо името на историческото трасе, има все по-силен състезателен характер и се превръща за фаворитите в главна репетиция за “Рали Дакар 2014”.

Най-хитър от тях пък излязъл френският ветеран Жан-Луи Шлесер, който с навигатор Жил Пилот победи благодарение на опита си по-младите претенденти за купата.

“Шлесер е стара лисица, но неговата кола - “Шевролет Бъги”, е с много по-добри характеристики от нашата. Чисто технически отстъпваме на професионалистите. Това състезание си беше баш за бъги - предницата му е по-лека, а когато имаше нужда да се коригира налягането в гумите, някой трябваше да слиза от колата, за да оправи нещата, докато французинът вършеше това отвътре само с един лост”, обяснява 9-часовото изоставане от победителя Маринов. “Опел Антара RR3” на “РалиРейд.БГ”, с който Балаш се впусна в “Пътят на коприната 2012” и остана втори, е на път към България, и тук Тео и останалите механици ще му правят редица подобрения, най-вече в окачването, преди колата да бъда тествана на по-маловажни състезания.

И ако возилото заслужава похвали за издръжливостта и челните класирания, какво да кажем за борбеността на двамата, които повече от седмица са се отделяли от него само за по няколко часа сън сред рояци комари, нарушавали сладката дрямка. Всъщност насекомите са нищо в сравнение с проблема, който изникнал още в първия ден. Охлаждането им се повредило, а след като го поправили, се счупила перката и пробила радиатора. Така нашият екип бил принуден да си пусне парното, за да може да създаде по-добри условия на работа за автомобила. На всяко спиране наливали по 10 литра вода в кофички и бидончета, взети от публиката, за да завършат етапа, в който отпаднали най-много - близо 1/3 от потеглилите автомобили. “Добре, че имаше локви и реки”, обобщава Маринов и разкрива, че организаторите умишлено спестили на участващите реалните градуси по Целзий, за да не ги откажат от старта.

“Казаха ни, че температурата е около 40°C, но си беше доста повече, можеш да отвориш прозореца, но само за малко. За минути лицето ми стана като на негърче”, припомня с усмивка той.

Явно обаче съдбата има пръст за тези условия, понеже те се очертават като идеалната подготовка за следващата голяма цел на Ценков и Маринов - участие на рали “Африка Еко Рейд”. Надпреварата преминава през оригиналното трасе на “Париж - Дакар”. Съгласни са и да си сътрудничат с друг роден отбор.

“Никога не сме се съревновавали с другите българи, напротив - много по-малки ще бъдат разходите за всички, ако повече тимове си поделят сервизен камион. Все пак най-важно е да участваме”, обявява Маринов и сочи за приимер Казахстан, участвал с 4 “Тойоти” и 3 “Хамъра” и с 1 общ камион, който участвал и състезателно покрай сервизната си дейност.


Снимка www.silkwayrally.com

*Българският екипаж на церемонията по връчването на наградите*


Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

*Ценков преминава с бясна скорост покрай събралите се фотографи*

www.duma.bg

Викторио Павлов извежда Левски срещу Ботев Пд



Стр. 38

# Италиански кошмар

## Волейболистите паднаха с 1:3 гейма от „адзурите", Канада обърна Русия с 3:2

България загуби от №3 в световната ранглиста Италия с 1:3 гейма (18:25, 25:18, 22:25, 24:26) втория си мач от груповата фаза на финалната шестица в Световната лига. По този начин националите, които са 8-и в света, пропуснаха отлична възможност да си осигурят участие в полуфиналите на турнира. В първия си мач момчетата на Камило Плачи победиха домакина Аржентина с 3:1 и се нуждаеха от 2 спечелени гейма срещу "Скуадра адзура", за да си осигурят попадане в топ 4. Те обаче загубиха с общо 5 т. от "адзурите", след като в първата си среща победиха домакините само с 1. Така решителен и за трите отбора беше последният мач в група D Аржентина - Италия. В нея при победа с 3:0 или 3:2 гейма за единия отбор, другият отпада за сметка на нашите. Само победа на Аржентина с 3:1 гейма и с 2 до 7 т., изхвърля нашите от топ 4.

Соколов и компания бяха равностойни в по-голямата част от мача, но в третия гейм изпуснаха инициативата, след като водеха с 20:15, но допуснаха съперниците им да спечелят 10 т. срещу само 2 за нашите.

**БЪЛГАРИЯ - ИТАЛИЯ 1:3 (18:25, 25:18, 22:25, 24:26)**

**България: Георги Братоев 3 т., Цветан Соколов 27, Тодор Скримов 11, Тодор Алексиев 6, Светослав Гоцев 7, Виктор Йосифов 8, Теодор Салпаров-либеро (Добромир Димитров, Данаил Милушев)**

**Италия: Драган Травица 2, Иван Зайцев 19, Кристиан Савани 12, Симоне Пароди 8, Емануеле Бираредли 17, Томас Берета 7, Андреа Джови-либеро (Филипо Ланца, Матео Пиано)**

**Зала "Естадио Ислас Малвинас": 2500 зрители**

№18 в света Канада поднесе най-голямата изненада в Световната лига, след като обърна №2 Русия с 3:2 гейма (20:25, 21:25, 25:23, 25:21, 15:11) в мач от група Е на финалната шестица. Канадците бяха считани за абсолютни аутсайдери на финалите на лигата и много специалисти изказаха мнение, че мястото им не е в Мар дел Плата, но те бяха тотално опровергани от възпитаниците на Глен Хог. Канада постигна пълен обрат от 0:2 до 3:2 и се превърна в едва втория отбор в последните 15 години след Южна Корея, която успя да обърне Русия след 0:2. При това олимпийските шампиони поведоха със 7:2 в тайбрека, но тогава "кленовите листа" спечелиха 13 т. и загубиха само 3. Преди това Русия победи Бразилия с 3:2 гейма и в групата също е възможна вртележка тази нощ, когато се срещат южно- и североамериканците.




*Капитанът на България Тодор Алексиев се бори за топка на мрежата срещу Иван Зайцев (вляво) и Томас Берета в мача от група D, спечелен от Италия с 3:1 гейма*

**След мача**

**МАУРО БЕРУТО, селекционер на Италия:**
**„Мачът започна много добре за нас, показахме класа в основните елементи от играта. След това загубихме малко от остротата си в атака. Помолих момчетата да се концентрират върху това. Трябваше да покажем същата игра в атака, каквато демонстрирахме в първия гейм. Мачът с Аржентина ще е труден, но ние знаем какво да очакваме и какво да постигнем."**

**КАМИЛО ПЛАЧИ, селекционер на България:**
**"Загубихме, защото не затворихме гейма, в който водехме убедително. Не вярвам Италия и Аржентина да си правят сметките, или поне така ми се иска."**

## гледайте

**ПО ЕВРОСПОРТ**
***СКОКОВЕ ВЪВ ВОДА***
**11.00 Световно първенство, 3 м синхронни скокове (жени)**
***КОЛОЕЗДЕНЕ***
**14.00 Тур дьо Франс, Бурж д'Оасан - Льо Гран Борнан (XIX етап)**
**14.30 Анси - Анси (XX етап)**
***КОНЕН СПОРТ***
**23.15 "Лонжин Глобъл чемпиънс тур", Шантии**
**ПО ЕВРОСПОРТ 2**
***СНУКЪР***
**10.30, 20.30 Серии РТС, Ротердам**
***АВТОМОБИЛИЗЪМ***
**15.30 Световни серии Рено, Австрия**
***СУПЕРБАЙК***
**16.30 Гран При на Русия**

**УТРЕ**

**ПО ЕВРОСПОРТ**
***АВТОМОБИЛИЗЪМ***
**9.30 Световни серии Рено, Австрия**
***СКОКОВЕ ВЪВ ВОДА***
**10.00 Световно първенство, 3 м синхронни скокове (жени)**
**11.00 10 м синхронни скокове (мъже)**
***СУПЕРБАЙК***
**Гран При на Русия**
**21.00 Колоездене Тур дьо Франс, Версай - Париж (XXI етап)**
**ПО ЕВРОСПОРТ 2**
**9.00, 14.00, 16.30, 21.00 Снукър, Серии РТС Ротердам**
***СУПЕРБАЙК***
**11.00 Гран При на Русия**
**23.00 Шампионат на Великобритания**
***КОЛОЕЗДЕНЕ***
**12.00 Тур дьо Франс, Анси - Анси (XX етап)**
***АВТОМОБИЛИЗЪМ***
**15.30 Световни серии Рено, Австрия**
***СНУКЪР***
**16.30 Серии РТС Ротердам**
***КОЛОЕЗДЕНЕ***
**19.00 Тур дьо Франс, Версай - Париж (XXI етап)**
**ПО НОВА СПОРТ**
***СПИЙДУЕЙ***
**17.00 СК, финал в Прага**




# 12+1 квоти за Сочи 2014

До момента неофициално България има 12+1 квоти за участие в Зимните олимпийски игри в Сочи 2014. Официална информация към БОК след потвърждение от международните федерации ще има след месец ноември. Досега състезателите по ски алпийски дисциплини имат 2 квоти за мъже и 1 за жени, по ски бягане - 1 мъже и 1 жени, по ски скок 1 за мъже и по сноуборд 1 за жени.

Крайният срок за определяне на квотите на Международната федерация по ски е 27 януари 2014 година. По регламент на Международната федерация по биатлон на последната квалификация през месец март са определени бройките на състезателите, в това число и България, съответно 4+1 за мъже и 1 за жени. Предстоят квалификационни състезания (световни и европейски купи) за покриване на критерии за участие на състезателите в Сочи. Крайният срок е 19 януари 2014 г. Състезателите по фигурно пързаляне и шорттрек нямат спечелени квоти до момента. Българската федерация по кънки е уведомила ММС, че наши състезатели ще участват на следните олимпийски квалификации - по шорттрек (в Москва и Торино през ноември) и по фигурно пързаляне (септември в Германия).

По регламент на Международната федерация по шейни през 2013 г. има 9 квалификационни състезания, а до момента са минали 4. Последното състезание е Световна купа в края на декември и след тази дата ще бъдат определени квотите. Дават се такива на състезателите до 38-о място в ранглистата.

България очаква квоти в следните видове спорт: ски бягане (1 мъже и 1 жени), сноуборд (1 за мъже), шейни (1-2 за мъже), шорттрек (1 за жени и 1 за мъже) и фигурно пързаляне (спортна двойка).